

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 181 (XXV) — Nr. 171 bis

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 29 martie 2013

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
Anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013 privind aprobarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale	3-114

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

privind aprobarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale*)

Având în vedere prevederile art. 99 lit. l) și m), ale art. 130 alin. (1) lit. o) și ale art. 200 alin. (3) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012,

în temeiul prevederilor art. 5 alin (1) lit. c) și ale art. 10 alin. (1) lit. o) pct. 2 și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — În termen de 60 de zile de la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I, Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” — S.A. Mediaș are obligația să elaboreze și să supună spre aprobare Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei următoarele documente:

a) procedura privind verificarea condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească utilizatorii Sistemului național de transport al gazelor naturale;

b) procedura privind modul de calcul al energiei gazelor naturale stocate în conducte.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă:

a) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2007 privind aprobarea Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 și 71 bis din 30 ianuarie 2008, cu modificările și completările ulterioare;

b) Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 31/2010 privind aprobarea tarifelor prevăzute în anexa nr. 10 la Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2007, și a prețului de achiziție a gazelor naturale livrate în excedent în Sistemul național de transport, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 819 din 8 decembrie 2010, cu modificările ulterioare.

Art. 4. — Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” - S.A. Mediaș, utilizatorii Sistemului național de transport, producătorii de gaze naturale, furnizorii de gaze naturale, operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale, clienții finali racordați direct la Sistemul național de transport și operatorii de înmagazinare vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar compartimentele de resort din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea acestora.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 aprilie 2013.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Niculae Havrileț

București, 27 martie 2013.

Nr. 16.

*) Ordinul nr. 16/2013 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 171 din 29 martie 2013 și este reprodus și în acest număr bis.

CODUL REȚELEI PENTRU SISTEMUL NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE

CAP. I - DISPOZIȚII GENERALE

Domeniu de aplicare

Art.1. – Codul rețelei reglementează condițiile și regulile de utilizare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România.

Art.2. – (1) Prevederile Codului rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, denumit în continuare *Codul rețelei*, sunt în conformitate cu prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și ale Regulamentului (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005, cu modificările ulterioare, și se aplică de către Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” – S.A. Mediaș, denumită în continuare *operatorul de transport și de sistem*, de utilizatorii Sistemului național de transport, denumiți în continuare *utilizatori ai rețelei*, de producătorii de gaze naturale, de furnizorii de gaze naturale, precum și de operatorii de distribuție, clienții direcți și operatorii de înmagazinare.

(2) Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare *Autoritate Competentă* urmărește aplicarea prevederilor Codului rețelei de către operatorii economici precizați la alin. (1).

Art.3. – Operatorii economici precizați la art. 2 alin. (1) pot înainta Autorității Competente, în scris, propuneri de amendare a Codului rețelei, cu precizarea tuturor secțiunilor Codului rețelei care urmează să fie amendate, însoțite de:

- a) o scurtă prezentare a tipului și scopului fiecărui amendament propus;
- b) orice alt document (analize, rapoarte etc.) care furnizează argumente în favoarea amendamentelor propuse.

Art.4. – (1) Autoritatea Competentă aprobă modificarea și/sau completarea Codului rețelei, la propunerea operatorilor economici precizați la art. 2 alin. (1), după consultarea Grupului de lucru constituit în acest scop. Componenta Grupului de lucru se stabilește de către Autoritatea Competentă.

(2) Grupul de lucru emite un punct de vedere în termen de 10 zile lucrătoare din momentul primirii unei solicitări.

Art.5. – Fiecare amendament adus Codului rețelei intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial.

Art.6. – (1) În cuprinsul Codului rețelei sunt utilizate următoarele abrevieri:

AC – autoritate competentă

CD – client direct

FTC – facilitate de transfer de capacitate

FTG – facilitate de transfer de gaze naturale

GNL – gaze naturale lichefiate

OD – operator de distribuție

OÎ – operator de înmagazinare

OTS – operator de transport și de sistem

SNT – sistemul național de transport al gazelor naturale din România

SRM – stație de reglare-măsurare gaze naturale

UR – utilizator al rețelei

(2) În sensul Codului rețelei, următorii termeni se definesc după cum urmează:

Alocare	atribuirea, de către operatorii sistemelor adiacente sau, după caz, OTS, a cantităților de gaze naturale pentru UR, în punctele de intrare și de ieșire, conform Codului rețelei.
An	an calendaristic.
An gazier	perioada de timp începând cu ora 06.00 din ziua de 1 iulie a anului curent și terminându-se la ora 06.00 din ziua de 1 iulie a anului următor.
Capacitate de transport rezervată	capacitatea aprobată de OTS prin contract în baza solicitării UR, exprimată în MWh/zi, pe care OTS are obligația de a o pune la dispoziția UR în orice moment pe durata valabilității contractului de transport în condiții ferme sau de întreruptibilitate.
Clienți ai UR	parteneri contractuali ai UR, pentru care UR încheie contract de transport cu OTS.
Condiții de bază	condiții specificate la care este transformată cantitatea de gaze naturale măsurată.
Client direct	clientul racordat direct la SNT.
Dezechilibru acumulat	suma dezechilibrelor zilnice dintr-o săptămână gazieră.
Dezechilibru zilnic	diferența, la nivel de zi gazieră, între cantitățile de gaze naturale introduse în SNT și cele preluate din SNT.
Facilitate de transfer de capacitate	mecanism prin care UR pot face transfer direct de capacitate, cu respectarea condițiilor din Codul rețelei.
Facilitate de transfer de gaze naturale	posibilitatea de a transfera cantități de gaze naturale între UR în scopul diminuării dezechilibrului zilnic și acumulat înregistrat(e)

	de aceștia.
Folosește sau pierde	pierderea dreptului la capacitatea aprobată și nefolosită.
Forța majoră	acel eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, care exonerează de răspundere partea care îl invocă.
Gaze de echilibrare	volumele de gaze naturale necesare pentru asigurarea echilibrării fizice a SNT în condiții de funcționare normală.
Importator	titular al licenței de furnizare a gazelor naturale, proprietar al gazelor naturale provenite din import în baza documentelor legale, care predă cantitățile respective la intrarea în SNT.
Lună	lună calendaristică.
Jurnalul de calibrare	documentul în care sunt evidențiate: data, modul și persoana autorizată care a efectuat calibrarea traductorilor în punctul de intrare în/ieșire din SNT.
Partener	producătorii, importatorii, furnizorii, CD, OD, OÎ, care au relații contractuale cu UR.
Portofoliu de clienți ai UR	totalitatea clienților unui UR, pentru care acesta din urmă încheie contracte de transport cu OTS.
Primul venit-primul servit	principiu de alocare a capacității disponibile de către OTS în ordinea de primire a solicitărilor, în cadrul fiecărui nivel de prioritate.
Procedură de corelare	procedură prin care OTS analizează comparativ nominalizarea unui UR la un anumit punct de intrare sau de ieșire cu informațiile partenerilor privind respectivul punct de intrare în sau de ieșire din SNT.
Program de transport	Grafic anual de transport comunicat de UR și convenit cu OTS în care se precizează cantitățile lunare de gaze naturale care urmează să fie predate în/preluate din SNT; acesta se constituie ca anexă la contractul de transport.
Punct comercial pentru FTG	un punct reprezentat în platforma informațională, în care OST afișează informațiile privind dezechilibrele zilnice înregistrate de UR și în care UR au posibilitatea de utilizare a FTG.
Săptămână gazieră	șapte zile gaziere începând de la ora 06.00, ora locală a României, a unei zile de miercuri și terminându-se la ora 06.00, ora locală a României, din următoarea zi de miercuri.
Servicii de transport	activități și operațiuni desfășurate de OTS pentru sau în legătură

	cu rezervarea capacității de transport și transportul prin SNT al volumelor determinate de gaze naturale, pe perioada de valabilitate a unui contract.
Sistem adiacent	sistem fizic conectat la SNT.
Unitate de energie	unitatea de măsură a cărei valoare va fi exprimată în MWh.
Unitate de volum	unitate de măsură pentru volum exprimată în metri cubi – m ³ – sau mii metri cubi - mii m ³ .
Utilizator al rețelei	partener contractual al OTS, în baza contractelor de transport și al furnizorilor, producătorilor, importatorilor, CD, OD, OÎ, în baza contactelor încheiate cu aceștia.
Pro rata	principiu de alocare proporțională cu nominalizarea a cantităților de gaze naturale în punctele SNT aplicat UR de către OTS în condițiile prevăzute de Codul rețelei.
Zi	zi calendaristică.
Zi gazieră	intervalul de timp care începe la ora 06.00, ora locală a României, din oricare zi și se termină la ora 06.00, ora locală a României, din ziua următoare. Ziua gazieră este redusă la 23 de ore la trecerea la ora de vară și este majorată la 25 de ore la trecerea la ora de iarnă; toate drepturile și obligațiile aferente potrivit contractelor privind transportul de gaze naturale sunt majorate sau reduse în mod corespunzător în respectivele zile gaziere.

(3) Termenii definiți la alin. (2) se completează cu cei definiți în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și în Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009, cu modificările ulterioare.

CAP.II – PUNCTELE DE INTRARE/IEȘIRE ÎN/DIN SNT

Art.7. – Prezentul capitol descrie punctele de intrare/ieșire în/din SNT pentru UR, sub aspectul accesului la SNT potrivit procedurilor definite în prezentul Cod al rețelei.

Art.8. – Punctele de intrare/ieșire în/din SNT se publică pe pagina de internet a OTS, în conformitate cu art. 20.

Puncte de intrare în SNT

Art.9. – Un *punct de intrare* este acel punct fizic în care, în baza contractului, UR predă și OTS preia, pentru transport prin SNT, gazele naturale din sistemele adiacente.

Art.10. – Punctul de intrare fizic este reprezentat de sistemul/mijlocul de măsurare fiscală/comercială, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 12.

Art.11. – AC poate aproba crearea mai multor puncte virtuale de intrare dintr-un punct fizic sau gruparea mai multor puncte fizice de intrare într-un punct de intrare virtual, la propunerea OTS și/sau UR.

Art.12. – În cazul punctelor virtuale create dintr-un punct fizic, respectivele puncte virtuale au caracter de punct fizic, așa cum acesta a fost definit la art. 9.

Art.13. – Punctele de intrare în SNT pot fi:

- a) puncte de intrare din import;
- b) puncte de intrare din perimetrele de producție;
- c) puncte de intrare din depozitele de înmagazinare subterană (pentru extracția de gaze naturale din depozitele de înmagazinare subterană);
- d) puncte de interconectare cu alte sisteme de transport al gazelor naturale din state membre ale UE;
- e) puncte de interconectare cu alte sisteme de transport al gazelor naturale din state terțe (non-UE);
- f) puncte de intrare din terminale GNL;
- g) puncte de intrare din instalații de producție a biogazului sau a altor gaze care îndeplinesc condițiile de calitate pentru a putea fi livrate/transportate în/prin SNT.

Puncte de ieșire din SNT

Art.14. – (1) Un *punct de ieșire* este acel punct fizic în care, în baza contractului, OTS predă și UR preia gazele naturale transportate prin SNT în scopul predării acestora în sistemele adiacente/la CD.

(2) În cazul localităților alimentate prin mai multe puncte fizice interconectate între ele, la solicitarea OD, OTS poate substitui punctele fizice respective printr-un punct de tip inel cu caracter de punct fizic, așa cum acesta a fost definit la alin. (1).

Art.15. – Punctul de ieșire fizic este reprezentat de sistemul/mijlocul de măsurare fiscală/comercială, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 14 alin. (2).

Art. 16. - AC poate aproba gruparea mai multor puncte fizice de ieșire, inclusiv a celor menționate la art. 14 alin. (2), într-un punct de ieșire virtual, la propunerea OTS și/sau UR.

Art.17. – Punctele de ieșire din SNT pot fi:

- a) puncte de ieșire spre sisteme de distribuție;
- b) puncte de ieșire spre CD;
- c) puncte de ieșire spre depozitele de înmagazinare subterană (pentru injecția de gaze naturale în depozitele de înmagazinare subterană);
- d) puncte de interconectare cu alte sisteme de transport gaze naturale din state membre ale UE;
- e) puncte de interconectare cu alte sisteme de transport gaze naturale din state terțe (non-UE);
- f) puncte de ieșire spre rețelele de conducte din amonte.

**Proceduri/operațiuni comerciale derulate în punctele de
intrare/ieșire în/din SNT**

Art. 18. – (1) În punctele fizice de intrare/ieșire în/din SNT se derulează următoarele proceduri/operațiuni comerciale prevăzute de Codul rețelei:

- a) accesul la serviciile de transport:
 - (i). rezervarea de capacitate;
 - (ii). stabilirea programului de transport.
- b) procedurile operaționale de utilizare a SNT:
 - (i). nominalizarea/renominalizarea;
 - (ii). corelarea nominalizărilor;
 - (iii). alocarea (doar în cazul punctelor de ieșire din SNT).
- c) procedurile de management al congestiilor contractuale:
 - (i). returnarea voluntară de capacitate;
 - (ii). FTC;
 - (iii). transferul obligatoriu de capacitate.
- d) aplicarea tarifelor de dezechilibru:
 - (i). tariful de depășire a capacității rezervate;
 - (ii). tariful pentru neasigurarea capacității rezervate.

(2) Rezervarea de capacitate în puncte fizice de intrare/ieșire în/din SNT se va face începând cu anul gazier 2012 – 2013.

(3) Tariful de depășire a capacității rezervate și tariful pentru neasigurarea capacității rezervate se vor percepe numai după aplicarea sistemului de tarifare de tip „intrare-ieșire”.

Art. 19. – (1) În punctele virtuale de intrare/ieșire în/din SNT se derulează următoarele proceduri/operațiuni comerciale prevăzute de Codul rețelei:

- a) procedurile operaționale de utilizare a SNT:
 - (i). alocarea (doar în cazul punctelor de intrare în SNT).
- b) aplicarea tarifelor de dezechilibru:
 - (i). tariful de nerespectare a nominalizării;
 - (ii). tariful de dezechilibru zilnic;
 - (iii). tariful de dezechilibru acumulat;
 - (iv). tariful pentru livrare sub nominalizarea aprobată.

(2) În punctul comercial pentru FTG se derulează transferul cantităților de gaze naturale de la un UR la alt UR.

(3) Pentru aplicarea tarifelor prevăzute la alin. (1) lit. b) se iau în considerare următoarele date:

- a) nominalizările în puncte virtuale de intrare obținute prin însumarea nominalizărilor aprobate pentru punctele fizice aferente;

- b) alocările finale în punctele virtuale de intrare;
- c) nominalizările în puncte virtuale de ieșire obținute prin însumarea nominalizărilor aprobate pentru punctele fizice aferente;
- d) alocările finale în punctele virtuale de ieșire obținute prin însumarea alocărilor finale pentru punctele fizice aferente;
- e) cantitățile care au făcut obiectul FTG.

Obligații legate de asigurarea transparenței privind condițiile de acces la SNT

Art.20. – OTS are obligația de a publica pe pagina de internet cel puțin informațiile prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 715/2009, cu modificările ulterioare.

Art.21. – Capacitatea disponibilă publicată pe pagina de internet de către OTS, conform cerințelor precizate la art. 20, pentru fiecare punct definit mai sus reprezintă o valoare de referință.

CAP.III - ACCESUL LA SERVICIILE DE TRANSPORT AFERENTE SNT

Art.22. – OTS asigură accesul nediscriminatoriu la capacitatea disponibilă în punctele de intrare/ieșire în/din SNT.

Art.23. – (1) Capacitatea necesară OTS pentru operarea și întreținerea sistemului, defalcată pe puncte de intrare/ieșire în/din SNT, va fi înaintată AC în vederea aprobării, anual, până la data de 15 martie.

(2) AC analizează și aprobă capacitatea solicitată până la data de 31 martie.

Art.24. – (1) În perioada 15 martie – 1 aprilie potențialii UR își pot declara în scris intenția de rezervare de capacitate pentru următoarele perioade de timp:

- a) un an gazier sau multiplu de ani gazieri;
- b) un trimestru, începând cu 1 iulie, 1 octombrie, 1 ianuarie sau 1 aprilie;
- c) o lună, începând cu prima zi gazieră a fiecărei luni;
- d) o zi gazieră,

în scopul creării contului de acces la platforma informațională a OTS pentru configurarea solicitării de rezervare de capacitate.

Art.25. – (1) OTS acordă capacitatea în punctele de intrare/ieșire în/din SNT pe baza principiului „primul venit, primul servit”, în următoarea ordine de prioritate:

- a) pentru capacitățile solicitate în scopul îndeplinirii obligațiilor de serviciu public;
- b) pentru capacitățile solicitate în alte scopuri decât îndeplinirea obligațiilor de serviciu public.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), principiile de acordare de capacitate pentru punctele de interconectare cu un sistem de transport adiacent pot fi diferite, în conformitate cu acordurile stabilite între operatorii sistemelor de transport interconectate.

Cerințe privind accesul la serviciile de transport aferente SNT

Art.26. – (1) Capacitatea este rezervată de către UR, prin semnarea unui contract de transport cu OTS, în conformitate cu contractul-cadru de transport precizat în Anexa nr. 1.

(2) Capacitatea rezervată este fermă sau întreruptibilă.

Art.27. – Încheierea contractului de transport este condiționată de îndeplinirea următoarelor cerințe:

A. cerințe financiare:

- (i) UR are obligația ca înainte de încheierea contractului de transport să prezinte OTS dovada ratingului acordat de o instituție financiară/agenție de rating;
- (ii) în cazul în care ratingul acordat este valabil pentru o societate-mamă a UR care solicită accesul, acesta va fi însoțit de o scrisoare de la societatea-mamă prin care aceasta se angajează a garanta obligațiile de plată pentru UR care solicită acces la SNT;
- (iii) dovada privind ratingul acordat UR sau societății-mamă, însoțită de scrisoarea de angajament de garantare a obligațiilor de plată ale UR, se va prezenta odată cu depunerea cererii de rezervare de capacitate;
- (iv) nivelul minim de rating acceptat va fi cel acordat TRANSGAZ sau echivalent cu acesta.
- (v) în situația în care UR care solicită acces la SNT nu poate prezenta ratingul sus-menționat, acesta are obligația să prezinte o garanție financiară emisă de o instituție financiară (bancă comercială), a cărei valoare să acopere minim 5% din contravaloarea capacității solicitate. Garanția financiară se va prezenta de către UR cu cel puțin 6 zile lucrătoare înainte de încheierea contractului de transport;
- (vi) garanția financiară poate fi constituită în numerar, sub formă de cont garantat (depozit colateral) și/sau sub formă de garanție de plată (scrisoare de garanție bancară) emisă de o bancă convenită de comun acord;
- (vii) în cazul majorării cu peste 20% a tarifului pentru rezervare de capacitate, valoarea garanției inițiale se ajustează în mod corespunzător; OTS este obligat să notifice toți UR în legătură cu acest lucru și să solicite ajustarea garanției inițiale în termen de 5 zile calendaristice de la majorarea tarifului pentru rezervare de capacitate.
- (viii) garanția financiară prevăzută prin proiectul de contract este reciprocă și se activează de către părți imediat după acceptarea și semnarea contractului de transport.

B. cerințe tehnice:

- (i) OTS deține o platformă informațională, realizată în conformitate cu prevederile prezentului act normativ. Serverele OTS sunt sincronizate cu un server de timp precizat în documentația de utilizare a platformei;
- (ii) UR trebuie să dispună de mijloace informatice care să permită transmiterea informațiilor în platforma informațională a OTS, în conformitate cu prevederile Codului rețelei.

Art.28. – (1) Neîndeplinirea cerințelor financiare și/sau tehnice de acces sus-menționate, în orice moment pe durata valabilității contractului de transport, poate constitui motiv de reziliere a contractului de transport.

(2) Rezilierea contractului se realizează de către OTS după notificarea prealabilă a UR; notificarea va fi însoțită de un termen de conformare de minim o zi lucrătoare.

Art.29. – (1) OTS are obligația publicării pe pagina proprie de internet a datelor de identificare pentru toți UR care îndeplinesc cerințele pentru încheierea contractului de transport.

(2) OTS are obligația ca în termen de 2 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României a Codului rețelei, să elaboreze o procedură de verificare a cerințelor precizate la art. 27 pentru UR care solicită încheierea contractului de transport.

(3) Procedura precizată la alin. (2) va fi aprobată de AC și publicată pe pagina de internet a OTS.

Rezervarea de capacitate

Art.30. – (1) Rezervarea de capacitate se face în punctele de intrare în SNT și în punctele de ieșire din SNT, în unități de energie.

(2) Capacitatea solicitată se calculează luând în considerare puterea calorifică superioară medie anuală, determinată pe baza datelor din anul calendaristic anterior.

(3) În cazul contractelor de transport încheiate pentru un multiplu de ani gazieri, capacitatea rezervată se va recalcula anual în conformitate cu prevederile alin. (2).

Art.31. – UR are dreptul să solicite numai capacitatea necesară pentru:

- a) îndeplinirea obligațiilor contractuale potrivit portofoliului propriu de clienți;
- b) îndeplinirea contractelor de înmagazinare;
- c) propriul consum.

Art.32. – (1) UR are dreptul de a solicita capacitate peste portofoliul de clienți existent, cu condiția ca solicitarea să fie susținută documentat cu cel puțin 10 zile înainte de începerea perioadei pentru care se solicită capacitatea.

(2) Contractele de transport se semnează pentru capacitatea solicitată în baza portofoliului de clienți estimat al fiecărui UR.

(3) În cazul schimbării UR, capacitatea clientului este transferată automat la noul UR, cu notificarea prealabilă a OTS în termen de 5 zile prin transmiterea cererii de transfer semnată de ambii UR.

(4) UR își vor actualiza permanent portofoliile de clienți și îl vor informa în termen de 5 zile lucrătoare pe OTS în legătură cu modificările intervenite.

(5) OTS va opera în mod corespunzător schimbările în contractele de transport.

Art.33. – Pentru punctele de intrare/ieșire în/din SNT, indiferent de regimul de proprietate al acestora, OTS este îndrituit să deruleze operațiunile de rezervare de capacitate și celelalte operațiuni prevăzute în Codul rețelei.

Art.34. – Pentru rezervarea de capacitate în punctele de intrare din import, din perimetrele de producție și din depozitele de înmagazinare subterană, precum și în punctele de ieșire spre depozitele de înmagazinare subterană, UR care solicită capacitate în aceste puncte trebuie să emită o declarație conform modelului prevăzut în Anexa nr. 2.

Art.35. – Pentru majorarea capacității aprobate, UR va urma aceeași procedură ca în cazul solicitării de capacitate, potrivit prevederilor art. 37.

Art.36. – Capacitatea în punctele de intrare/ieșire în/din SNT poate fi solicitată de către UR:

- a) în fiecare an, în intervalul 1 aprilie – 1 mai, pentru un an gazier sau un multiplu de ani gazieri;
- b) cu cel puțin două săptămâni anterior datei solicitate pentru intrarea în vigoare a contractului, pentru o perioadă de un trimestru sau un multiplu de trimestre, cu încadrare în anul gazier;
- c) cu cel puțin o săptămână anterior datei solicitate pentru intrarea în vigoare a contractului, pentru o perioadă de o lună sau un multiplu de luni, cu încadrare în trimestru;
- d) cu cel puțin trei zile lucrătoare anterior datei solicitate pentru intrarea în vigoare a contractului, pentru o perioadă de o zi gazieră sau multiplu de zile gaziere, cu încadrare în lună.

Procedura de solicitare de capacitate

Art.37. – (1) UR solicită rezervarea de capacitate în SNT prin completarea și transmiterea formularului „Solicitare de capacitate”, conform modelului din Anexa nr. 3, împreună cu propunerea de program de transport, direct în platforma informațională în conformitate cu prevederile art. 27 lit. B.

(2) În situația în care, din motive tehnice legate de indisponibilitatea platformei, UR nu poate transmite documentele precizate la alin. (1) direct în platformă, formularul și programul de transport vor fi transmise prin e-mail în format XML furnizat de către OTS.

(3) Puterea calorifică superioară medie anuală luată în calcul pentru rezervarea de capacitate în unități de energie (MWh/zi) se calculează ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale a puterilor calorifice superioare determinate în perioada anului calendaristic anterior pentru fiecare punct considerat.

(4) Valorile puterilor calorifice superioare medii anuale calculate conform alin. (3), afișate pe pagina de internet a OTS la data de 31 martie, sunt valabile pentru întreaga perioadă a anului gazier următor.

Art.38. – (1) Pentru rezervarea de capacitate pentru un an gazier sau un multiplu de ani gazieri, OTS are obligația ca până la data de 15 iunie să comunice UR acordarea accesului la SNT sau motivele refuzului de acordare a accesului (integral sau parțial), precum și eventualele observații la programul de transport propus.

(2) Pentru rezervarea de capacitate pentru o perioadă mai mică de un an gazier, OTS are obligația ca, în termen de două zile lucrătoare de la data primirii solicitării, să comunice UR acordarea accesului la SNT sau motivele refuzului de acordare a accesului (integral sau parțial), precum și eventualele observații la programul de transport propus.

(3) OTS transmite notificarea de aprobare sau de refuz a acordării capacității conform modelului inclus în Anexa nr. 4.

Art.39. – În caz de refuz integral sau parțial, UR poate transmite în termen de o zi lucrătoare o obiecție scrisă, la care OTS are obligația de a răspunde în termen de o zi lucrătoare.

Art.40. – OTS va ține evidența acordărilor și refuzurilor de capacitate pentru fiecare UR, pentru a informa AC cel puțin o dată pe an.

Art.41. – OTS are dreptul să refuze solicitările de capacitate care nu respectă termenele precizate la art. 36.

Art.42. – În cazul în care capacitatea solicitată se aprobă (integral sau parțial), OTS va transmite contractul de transport în două exemplare în termen de o zi lucrătoare de la data aprobării, specificată în notificare. Expedierea acestor două exemplare ale contractului de transport reprezintă o ofertă pentru contractare.

Art.43. – (1) În cazul în care capacitatea solicitată nu este aprobată, notificarea va preciza clar motivul refuzului.

(2) Pot constitui motive de refuz :

- a) situațiile prevăzute în art. 149 alin.(1) din Legea nr. 123/2012;
- b) UR nu îndeplinește condițiile legale corespunzătoare tipului de capacitate solicitată;
- c) UR/solicitantul nu îndeplinește cerințele prevăzute la art. 27;
- d) UR înregistrează datoriile restante provenite din derularea contractelor de servicii de transport anterioare, exceptând datoriile apărute ca urmare a îndeplinirii de către UR a obligațiilor de serviciu public.

Art.44. – În cazul în care acceptă proiectul de contract de transport trimis de OTS, UR activează garanția financiară, după caz, potrivit condițiilor prevăzute la art. 27 pct. A, și returnează exemplarele semnate ale contractului de transport către OTS, spre contrasemnare, în termen de o zi lucrătoare de la primirea acestora.

CAP.IV - PRESTAREA SERVICIULUI DE TRANSPORT

Art.45. – (1) Pentru implementarea contractului de transport, UR are responsabilitatea de a informa OST în legătură cu livrările și preluările de gaze naturale în/din SNT, planificate la toate punctele de intrare și de ieșire la care UR a rezervat capacitate; informarea va fi sub forma programului de transport și a nominalizărilor/renominalizărilor, cu respectarea procedurilor și termenelor prevăzute în prezentul capitol.

(2) La întocmirea programului de transport și a nominalizărilor/renominalizărilor, UR vor ține cont de lucrările planificate care cauzează o reducere sau o întrerupere a capacității în SNT.

(3) OTS va publica pe pagina sa de internet perioadele pentru lucrările de întreținere planificate, astfel:

- a) nu mai târziu de 1 martie, pentru perioada anului gazier următor;
- b) nu mai târziu de 1 decembrie, eventualele modificări pentru perioada 1 ianuarie – 30 iunie a anului gazier curent.

(4) OTS are obligația de a informa UR, cu cel puțin 3 zile lucrătoare anterior datei efectuării lucrărilor prevăzute la alin. (3), în legătură cu perioada de întrerupere și cu privire la data previzionată a reluării prestării serviciului de transport.

(5) UR vor fi informați în legătură cu orice modificare a graficului de lucrări planificate cu cel puțin 30 zile înainte de data efectuării acestora.

(6) În cazul schimbării programului de lucrări planificate, anunțate în conformitate cu alin. (3), UR va avea posibilitatea de a modifica, de comun acord cu OTS, programul de transport și nominalizările/renominalizările.

Programul de transport

Art.46. – (1) Programul de transport va fi întocmit de UR în conformitate cu modelul prezentat în Anexa nr. 5, pentru fiecare lună fiind precizate următoarele:

- a) cantitatea de gaze naturale, exprimată în unități de energie, la fiecare punct de intrare în SNT la care UR a rezervat capacitate, defalcat pe parteneri;
- b) cantitatea de gaze naturale, exprimată în unități de energie, la fiecare punct de ieșire din SNT la care UR a rezervat capacitate, defalcat pe parteneri.

(2) UR transmit programul de transport direct în platforma informațională în conformitate cu procedura prevăzută la art. 27 lit. B.

(3) În situația în care, din motive tehnice legate de indisponibilitatea platformei, UR nu poate transmite documentul precizat la alin. (1) direct în platformă, programul de transport va fi transmis prin e-mail în format XML furnizat de către OTS.

(4) Puterea calorifică superioară medie anuală luată în calcul pentru elaborarea programului de transport în unități de energie (MWh/zi) se calculează ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale a puterilor calorifice superioare determinate în perioada anului calendaristic anterior pentru fiecare punct considerat.

(5) Valorile puterilor calorifice superioare medii anuale determinate conform alin. (4) vor fi disponibile pe pagina de internet a OTS la data de 31 martie.

(6) Parametrii operativi aferenți punctelor fizice de intrare/ieșire în/din SNT - presiune minimă, presiune maximă, capacitate - precum și drepturile și obligațiile părților cu privire la respectarea acestor parametri vor face obiectul unor convenții bilaterale încheiate de OTS cu producătorii, OD și OÎ până la data de 15 aprilie pentru anul gazier următor. CD vor încheia convenții bilaterale direct sau prin furnizorii lor, după caz.

(7) Parametrii operativi aferenți punctelor fizice de intrare/ieșire în/din SNT, stabiliți de comun acord în cadrul convențiilor bilaterale, vor fi publicați pe pagina de internet a OTS, conform prevederilor art. 20, și vor sta la baza încheierii contractelor de transport.

Art.47. – Programul de transport se va anexa la contractul de transport. După începerea anului gazier și cel târziu cu 5 zile anterior începerii lunii de livrare, până la ora 14.00, UR își pot modifica programul de transport pentru luna următoare sau pentru restul anului gazier.

Art.48. – (1) Programul de transport poate fi modificat prin notificarea scrisă a UR. Notificarea este întocmită în conformitate cu modelul prevăzut în Anexa nr. 6 și transmisă direct în platforma informațională.

(2) În situația în care, din motive tehnice legate de indisponibilitatea platformei, UR nu poate transmite documentul precizat la alin. (1) direct în platformă, notificarea va fi transmisă prin email în format XML furnizat de către OTS.

Nominalizări și renominalizări

Art.49. – (1) Nominalizarea/Renominalizarea reprezintă o informație angajantă pe care UR o transmite OTS și care, pentru a fi pusă în aplicare, trebuie aprobată de OTS.

(2) Nominalizările UR vor fi făcute săptămânal și pot fi făcute în orice zi gazieră, în termenele prevăzute în prezenta secțiune. Renominalizările pot fi făcute pentru fiecare zi gazieră în termenele prevăzute în prezenta secțiune. În cazul în care UR nu au transmis nominalizarea/renominalizarea la aceste termene, se aplică prevederile art. 52.

(3) În situația în care se constată diferențe între valorile nominalizărilor/renominalizărilor aprobate de OTS și valorile alocate, se va aplica un tarif de nerespectare a nominalizării, conform prevederilor art. 98.

Art.50. – (1) La efectuarea nominalizărilor și renominalizărilor se vor respecta următoarele principii:

- a) nominalizarea supusă aprobării OTS este cea existentă în platformă la termenul limită prevăzut la art. 51 alin. (1);
- b) renominalizarea supusă aprobării OST este cea existentă în platformă la termenul limită prevăzut la art. 57 alin. (1);
- c) nominalizarea sau renominalizarea nu poate să fie mai mare decât capacitatea rezervată pentru respectivul punct de intrare/ieșire în/din SNT;
- d) nominalizările sau renominalizările pentru punctele de intrare în SNT nu pot fi mai mari decât cantitățile de gaze naturale contractate de către UR în punctele respective;
- e) fiecare UR va pune la dispoziția OTS nominalizări și renominalizări echilibrate, respectiv energia zilnică livrată în SNT trebuie să fie egală cu preluarea zilnică de energie din SNT;
- f) nominalizările sau renominalizările pentru punctele de intrare/ieșire în/din SNT vor fi egale cu cele pe care UR le-a convenit cu clienții săi și le-a comunicat, după caz, OÎ, producătorilor, furnizorilor, CD, OD și importatorilor.

(2) Nominalizarea sau renominalizarea care nu respectă condițiile de mai sus va fi respinsă de OTS, cu informarea UR.

Nominalizări efectuate de UR

Art.51. – (1) Până la ora 14.00 din ziua de luni a fiecărei săptămâni gaziere $n-1$, UR comunică OTS nominalizarea pentru săptămâna gazieră n , în conformitate cu modelul prevăzut în Anexa nr. 7, indicând pentru fiecare zi gazieră a săptămânii gaziere n :

- a) cantitatea de gaze naturale, defalcată pe parteneri, exprimată în unități de energie, la fiecare punct de intrare în SNT pentru care UR a rezervat capacitate;
- b) cantitatea de gaze naturale, defalcată pe parteneri, exprimată în unități de energie pentru fiecare punct de ieșire din SNT pentru care UR a rezervat capacitate.

(2) UR transmite nominalizarea direct în platforma informațională, în conformitate cu procedura prevăzută la art. 27 lit. B.

(3) În situația în care, nominalizarea este 0, această valoare se transmite de către UR în mod explicit, în caz contrar aplicându-se prevederile art. 52 alin. (1).

(4) În situația în care, din motive tehnice legate de indisponibilitatea platformei, UR nu poate transmite documentul precizat la alin. (1) direct în platformă, nominalizarea va fi transmisă prin e-mail în format XML furnizat de către OST; se ia în considerare în vederea aprobării cea mai recentă nominalizare de către OTS în termenul-limită stabilit, prin oricare din cele două căi de transmitere admise: platformă sau fișier XML.

(5) OTS asigură preluarea datelor din fișierele XML în platformă în termen de maxim 30 de minute de la primirea acestora.

Art.52. (1) În situația în care UR nu transmite pentru fiecare punct de intrare/ieșire în/din SNT, o nominalizare în termenele prevăzute în prezenta secțiune, OTS va înregistra, în mod automat și fără acordul prealabil al UR, nominalizarea la o valoare egală cu media zilnică a energiei, potrivit ultimului program de transport trimis de UR pentru luna respectivă.

(2) Media zilnică a energiei pentru fiecare punct de intrare/ieșire în/din SNT se calculează cu o precizie de 6 zecimale, prin împărțirea valorii lunare prevăzută în programul de transport la numărul de zile ale lunii respective, diferențele rezultate din rotunjirile zilnice fiind regularizate prin valoarea din ultima zi a lunii.

(3) În situația prevăzută la alin. (2), pentru asigurarea egalității nominalizării totale în punctele de intrare cu nominalizarea totală în punctele de ieșire se procedează astfel:

- a) se calculează suma mediilor zilnice în punctele de intrare;
- b) se calculează suma mediilor zilnice în punctele de ieșire;
- c) se egalizează valorile de intrare cu valorile de ieșire la nivelul celei mai mici valori dintre acestea;

d) egalitatea se realizează prin diminuarea valorii celei mai mari nominalizări din punctul de intrare/ieșire cu diferența:

- dintre valoarea rezultată conform lit. a) și cea rezultată conform lit. b) – pentru situația în care suma mediilor zilnice în punctele de intrare este mai mare decât suma mediilor zilnice în punctele de ieșire;
- dintre valoarea rezultată conform lit. b) și cea rezultată conform lit. a) – pentru situația în care suma mediilor zilnice în punctele de ieșire este mai mare decât suma mediilor zilnice în punctele de intrare.

(4) Această acțiune a OTS nu are la bază un raport juridic de mandat între UR și OTS.

Art.53. – (1) OTS va informa UR, în termenele și conform procedurilor specificate mai jos, în legătură cu aprobarea sau respingerea nominalizării, atât în cazul în care nominalizarea a fost trimisă de UR cât și în cazul în care nominalizarea a fost făcută de OTS pentru UR, în conformitate cu prevederile art. 52.

(2) Notificarea UR cu privire la aprobarea sau respingerea nominalizării se face în cadrul platformei, atunci când sunt sau nu sunt respectate condițiile privind introducerea nominalizării impuse prin art. 50 alin. (1) și suplimentar, prin e-mail, atunci când OTS ajustează nominalizarea conform art. 52 alin. (3), art. 55 lit. a) și art. 56.

Art.54. – OTS va întocmi și va actualiza permanent registrul de evidență a aprobărilor/respingerilor nominalizărilor și îl va pune la dispoziția AC, ori de câte ori este solicitat.

Art.55. – Înainte de a aproba nominalizarea transmisă de UR, OTS va parcurge următoarele etape:

a) verifică dacă nominalizarea transmisă se încadrează în capacitatea rezervată pentru fiecare punct de intrare/ieșire; OTS va respinge nominalizarea transmisă dacă această cerință nu este îndeplinită și va aproba nominalizarea la nivelul capacității aprobate pentru punctul respectiv de intrare/ieșire.

b) aplică o procedură de corelare între nominalizarea UR și informațiile primite de la partenerii UR pentru fiecare punct de intrare în SNT și fiecare punct de ieșire din SNT pentru care UR a transmis nominalizarea; în cazul în care nominalizările UR nu concordă cu informațiile corespunzătoare primite de la partenerii UR pentru un anumit punct de intrare/ieșire în/din SNT, nominalizările vor fi reduse la nivelul cel mai mic al celor două valori;

c) verifică dacă suma energiei nominalizate de UR la toate punctele de intrare în SNT la care UR a rezervat capacitate este egală cu suma energiei de la toate punctele de ieșire din SNT la care UR a rezervat capacitate, pentru fiecare zi gazieră inclusă în nominalizare; în cazul în care nu există egalitate, se procedează la ajustarea valorii celei mai mari la nivelul valorii celei mai mici, diminuând valorile proporțional cu nominalizarea (pro-rata) pe fiecare punct de intrare/ieșire în/din SNT.

Art.56. – Până cel târziu la ora 16.00 din ziua de luni a săptămânii gazieră $n-1$, OTS va informa UR, prin intermediul unui mesaj în format XML, dacă nominalizarea săptămânală pentru săptămâna gazieră n a fost aprobată sau respinsă.

Renominalizări efectuate de UR

Art.57. – (1) Renominalizările pentru o zi gazieră n pot fi făcute până cel târziu la ora 15.00 din ziua gazieră $n-1$.

(2) Operatorii economici precizați la art. 2 alin. (1) iau toate măsurile necesare astfel încât pentru zilele de sâmbătă, duminică și cele declarate sărbători legale să poată transmite renominalizările în conformitate cu prevederile alin. (1).

Art.58. – (1) Renominalizările se întocmesc conform modelului din Anexa nr. 7.

(2) UR transmit renominalizările direct în platforma informațională în conformitate cu prevederile art. 27 lit. B.

(3) În situația în care, din motive tehnice legate de indisponibilitatea platformei, UR nu poate transmite documentul precizat la alin. (1) direct în platformă, renominalizarea va fi transmisă prin e-mail în format XML furnizat de OTS .

Art.59. – (1) La primirea unei renominalizări trimise de UR pentru ziua n , dar nu mai târziu de ora 16.00 din ziua gazieră $n-1$, OTS va informa UR în legătură cu aprobarea sau respingerea renominalizării pentru ziua gazieră n .

(2) Notificarea UR cu privire la aprobarea ori respingerea renominalizării se face în cadrul platformei, atunci când sunt sau nu sunt respectate condițiile privind introducerea renominalizării impuse prin art. 50 alin. (1) și suplimentar prin e-mail, atunci când OTS ajustează renominalizarea conform art. 60.

Art.60. – Înainte de a aproba renominalizarea transmisă de UR, OTS va parcurge următoarele etape:

a) verifică dacă renominalizarea transmisă se încadrează în capacitatea rezervată pentru fiecare punct de intrare/ieșire;

b) aplică o procedură de corelare între renominalizarea UR și informațiile primite de la partenerii UR, pentru fiecare punct de intrare în SNT și fiecare punct de ieșire din SNT pentru care UR a trimis renominalizarea; în cazul în care renominalizările UR nu concordă cu informațiile corespunzătoare primite de la partenerii UR pentru un anumit punct de intrare/ieșire în/din SNT, renominalizările vor fi reduse la nivelul cel mai mic al celor două valori;

c) verifică dacă suma energiei renominalizate de UR la toate punctele de intrare în SNT la care UR a rezervat capacitate este egală cu suma energiei de la toate punctele de ieșire din SNT la care UR a rezervat capacitate; în cazul în care nu există egalitate, se procedează la ajustarea valorii celei mai mari la nivelul valorii celei mai mici, diminuând valorile proporțional cu renominalizarea (pro-rata) pe fiecare punct de intrare/ieșire în/din SNT.

d) OTS va respinge renominalizarea transmisă dacă aceasta nu respectă condiția precizată la lit. a) și va considera validă nominalizarea aprobată.

Art.61. – (1) O renominalizare poate fi respinsă parțial sau integral în cazul în care aceasta nu îndeplinește condițiile prevăzute la art. 50 alin. (1).

(2) În cazul în care OTS aprobă integral o renominalizare, aceasta devine nominalizare acceptată.

(3) O renominalizare ajustată de OTS pentru a îndeplini termenii și condițiile din art. 50 alin. (1) devine nominalizare aprobată.

Art.62. – (1) UR trebuie să accepte o reducere temporară a capacității și/sau a nominalizării/renominalizării aprobate în următoarele cazuri:

a) în cazul în care OTS nu acceptă gazele naturale care urmau să fie livrate de UR în SNT din cauza faptului că respectivele gaze naturale nu îndeplinesc cerințele minime de calitate precizate de legislația în vigoare;

b) în cazul în care OÎ, OD sau CD nu acceptă gazele naturale care urmau să fie livrate UR din cauza faptului că respectivele gaze naturale nu îndeplinesc cerințele minime de calitate precizate de legislația în vigoare.

(2) În situația prevăzută la alin. (1) lit. a), OTS nu este obligat la plata penalităților prevăzute la art. 100 și 101.

(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b), UR are dreptul să solicite și să primească sumele aferente prejudiciului creat, în conformitate cu prevederile contractuale.

Facilitatea de transfer de gaze naturale

Art.63. – (1) FTG reprezintă posibilitatea transferării de cantități de gaze naturale, de la un UR, denumit în continuare UR care transferă, la alt UR, denumit în continuare UR beneficiar de transfer. În aplicarea FTG un UR poate efectua tranzacții numai în limita cantității de gaze naturale aflate în dezechilibru, comunicate de OTS prin intermediul platformei informaționale.

(2) FTG se realizează în punctul comercial pentru FTG.

(3) Gazele pot fi transferate pentru aceeași zi gazieră.

Art.64. – (1) FTG are loc în maxim 72 de ore de când UR au fost informați de către OTS în legătură cu dezechilibrele lor zilnice finale.

(2) După ce au convenit detaliile privind transferul de gaze naturale, atât UR care transferă cât și UR beneficiar de transfer trebuie să comunice OTS direct în platforma informațională atât cantitățile de gaze, în unități de energie, care au fost schimbate în cadrul FTG, cât și partenerul de transfer. În cazul în care cantitățile comunicate de către partenerii de transfer nu coincid, acțiunea de FTG nu va fi luată în considerare de către OTS la calculul dezechilibrelor finale.

(3) OTS va recalcula în mod corespunzător dezechilibrul zilnic pentru zilele gaziere specificate și dezechilibrul acumulat pentru săptămâna gazieră respectivă (săptămânile gaziere respective).

(4) OTS comunică direct în platforma informațională, zilnic până la ora 14.15, dezechilibrele înregistrate de fiecare UR.

(5) OTS comunică UR, prin intermediul platformei informaționale, posibii parteneri pentru efectuarea FTG, zilnic până la ora 14.15, pe baza alocărilor provizorii, și în a 5-a zi lucrătoare după sfârșitul lunii până la ora 16.00, pe baza alocărilor finale.

Alocări

Art.65. – (1) Cantitățile de gaze naturale măsurate, preluate/predate în punctele de intrare/ieșire în/din SNT în care UR au rezervat capacitate, se alocă pentru fiecare UR în parte.

(2) Alocările sunt provizorii și finale.

(3) Alocarea provizorie și finală se efectuează în baza măsurărilor efective ale cantităților de gaze naturale intrate/ieșite în/din SNT. Pentru punctele de ieșire din SNT unde nu se asigură citirea zilnică a echipamentelor de măsurare, alocarea se efectuează în baza profilelor de consum elaborate de OTS și aprobate de AC.

(4) În scopul alocării în punctele de intrare în SNT din perimetrele de producție/din sistemele de înmagazinare conform art. 69 alin. (2) și respectiv art. 70 alin. (2), producătorii/OÎ sunt obligați să comunice OTS, zilnic până la ora 10.00:

- a) puterea calorifică superioară certificată a gazelor naturale livrate prin punctele de intrare în SNT pentru ziua gazieră $n-1$;
- b) cantitățile de gaze naturale măsurate pentru ziua gazieră $n-1$.

(5) În scopul alocării, pentru punctele de intrare în SNT din import/din sisteme de transport din țări non-UE/din sisteme de transport din țări UE, în cazul în care nu se stipulează altfel în Acordul de operare încheiat între operatorii sistemelor de transport interconectate, OTS comunică zilnic până la ora 10.00:

- a) puterea calorifică superioară pentru ziua gazieră $n-1$;
- b) cantitățile de gaze naturale măsurate pentru ziua gazieră $n-1$.

(6) OTS comunică zilnic către OD/CD/OÎ/producători/importatori, direct în platforma informațională, până la ora 12.00, cantitățile de gaze naturale măsurate sau determinate în baza profilelor de consum, după caz, în punctele de intrare/ieșire în/din SNT și puterea calorifică superioară aferentă acestora pentru ziua gazieră $n-1$.

(7) În situația în care OTS, din vina sa, nu comunică informațiile prevăzute la alin. (6) la termenul specificat, nu se percep UR tarifele pentru dezechilibrele calculate în baza acestor informații pentru ziua $n+1$.

(8) OTS ia toate măsurile necesare astfel încât pentru zilele de sâmbătă, duminică și cele declarate sărbători legale să poată transmite informațiile precizate la alin. (6) către operatorii sistemelor adiacente, iar aceștia iau toate măsurile necesare pentru prelucrarea datelor.

Art.66. – (1) În intervalul 12.00 – 14.00, responsabilii cu efectuarea alocărilor vor introduce zilnic în platforma informațională alocările provizorii în punctele de intrare/ieșire în/din SNT.

(2) OST informează UR prin intermediul platformei informaționale astfel:

- a) pentru fiecare zi gazieră $n-1$, nu mai târziu de ora 14.15 din ziua gazieră n – alocarea provizorie și valoarea dezechilibrului provizoriu;
- b) pentru fiecare săptămână gazieră $n-1$, nu mai târziu de ora 15.00 din prima zi gazieră a săptămânii gaziere n – valoarea dezechilibrului acumulat provizoriu;
- c) nu mai târziu de 5 zile lucrătoare după sfârșitul lunii, ora 16.00 – alocarea finală zilnică, valoarea dezechilibrului zilnic pentru fiecare zi gazieră și valoarea dezechilibrului acumulat pentru fiecare săptămână gazieră.

Alocarea în punctele de intrare în SNT

Art.67. – (1) În situația în care, pentru o zi gazieră, doi sau mai mulți UR au nominalizat cantități de gaze naturale în același punct de intrare din import, pentru același importator, fiecare importator introduce alocările zilnice pentru fiecare UR, client al său, în baza unei metode de alocare stabilită de comun acord cu UR și aprobată de AC. Alocarea respectă următorul principiu: importatorul alocă UR întreaga cantitate livrată de el în punctul de import.

(2) În lipsa alocărilor efectuate conform alin. (1), OTS face alocarea întregii cantități măsurate, pentru fiecare UR, în mod proporțional, pe baza nominalizării lor aprobate (*pro rata*).

Art.68. – În situația în care, pentru o zi gazieră, doi sau mai mulți UR au nominalizat cantități de gaze naturale în același punct de interconectare cu alte sisteme de transport gaze naturale din state membre UE și din statele terțe (non-UE), în cazul în care nu se prevede altfel în Acordul de operare încheiat între operatorii sistemelor de transport interconectate, cantitățile de gaze naturale măsurate vor fi alocate UR, de către OTS, în mod proporțional, pe baza nominalizării lor aprobate (*pro rata*).

Art.69. – (1) În situația în care, pentru o zi gazieră, doi sau mai mulți UR au nominalizat cantități de gaze naturale în același punct de intrare din perimetrele de producție, producătorul alocă pe UR întreaga cantitate măsurată în punctul respectiv.

(2) În lipsa alocărilor efectuate conform alin. (1), OTS face alocarea întregii cantități măsurate, pentru fiecare UR, în mod proporțional, pe baza:

- a) nominalizării lor aprobate (*pro rata*);
- b) capacității lor rezervate (*pro rata*), în situația punctelor în care nominalizarea este 0.

Art.70. – (1) În situația în care, pentru o zi gazieră, doi sau mai mulți UR au nominalizat cantități de gaze naturale în același punct de intrare dintr-un depozit de înmagazinare subterană, OÎ alocă UR întreaga cantitate măsurată în punctul respectiv.

(2) În lipsa alocărilor efectuate conform alin. (1), OTS face alocarea întregii cantități măsurate, pentru fiecare UR, în mod proporțional, pe baza nominalizării lor aprobate (*pro rata*).

Alocarea în punctele de ieșire din SNT

Art.71. – (1) Alocarea pentru un CD se va efectua pe baza indicațiilor echipamentelor de măsurare montate în stația de reglare-măsurare aferentă sau pe baza profilelor de consum realizate de OTS, aprobate de AC și puse la dispoziția UR care livrează gaze naturale către CD.

- (2) Profilele de consum se pot utiliza doar pentru CD la care indicațiile echipamentelor de măsurare nu se preiau zilnic.
- (3) În cazul în care un singur UR livrează gaze naturale către CD, întreaga cantitate măsurată se alocă de către OTS acestuia.
- (4) Dacă mai mulți UR livrează gaze naturale către un CD, întreaga cantitate măsurată va fi alocată de către CD; în caz contrar OTS face alocarea în mod proporțional cu nominalizările aprobate pentru UR (*pro rata*).

Art.72. – (1) În punctele de ieșire din SNT către sistemele de distribuție, cantitățile de gaze naturale măsurate/estimate în baza profilelor aferente SRM-urilor respective vor fi alocate UR de către OD, zilnic până la ora 14.00 pe baza metodelor de alocare convenite cu UR care utilizează respectivul punct.

(2) În cazul în care OD nu face alocările precizate la alin. (1) până cel târziu la ora 14.00 în ziua n pentru ziua $n-1$, cantitățile măsurate totale vor fi alocate UR, de către OTS, pe baza indicațiilor echipamentelor de măsurare sau în baza profilelor de consum ale punctelor de ieșire respective, respectând principiul *pro-rata* cu nominalizările UR aprobate.

(3) În punctele de ieșire din SNT către depozitele de înmagazinare, cantitățile de gaze naturale măsurate vor fi alocate de OÎ.

(4) În cazul în care până cel târziu la ora 14.00 din ziua n , OÎ nu au realizat alocarea pentru ziua $n-1$ conform alin. (3), OTS va aloca UR cantitățile măsurate totale pe baza principiului *pro-rata* cu nominalizările UR aprobate.

(5) În punctele de interconectare cu alte sisteme de transport gaze naturale din state membre UE și din statele terțe (non-UE), în cazul în care nu se prevede altfel în Acordul de operare încheiat între operatorii sistemelor de transport interconectate, cantitățile de gaze naturale măsurate vor fi alocate UR de către OTS, în mod proporțional, pe baza nominalizării lor aprobate (*pro rata*).

(6) În punctele de ieșire din SNT spre rețelele de conducte din amonte cantitățile de gaze naturale măsurate vor fi alocate de către operatorii acestor rețele. În cazul în care până cel târziu la ora 14.00 din ziua n acești operatori nu au realizat alocarea pentru ziua $n-1$, OTS va aloca UR cantitățile măsurate totale pe baza principiului *pro-rata* cu nominalizările UR aprobate.

Art.73. – (1) În fiecare punct de ieșire, OTS va livra UR cantitățile de gaze naturale cel puțin la nivelul nominalizării aprobate.

(2) În cazul în care preluarea zilnică totală de gaze naturale a unui UR într-un punct de ieșire din SNT are o deviere mai mare sau egală cu 15% față de nominalizare timp de două zile gaziere consecutive, OTS poate opri, integral sau parțial, livrarea cantităților de gaze naturale către acel UR în punctul de ieșire, corespunzător alin. (1).

(3) În situația în care preluările într-un punct de ieșire din SNT sunt mai mari decât capacitatea tehnică a punctului respectiv, OTS poate lua măsuri operative de limitare a preluărilor de gaze naturale prin punctul respectiv la nivelul capacității tehnice.

(4) În fiecare punct de intrare, OTS va prelua de la UR cantitățile de gaze naturale cel puțin la nivelul nominalizărilor aprobate.

(5) În cazul în care predarea zilnică totală de gaze naturale într-un punct de intrare în SNT are o deviere mai mare sau egală cu 15% față de suma nominalizărilor UR, OTS, după caz, poate opri sau solicita oprirea, integral sau parțial, a predării cantităților de gaze naturale în punctul de intrare, corespunzător alin. (4).

(6) Nerespectarea solicitării OTS precizată la alin. (5) conduce la sesizarea AC de către OTS.

Art.74. – Pentru situațiile prevăzute la art. 73 alin. (2), oprirea parțială sau totală a livrărilor de gaze naturale se poate face de OTS numai după informarea UR prin preaviz emis cu 24 de ore înainte de sistare/limitare.

Art.75. – Dacă parametrii tehnici ai sistemului impun acest lucru, OTS poate reduce procentul menționat la art. 73 alin. (2), cu informarea prealabilă a UR.

Art.76. – În situația în care OTS nu asigură serviciile de transport cu mai mult de 3% din nominalizarea aprobată, acesta va plăti UR un tarif pentru livrare sub cantitatea nominalizată potrivit prevederilor art. 100, pentru diferența dintre pragul menționat și cantitățile de gaze naturale efectiv livrate.

Managementul congestiilor în SNT

Art.77. – Capacitatea aprobată dar neutilizată de către UR poate face obiectul:

- a) returnării voluntare la OTS potrivit prevederilor art. 78;
- b) facilității de transfer de capacitate, potrivit prevederilor art. 79;
- c) transferului obligatoriu de la un UR la altul de către OTS, potrivit prevederilor art. 81.

Returnarea voluntară de capacitate

Art.78. – (1) UR poate returna capacitatea aprobată către OTS, integral sau parțial.

(2) Perioada de returnare a capacității aprobate începe din prima zi pentru care a fost aprobată de către OTS (integral sau parțial), până la sfârșitul perioadei de rezervare.

(3) OTS are obligația de a prelua capacitatea rezervată oferită de UR, numai dacă un alt UR solicită respectiva capacitate.

(4) UR va trimite OTS o cerere de returnare voluntară de capacitate în care va indica:

- a) persoana de contact a UR, adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail;
- b) capacitatea care urmează să fie returnată;
- c) numărul de înregistrare a contractului de transport.

(5) În termen de maxim 5 zile lucrătoare de la primirea cererii, OTS va notifica UR în legătură cu decizia de a aproba/refuza solicitarea.

- (6) În cazul în care există mai mulți UR care solicită capacitate, cererile vor fi tratate pe baza principiului „primul venit, primul servit”.
- (7) În cazul în care există mai mulți UR care solicită returnarea voluntară de capacitate, cererile vor fi tratate pe baza principiului „primul venit, primul servit”.
- (8) UR nu va plăti capacitatea care a fost returnată voluntar la OTS.
- (9) OTS va modifica în mod corespunzător contractul de transport.
- (10) OTS are obligația de a ține evidența returnărilor voluntare de capacitate, pe care o va pune la dispoziția AC.

Facilitatea de transfer de capacitate

Art.79. – (1) FTC este un instrument prin care UR fac transfer reciproc de capacitate.

(2) UR care dorește să transfere capacitate, denumit în continuare UR care transferă, și UR care dorește să preia respectiva capacitate, denumit în continuare UR beneficiar de transfer, vor înainta o notificare în acest sens către OTS.

(3) Capacitatea se poate transfera integral sau parțial. Perioada de transfer parțial de capacitate poate fi din prima zi pentru care OTS a aprobat transferul de capacitate până la sfârșitul perioadei de rezervare.

(4) OTS va modifica în mod corespunzător contractele de transport încheiate cu UR care transferă și UR beneficiar de transfer.

Art.80. – (1) UR care transferă și UR beneficiar de transfer vor trimite OTS o cerere de transfer/primire de capacitate conform modelului inclus în Anexa nr. 8.

(2) Cererea de transfer de capacitate va fi primită de OTS cu minim 5 zile lucrătoare înainte ca transferul să aibă loc.

(3) În cazul în care transferul de capacitate solicitat nu este aprobat, OTS va menționa clar motivul refuzului, cu minim 3 zile lucrătoare înainte ca transferul să aibă loc.

(4) Pot constitui motive de refuz:

- a) datele prezentate în solicitarea de transfer de capacitate sunt incorecte sau incomplete;
- b) UR care transferă nu are contract de transport încheiat cu OTS;
- c) UR care transferă nu dispune de capacitatea pe care solicită să o transfere;
- d) UR beneficiar de transfer nu îndeplinește cerințele art. 27 și 28 prin luarea în considerare a capacității adiționale.

(5) OTS va modifica în mod corespunzător contractul de transport încheiat cu UR care transferă și va modifica sau semna un contract de transport cu UR beneficiar de transfer, după caz, înainte de data aprobată a transferului.

(6) UR care transferă nu va mai plăti capacitatea pe care a transferat-o prin FTC.

Transferul obligatoriu de capacitate

Art.81. – (1) În cazul în care un UR a fost refuzat de către OTS din cauza lipsei de capacitate timp de peste o lună, OTS va informa toți UR care au contracte de transport aprobate în legătură cu capacitatea

solicitată și le va recomanda să ofere respectiva capacitate UR prin folosirea FTC sau prin returnarea voluntară de capacitate la OTS.

(2) În același timp, OTS va trimite tuturor UR care au contracte de transport aprobate solicitarea de a raporta în termen de 5 zile lucrătoare necesarul lor real de capacitate din perioada de capacitate specificată, justificat prin documente.

(3) În cazul în care OTS nu primește nici o ofertă de returnare voluntară de capacitate și este informat că UR nu a primit nici o ofertă pentru capacitatea solicitată potrivit procedurii FTC în termen de 10 zile lucrătoare de la data informării UR, OTS va evalua clarificările și informațiile primite conform alin. (2).

(4) În cazul în care OTS consideră clarificările nejustificate sau în cazul în care UR nu trimite informațiile sus-menționate, OTS are dreptul să inițieze un transfer obligatoriu de capacitate.

(5) Dacă mai mulți UR sunt în aceeași situație, inițierea transferului obligatoriu de capacitate se aplică tuturor acestor UR, proporțional cu capacitatea nejustificată.

(6) În caz de transfer obligatoriu de capacitate, OTS va informa UR, în scris, în legătură cu decizia luată, specificând motivele pentru care va proceda la acest transfer.

(7) În situația precizată la alin. (6), OTS va proceda unilateral la modificarea corespunzătoare a contractului de transport.

(8) În cazul în care consideră că transferul obligatoriu de capacitate este nejustificat și discriminatoriu, UR se poate adresa AC.

(9) UR care a făcut obiectul unui transfer obligatoriu de capacitate de transport va plăti în continuare capacitatea rămasă și are totodată obligația de a plăti 5% din capacitatea de transport transferată, în perioada dintre data transferului obligatoriu de capacitate până până la sfârșitul perioadei de rezervare.

(10) OTS are obligația de a ține evidența transferurilor obligatorii de capacitate, pe care o va pune la dispoziția AC ori de câte ori este solicitată.

(11) OST are obligația de a dezvolta capacitatea pentru punctele la care se constată existența unor congestii fizice.

Echilibrarea SNT

Art.82. – Echilibrarea fizică și comercială a SNT definește o serie de activități și proceduri necesare pentru asigurarea transportului gazelor naturale în condiții de siguranță prin SNT și pentru alocarea cantităților de gaze naturale la nivelul UR.

Echilibrarea fizică

Art.83. – (1) Echilibrarea fizică reprezintă gestionarea și echilibrarea cantităților de gaze naturale transportate prin SNT prin monitorizarea și controlarea parametrilor de debit, presiune și putere calorică superioară a gazelor în punctele de intrare respectiv ieșire, precum și în alte puncte de control din SNT.

(2) În conformitate cu prevederile legale în vigoare, OTS nu poate deține gaze naturale decât pentru echilibrarea sistemului și pentru exploatarea în condiții de siguranță a SNT. Pentru realizarea efectivă a activității de echilibrare a SNT, fiecare UR are următoarele obligații:

- a) să rezerve capacitatea necesară în punctele de intrare și respectiv de ieșire ale SNT pentru transportul cantităților de gaze naturale aferente portofoliului său de clienți;
- b) să înmagazineze în depozitele de înmagazinare subterană gaze naturale pentru echilibrarea sezonieră a cantităților de gaze naturale aferente portofoliului său de clienți;
- c) să asigure echilibrul dintre cantitățile de gaze naturale nominalizate, care urmează să fie injectate în SNT în punctele de intrare și cantitățile de gaze naturale nominalizate care urmează să fie preluate din SNT în punctele de ieșire pentru portofoliul de clienți al UR.

(3) Pentru a putea echilibra fluctuațiile debitului de gaze și pentru a putea menține presiunea la valori care să permită funcționarea în condiții de siguranță a SNT, OTS trebuie să dispună de o cantitate suficientă de gaze naturale pentru echilibrarea sistemului, sub formă de stocare în conducte și sub formă de gaze de echilibrare înmagazinate în depozitele subterane, pentru menținerea stocării în conducte.

(4) Procedurile adoptate de OTS pentru echilibrarea fizică a SNT includ în principal echilibrarea diferențelor apărute între nominalizări și preluările efective sau produse ca urmare a unor condiții neașteptate.

Art.84. – (1) Dispeceratul OTS preia zilnic informațiile privind nominalizările/renominalizările aprobate și înregistrate în platforma informațională pentru:

- a) UR;
- b) OTS, pentru consumul tehnologic propriu;
- c) OTS, pentru cantitățile de gaze de echilibrare a SNT.

(2) Calculele efectuate de OTS în vederea optimizării fluxurilor de gaze în SNT, includ pentru fiecare zi gazieră a următoarei săptămâni gaziere următoarele:

- a) prognozarea cantităților de gaze naturale stocate în conducte la începutul zilei gaziere;
- b) prognozarea cantităților de gaze naturale stocate în conducte la sfârșitul zilei gaziere;
- c) identificarea constrângerilor în cazul în care se prognozează că livrările vor depăși capacitatea disponibilă la locația respectivă, cum ar fi, de exemplu, la tronsoanele de conductă care urmează să fie reparate;
- d) identificarea cantităților de gaze de echilibrare pentru ziua gazieră următoare, în vederea utilizării depozitelor de înmagazinare subterană și/sau a altor surse de gaze naturale.

Echilibrarea comercială

Art.85. – (1) Diferența dintre cantitățile de gaze naturale efectiv livrate în punctele de intrare și cele efectiv preluate în punctele de ieșire din SNT de către fiecare UR în parte într-o anumită zi gazieră reprezintă dezechilibrul zilnic.

(2) Diferența dintre cantitățile de gaze naturale efectiv livrate în punctele de intrare și cele efectiv preluate în punctele de ieșire din SNT de către fiecare UR în parte într-o anumită săptămână gazieră se numește dezechilibru acumulat și este egală cu suma dezechilibrelor zilnice din fiecare zi gazieră a săptămânii gaziere respective.

(3) Echilibrarea comercială se realizează de către OTS, cu ajutorul ecuațiilor și procedurilor specificate în această secțiune.

(4) OTS utilizează ecuațiile de echilibrare și alocările pentru calculul, pentru fiecare UR, al dezechilibrului zilnic și al celui acumulat.

(5) OTS folosește alocările provizorii pentru a calcula dezechilibrul zilnic provizoriu din fiecare zi gazieră și dezechilibrul acumulat provizoriu din fiecare săptămână gazieră, pe care le pune la dispoziția UR în termenele specificate la art. 86-88.

(6) La sfârșitul lunii, pe baza alocărilor finale, OTS recalculează dezechilibrele zilnice și dezechilibrul acumulat pentru fiecare UR.

(7) În termen de 48 de ore de la primirea informațiilor cu privire la dezechilibrul zilnic și dezechilibrul acumulat, UR pot efectua schimburi prin FTG, potrivit prevederilor art. 64.

(8) După expirarea celor 48 de ore, pentru fiecare zi gazieră pentru care dezechilibrul zilnic depășește toleranța zilnică prevăzută în Tabelul 2, UR li se va calcula tariful de dezechilibru zilnic prevăzut în Tabelul 7.

(9) După expirarea celor 48 de ore, pentru fiecare săptămână gazieră pentru care dezechilibrul acumulat depășește limitele de echilibrare prevăzute în Tabelul 3, UR li se percepe tariful de dezechilibru acumulat prevăzut în Tabelul 8 sau în Tabelul 9, după caz.

(10) În ecuațiile de echilibrare precizate în continuare se vor utiliza valorile pentru cantitățile de gaze naturale și pentru puterea calorifică superioară determinate în baza unor proceduri întocmite de OTS în termen de 2 luni de la data publicării Codului rețelei în Monitorul Oficial al României și avizate de AC.

(11) OTS are obligația de a propune proceduri transparente, care vor fi avizate de către instituțiile abilitate, pentru modul de calcul al următorilor parametri:

- a) energia gazelor naturale aferente consumurilor tehnologice localizate – determinate;
- b) energia gazelor naturale aferente pierderilor tehnologice nelocalizate – estimate;
- c) energia gazelor naturale aferente pierderilor localizate în SNT;
- d) variația energiei gazelor naturale stocate în conducte.

Ecuatii de echilibrare

A. Ecuația generală de echilibrare a SNT

$$E_{\text{PROD}} + E_{\text{IMP}} + E_{\text{DEP}}^{\text{EXTR}} = E + E_{\text{CTLd}} + E_{\text{CTNe}} + E_{\text{PL}} + \Delta E_{\text{STOCCOND}} + E_{\text{DEP}}^{\text{INJ}} \quad (1)$$

unde:

- E_{PROD} - energia gazelor naturale predate în SNT prin punctele de intrare din perimetrele de producție de către toți UR și a celor introduse în SNT de către OTS prin punctele menționate.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR și pentru un număr $j = \overline{1, p_{prod}}$ de puncte de intrare din perimetrele de producție, E_{PROD} se poate scrie sub forma:

$$E_{PROD} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{p_{prod}} E_{PROD_j}^{UR_i} + \sum_{j=1}^{p_{prod}} E_{PROD_j}^{OST} \quad (2)$$

- E_{IMP} - energia gazelor naturale predate în SNT prin punctele de intrare din import de către toți UR și a celor introduse în SNT de către OTS prin punctele menționate.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR și pentru un număr $k = \overline{1, p_{imp}}$ de puncte de intrare din import, E_{IMP} se poate scrie sub forma:

$$E_{IMP} = \sum_{i=1}^n \sum_{k=1}^{p_{imp}} E_{IMP_k}^{UR_i} + \sum_{k=1}^{p_{imp}} E_{IMP_k}^{OST} \quad (3)$$

- E_{DEP}^{EXTR} - energia gazelor naturale predate în SNT de către toți UR prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de extracție, și a celor introduse în SNT de către OTS prin punctele menționate.

Termenul are două componente și anume:

$$E_{DEP}^{EXTR} = E_{DEP}^{SURSA_{EXTR}} + E_{DEP}^{ECH_{EXTR}} \quad (4)$$

unde:

$E_{DEP}^{SURSA_{EXTR}}$ - energia gazelor naturale predate în SNT în regim de sursă de către toți UR prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de extracție și a celor introduse în SNT de către OTS prin punctele menționate.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR și pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, $E_{DEP}^{SURSA_{EXTR}}$ se poate scrie sub forma:

$$E_{DEP}^{SURSA_{EXTR}} = \sum_{i=1}^n \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{SURSA_{EXTR}-UR_i} + \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{SURSA_{EXTR}-OST} \quad (4.1)$$

$E_{DEP}^{ECH_{EXTR}}$ - energia gazelor naturale predate în SNT în regim de echilibrare prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de extracție de către toți UR și a celor introduse în SNT de către OTS prin punctele menționate.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR și pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, $E_{DEP}^{ECH_{EXTR}}$ se poate scrie sub forma:

$$E_{DEP}^{ECH_{EXTR.}} = \sum_{i=1}^n \sum_{l=1}^{P_{DEP}} E_{DEP_l}^{ECH_{EXTR.}-UR_i} + \sum_{l=1}^{P_{DEP}} E_{DEP_l}^{ECH_{EXTR.}-OST} \quad (4.2)$$

- E - energia gazelor naturale preluate din SNT de către toți UR prin toate punctele de ieșire, cu excepția celor aferente depozitelor de înmagazinare, de către toți UR.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR și pentru un număr $m = \overline{1, p}$ de puncte de ieșire din SNT, cu excepția celor aferente depozitelor de înmagazinare, E se poate scrie sub forma:

$$E = \sum_{i=1}^n \sum_{m=1}^p E_m^{UR_i} \quad (5)$$

- E_{CTLD} - energia gazelor naturale aferentă consumurilor tehnologice localizate-determinate – reprezintă energia gazelor naturale consumate de OTS pentru realizarea activităților aferente transportului gazelor naturale prin SNT.

Termenul E_{CTLD} se calculează ca sumă a următoarelor energii:

- energia gazelor utilizate drept combustibil pentru consumul stațiilor de comprimare;
- energia gazelor utilizate drept combustibil pentru încălzirea gazelor și a incintelor tehnologice;
- energia gazelor evacuate din conducte pentru curățarea acestora de impurități;
- energia gazelor utilizate pentru purjarea impurităților din separatoarele de lichide;
- energia gazelor evacuate la verificarea și reglarea periodică a supapelor de siguranță;
- energia gazelor utilizate pentru lucrările de reparare, reabilitare și dezvoltare a SNT.

Energiile menționate se calculează utilizând o putere calorifică medie pentru întregul SNT.

- E_{CTNe} - energia gazelor naturale aferentă consumurilor tehnologice nelocalizate - estimate – reprezintă energia gazelor naturale evacuate accidental din SNT.

Termenul E_{CTNe} reprezintă suma următoarelor energii:

- energia gazelor evacuate ca urmare a depășirii duratei normate de funcționare a conductelor;
- energia gazelor evacuate prin neetanșeitățile îmbinărilor demontabile datorate uzurii în exploatare;
- energia gazelor evacuate prin supapele de siguranță ca urmare a creșterii accidentale a presiunii;
- energia gazelor evacuate ca urmare a accidentelor tehnice (fisuri, ruperi).

Energiile menționate se calculează utilizând o putere calorifică medie pentru întregul SNT.

- E_{PL} - energia gazelor naturale aferentă pierderilor localizate în SNT – reprezintă energia aferentă cantității de gaze naturale care ar fi trebuit să fie preluată de unul sau mai mulți UR, dar care a fost pierdută din cauza unor defecte localizate într-un tronson de lângă unul sau mai multe puncte fizice de ieșire din SNT.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR, E_{PL} se poate scrie sub forma:

$$E_{PL} = \sum_{i=1}^n E_{PL}^{UR_i} \quad (7)$$

unde: $E_{PL}^{UR_i}$ - energia nominalizată dar nepreluată de UR „r” în punctele de ieșire afectate de un defect localizat în SNT;

În situația în care pierderea de gaze naturale localizată în SNT afectează doar un singur UR „r”, determinarea componentei $E_{PL}^{UR_i}$ se face prin utilizarea formulei:

$$E_{PL}^{UR_i} = E_{nominalizat}^{UR_i-afectat} - E_{preluat}^{UR_i-afectat} \quad (8)$$

în care: $E_{nominalizat}^{UR_i-afectat}$ - energia nominalizată de UR „r” în punctele de ieșire afectate de un defect localizat în SNT;

$E_{preluat}^{UR_i-afectat}$ - energia preluată de UR „r” prin punctele de ieșire afectate de un defect localizat în SNT;

Observație: termenul $E_{preluat}^{UR_i-afectat}$ este inclus în componenta E din ecuația (1).

În situația în care pierderea de gaze naturale localizată în SNT afectează doi sau mai mulți UR, atribuirea componentei E_{PL} pe fiecare dintre aceștia se face prin utilizarea formulei:

$$E_{PL}^{UR_i} = E_{PL} \times \frac{E_{nominalizat}^{UR_i-afectat}}{\sum_{afectati} E_{nominalizat}} \quad (9)$$

în care: $\sum_{afectati} E_{nominalizat}$ - suma energiilor nominalizate de toți UR în punctele de ieșire afectate de un defect localizat în SNT;

Termenul E_{PL} inclus în ecuație are doar un scop de echilibrare.

OTS va recupera, pe cheltuială proprie, toate pierderile localizate care se produc în SNT, cu excepția cazurilor de forță majoră.

La prezentarea de către UR, a documentelor corespunzătoare care dovedesc costul gazelor, OTS va asigura:

- compensarea financiară, în termen de 1 lună calendaristică, sau

- cantitatea de gaze naturale pierdută, la o dată stabilită de comun acord, în funcție de modul de soluționare convenit de părți.

- $\Delta E_{\text{STOC COND}}$ - variația energiei gazelor naturale stocate în conductele componente ale SNT – reprezintă diferența dintre energia conținută în SNT la începutul unei zile gaziere și energia conținută în SNT la sfârșitul zilei gaziere respective.

- $E_{\text{DEP}}^{\text{INJ}}$ - energia gazelor naturale preluate din SNT de către toți UR și a celor scoase din SNT de către OTS prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de injecție.

Termenul are două componente și anume:

$$E_{\text{DEP}}^{\text{INJ}} = E_{\text{DEP}}^{\text{SURSA INJ}} + E_{\text{DEP}}^{\text{ECH.INJ}} \quad (10)$$

unde:

$E_{\text{DEP}}^{\text{SURSA INJ}}$ - energia gazelor naturale preluate din SNT în regim de sursă de către toți UR și a celor scoase din SNT de către OTS prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de injecție.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR și pentru un număr $l = \overline{1, p_{\text{DEP}}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, $E_{\text{DEP}}^{\text{SURSA INJ}}$ se poate scrie sub forma:

$$E_{\text{DEP}}^{\text{SURSA INJ}} = \sum_{i=1}^n \sum_{l=1}^{p_{\text{DEP}}} E_{\text{DEP}_l}^{\text{SURSA INJ-UR}_i} + \sum_{l=1}^{p_{\text{DEP}}} E_{\text{DEP}_l}^{\text{SURSA INJ-OST}} \quad (10.1)$$

$E_{\text{DEP}}^{\text{ECH.INJ}}$ - energia gazelor naturale preluate din SNT în regim de echilibrare de către toți UR și a celor scoase din SNT de către OTS prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de injecție.

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR și pentru un număr $l = \overline{1, p_{\text{DEP}}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, $E_{\text{DEP}}^{\text{ECH.INJ}}$ se poate scrie sub forma:

$$E_{\text{DEP}}^{\text{ECH.INJ}} = \sum_{i=1}^n \sum_{l=1}^{p_{\text{DEP}}} E_{\text{DEP}_l}^{\text{ECH.INJ-UR}_i} + \sum_{l=1}^{p_{\text{DEP}}} E_{\text{DEP}_l}^{\text{ECH.INJ-OST}} \quad (10.2)$$

B. Ecuația de echilibrare a UR

$$E_{\text{PROD}}^{\text{UR}_i} + E_{\text{IMP}}^{\text{UR}_i} + E_{\text{DEP}}^{\text{EXTR-UR}_i} + E_{\text{FTG}}^{\text{g.primite-UR}_i} + E_{\text{CD}}^{\text{UR}_i} = E_{\text{UR}_i}^{\text{UR}_i} + E_{\text{PL}}^{\text{UR}_i} + E_{\text{DEP}}^{\text{INJ-UR}_i} + E_{\text{FTG}}^{\text{g.cedate-UR}_i} \quad (11)$$

unde:

- $E_{\text{PROD}}^{\text{UR}_i}$ - energia gazelor naturale predate în SNT de către UR „i”, prin toate punctele de intrare din perimetrele de producție.

Pentru un număr $j = \overline{1, p_{PROD}}$ de puncte de intrare din perimetrele de producție, termenul $E_{PROD}^{UR_i}$ se calculează cu relația:

$$E_{PROD}^{UR_i} = \sum_{j=1}^{P_{PROD}} E_{PROD_j}^{UR_i} = \sum_{j=1}^{P_{PROD}} (V_{PROD_j}^{UR_i} \times PCS_j) \quad (12)$$

în care:

$V_{PROD_j}^{UR_i}$ - reprezintă volumul de gaze naturale predat din perimetrele de producție în SNT de către UR „i” prin punctul „j” de intrare;

PCS_j - reprezintă puterea calorică superioară determinată aferentă punctului de intrare „j” din perimetrele de producție.

• $E_{IMP}^{UR_i}$ - energia gazelor naturale din import predate în SNT de către UR „i”, prin toate punctele de intrare.

Pentru un număr $k = \overline{1, p_{IMP}}$ de puncte de intrare din import, termenul $E_{IMP}^{UR_i}$ se calculează cu relația:

$$E_{IMP}^{UR_i} = \sum_{k=1}^{P_{IMP}} E_{IMP_k}^{UR_i} = \sum_{k=1}^{P_{IMP}} (V_{IMP_k}^{UR_i} \times PCS_k) \quad (13)$$

în care:

$V_{IMP_k}^{UR_i}$ - reprezintă volumul de gaze naturale din import predat în SNT de către UR „i” prin punctul „k” de intrare din import;

PCS_k - reprezintă puterea calorică superioară determinată aferentă punctului de intrare „k” din import.

• $E_{DEP}^{EXTR-UR_i}$ - energia gazelor naturale predate în SNT de către UR „i”, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de extracție.

Termenul are două componente și anume:

$$E_{DEP}^{EXTR-UR_i} = E_{DEP}^{SURSA-EXTR-UR_i} + E_{DEP}^{ECH-EXTR-UR_i} \quad (14)$$

unde:

$E_{DEP}^{SURSA-EXTR-UR_i}$ - energia gazelor naturale predate în regim de sursă în SNT, de către UR „i” prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de extracție.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{SURSA-EXTR-UR_i}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{SURSA-EXTR-UR_i} = \sum_{l=1}^{P_{INM}} E_{DEP_l}^{SURSA-EXTR-UR_i} = \sum_{l=1}^{P_{INM}} (V_{DEP_l}^{SURSA-EXTR-UR_i} \times PCS_l) \quad (14.1)$$

în care:

$V_{DEP}^{SURSA-EXTR-UR_i}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, predat în regim de sursă de către UR „i” în SNT, prin punctul „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de extracție;

PCS_1 - reprezintă puterea calorifică superioară determinată aferentă punctului „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

$E_{DEP}^{ECH-EXTR-UR_i}$ - energia gazelor naturale predate în regim de echilibrare de către UR „i” în SNT, prin toate punctele intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de extracție.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{ECH-EXTR-UR_i}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{ECH-EXTR-UR_i} = \sum_{l=1}^{P_{INM}} E_{DEP_l}^{ECH-EXTR-UR_i} = \sum_{l=1}^{P_{INM}} (V_{DEP_l}^{ECH-EXTR-UR_i} \times PCS_1) \quad (14.2)$$

în care:

$V_{DEP}^{ECH-EXTR-UR_i}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, predat în regim de echilibrare, de către UR „i” în SNT prin punctul „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de extracție;

PCS_1 - reprezintă puterea calorifică superioară determinată aferentă punctului „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

• $E_{FTG}^{g.primite-UR_i}$ - energia gazelor naturale primite de UR „i” de la unul sau mai mulți UR prin utilizarea FTG.

Termenul $E_{FTG}^{g.primite-UR_i}$ se calculează ca suma algebrică a tuturor cantităților de gaze – exprimate în unități de energie – primite prin FTG de către UR „i”.

• $E_{CD}^{UR_i}$ - componenta de dezechilibru a UR „i” – reprezintă energia gazelor naturale necesară menținerii echilibrului portofoliului de clienți ai UR „i”.

Termenul $E_{CD}^{UR_i}$ reprezintă rezultatul efectiv al ecuației de echilibrare a UR „i” (11).

Termenul $E_{CD}^{UR_i}$ poate avea valoarea:

- zero – indicând că UR „i” și-a menținut echilibrul portofoliului de clienți;
- pozitivă – indicând că preluările de gaze din SNT ale UR „i” sunt mai mari decât predările;
- negativă - indicând că preluările de gaze din SNT ale UR „i” sunt mai mici decât predările.

• E^{UR_i} - energia gazelor naturale preluate din SNT prin toate punctele de ieșire, cu excepția celor aferente depozitelor de înmagazinare, de către UR „i”.

Pentru un număr $m = \overline{1, p}$ de puncte de ieșire din SNT, cu excepția celor aferente depozitelor de înmagazinare, termenul E^{UR_i} se calculează cu relația:

$$E^{UR_i} = \sum_{m=1}^p E_m^{UR_i} = \sum_{m=1}^p (V_m^{UR_i} \times PCS_m) \quad (15)$$

în care:

$V_m^{UR_i}$ - reprezintă volumul de gaze naturale preluat din SNT, de către UR „i”, prin punctul de ieșire „m”;

PCS_m - reprezintă puterea calorică superioară determinată aferentă punctului de ieșire „m”.

• $E_{PL}^{UR_i}$ - energia gazelor naturale aferentă pierderilor localizate în SNT, care ar fi trebuit să fie preluată de UR „i”.

Termenul $E_{PL}^{UR_i}$ se calculează cu relațiile (8) și (9).

• $E_{DEP}^{INJ-UR_i}$ - energia gazelor naturale preluate din SNT, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de injecție, de către UR „i”.

Termenul are două componente și anume:

$$E_{DEP}^{INJ-UR_i} = E_{DEP}^{SURSA_{INJ-UR_i}} + E_{DEP}^{ECH_{INJ-UR_i}} \quad (16)$$

unde:

$E_{DEP}^{SURSA_{INJ-UR_i}}$ - energia gazelor naturale preluate din SNT în regim de sursă, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de injecție, de către UR „i”.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{SURSA_{INJ-UR_i}}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{SURSA_{INJ-UR_i}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{SURSA_{INJ-UR_i}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} (V_{DEP_l}^{SURSA_{INJ-UR_i}} \times PCS_l) \quad (16.1)$$

în care:

$V_{DEP_l}^{SURSA_{INJ-UR_i}}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, preluat din SNT în regim de sursă, de către UR „i” prin punctul „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de injecție;

PCS_l - reprezintă puterea calorică superioară determinată aferentă punctului „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

$E_{DEP}^{ECH_{INJ-UR_i}}$ - energia gazelor naturale preluate din SNT în regim de echilibrare de către UR „i”, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de injecție.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{ECH_{INJ-UR_i}}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{ECH_{INJ-UR_i}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{ECH_{INJ-UR_i}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} \left(V_{DEP_l}^{ECH_{INJ-UR_i}} \times PCS_l \right) \quad (16.2)$$

în care:

$V_{DEP_l}^{ECH_{INJ-UR_i}}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, preluat din SNT în regim de echilibrare, de către UR „i” prin punctul „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de injecție;

PCS_l - reprezintă puterea calorifică superioară aferentă punctului „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

- $E_{FTG}^{g.cedate-UR_i}$ - energia gazelor naturale cedate de UR „i” către unul sau mai mulți UR prin utilizarea FTG.

Termenul $E_{FTG}^{g.cedate-UR_i}$ se calculează ca suma algebrică a tuturor cantităților de gaze – exprimate în unități de energie – cedate prin FTG de către UR „i”.

C. Ecuația de echilibrare a OTS

$$E_{PROD}^{OST} + E_{IMP}^{OST} + E_{DEP}^{EXTR-OST} + E_{CER}^{OST} = E_{CTLd} + E_{CTNeE} + \Delta E_{STOC\ COND} + E_{DEP}^{INJ-OST} \quad (17)$$

unde:

- E_{PROD}^{OST} - energia gazelor naturale introduse de către OTS în SNT, prin toate punctele de intrare din perimetrele de producție.

Pentru un număr $j = \overline{1, p_{PROD}}$ de puncte de intrare din perimetrele de producție, termenul E_{Prod}^{OST} se calculează cu relația:

$$E_{PROD}^{OST} = \sum_{j=1}^{p_{PROD}} E_{PROD_j}^{OST} = \sum_{j=1}^{p_{PROD}} \left(V_{PROD_j}^{OST} \times PCS_j \right) \quad (18)$$

în care:

$V_{PROD_j}^{OST}$ - reprezintă volumul de gaze naturale introdus de către OTS în SNT prin punctul „j” de intrare din perimetrele de producție;

PCS_j - reprezintă puterea calorifică superioară aferentă punctului „j” de intrare din perimetrele de producție.

- E_{IMP}^{OST} - energia gazelor naturale din import introduse în SNT de către OTS, prin toate punctele de intrare.

Componenta E_{IMP}^{OST} nu conține energia gazelor naturale reprezentând contravaloarea serviciilor de tranzit prestate de OTS, gaze care sunt livrate clienților OTS. Aceste gaze se regăsesc în componenta de import a fiecărui UR care cumpără gaze naturale de la OTS.

Pentru un număr $k = \overline{1, p_{IMP}}$ de puncte de intrare din import, termenul E_{IMP}^{OST} se calculează cu relația:

$$E_{IMP}^{OST} = \sum_{k=1}^{p_{IMP}} E_{IMP_k}^{OST} = \sum_{k=1}^{p_{IMP}} (V_{IMP_k}^{OST} \times PCS_k) \quad (19)$$

în care:

$V_{IMP_k}^{OST}$ - reprezintă volumul de gaze naturale din import introdus de către OTS în SNT prin punctul „k” de intrare;

PCS_k - reprezintă puterea calorifică superioară aferentă punctului „k” de intrare din import.

- $E_{DEP}^{EXTR-OST}$ - energia gazelor naturale introduse în SNT de OTS, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare în ciclul de extracție.

Termenul are două componente și anume:

$$E_{DEP}^{EXTR-OST} = E_{DEP}^{SURSA_{EXTR-OST}} + E_{DEP}^{ECHL_{EXTR-OST}} \quad (20)$$

unde:

$E_{DEP}^{SURSA_{EXTR-OST}}$ - energia gazelor naturale introduse în SNT în regim de sursă, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de extracție, de către OTS.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{SURSA_{EXTR-OST}}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{SURSA_{EXTR-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{SURSA_{EXTR-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} (V_{DEP_l}^{SURSA_{EXTR-OST}} \times PCS_l) \quad (20.1)$$

în care:

$V_{DEP}^{SURSA_{EXTR.-OST}}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, introdus în SNT în regim de sursă, de către OTS prin punctul „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de extracție;

PCS_1 - reprezintă puterea calorifică superioară determinată aferentă punctului „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

$E_{DEP}^{ECH_{EXTR.-OST}}$ - energia gazelor naturale introduse în SNT în regim de echilibrare, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de extracție, de către OTS.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{ECH_{EXTR.-OST}}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{ECH_{EXTR.-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{ECH_{EXTR.-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} \left(V_{DEP_l}^{ECH_{EXTR.-OST}} \times PCS_1 \right) \quad (20.2)$$

în care:

$V_{DEP}^{ECH_{EXTR.-OST}}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, introdus în SNT în regim de echilibrare, de către OTS prin punctul „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de extracție;

PCS_1 - reprezintă puterea calorifică superioară determinată aferentă punctului „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

• E_{CER}^{OST} - componenta de echilibrare reziduală a SNT – reprezintă suma algebrică, dar cu semn schimbat, a dezechilibrelor create de toți UR, respectiv cantitatea de gaze naturale – exprimată în unități de energie – pe care OTS o introduce sau o scoate în/din SNT în vederea menținerii echilibrului acestuia.

Termenul E_{CER}^{OST} reprezintă rezultatul efectiv al ecuației de echilibrare a OTS (17).

Pentru un număr $i = \overline{1, n}$ de UR, componenta E_{CER}^{OST} se calculează cu relația:

$$E_{CER}^{OST} = \sum_{i=1}^n E_{CD}^{UR_i} \quad (21)$$

unde: $E_{CD}^{UR_i}$ - reprezintă componenta de dezechilibru a UR „i”; termenul a fost explicitat la ecuația de echilibrare a UR „i”.

Termenul E_{CER}^{OST} poate avea valoare:

- zero – ceea ce indică faptul că toți UR și-au menținut echilibrul portofoliului de clienți cu rezultat în menținerea echilibrului general al SNT; în această situație OTS nu este nevoit să procedeze la echilibrarea reziduală a SNT;

- negativă – ceea ce indică faptul că există un deficit de gaze naturale în SNT, deficit care trebuie asigurat de OTS prin introducerea în SNT a cantității rezultate prin aplicarea relației (21);

- pozitivă - ceea ce indică faptul că există un excedent de gaze naturale în SNT, excedent care trebuie eliminat de OTS prin scoaterea din SNT a cantității rezultate prin aplicarea relației (21).

- E_{CTL-D} - energia gazelor naturale aferentă consumurilor tehnologice localizate-determinate – termenul a fost explicitat la ecuația generală de echilibrare a SNT.
- E_{CTN-E} - energia gazelor naturale aferentă consumurilor tehnologice nelocalizate - estimate – termenul a fost explicitat la ecuația generală de echilibrare a SNT.
- $\Delta E_{STOCCOND}$ - variația energiei gazelor naturale stocate în conductele componente ale SNT – termenul a fost explicitat la ecuația generală de echilibrare a SNT.
- $E_{DEP}^{SURSA_{INJ-OST}}$ - energia gazelor naturale scoase din SNT în regim de sursă, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de injecție, de către OTS.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{SURSA_{INJ-OST}}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{SURSA_{INJ-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{SURSA_{INJ-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} (V_{DEP_l}^{SURSA_{INJ-OST}} \times PCS_l) \quad (22)$$

în care:

$V_{DEP_l}^{SURSA_{INJ-OST}}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, scos din SNT în regim de sursă, de către OTS prin punctul „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de injecție;

PCS_l - reprezintă puterea calorică superioară determinată aferentă punctului „l” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

- $E_{DEP}^{ECH_{INJ-OST}}$ - energia gazelor naturale scoase din SNT în regim de echilibrare, prin toate punctele de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de injecție, de către OTS.

Pentru un număr $l = \overline{1, p_{DEP}}$ de puncte de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare, termenul $E_{DEP}^{ECH_{INJ-OST}}$ se calculează cu relația:

$$E_{DEP}^{ECH_{INJ-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} E_{DEP_l}^{ECH_{INJ-OST}} = \sum_{l=1}^{p_{DEP}} (V_{DEP_l}^{ECH_{INJ-OST}} \times PCS_l) \quad (23)$$

în care:

$V_{DEP}^{ECH_{INJ}-OST}$ - reprezintă volumul de gaze naturale, scos din SNT în regim de echilibrare,

de către OTS prin punctul „I” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare care se află în ciclul de injecție;

PCS_1 - reprezintă puterea calorică superioară determinată aferentă punctului „I” de intrare/ieșire în/din depozitele de înmagazinare.

Proceduri de echilibrare

A. Zilnic

Art.86. – (1) La sfârșitul fiecărei zile gaziere n , OTS utilizând alocările provizorii pentru ziua gazieră $n-1$ calculează dezechilibrul zilnic provizoriu pentru ziua gazieră $n-1$ pentru fiecare UR.

(2) Până cel târziu la ora 14.15 din ziua gazieră n , OTS informează UR în legătură cu dezechilibrul său provizoriu pentru ziua gazieră $n-1$.

(3) Dezechilibrul zilnic provizoriu are caracter de informare.

(4) Operatorii economici precizați la art. 2 alin. (1) iau toate măsurile necesare astfel încât pentru zilele de sâmbătă, duminică și cele declarate sărbători legale să poată transmite informațiile precizate la alin.

(1) – (3).

B. Săptămânal

Art.87. – (1) La sfârșitul fiecărei săptămâni gaziere, OTS calculează dezechilibrul acumulat provizoriu pentru fiecare UR prin însumarea dezechilibrelor zilnice provizorii din respectiva săptămână gazieră.

(2) Până cel târziu la ora 15.00 din prima zi gazieră a săptămânii gaziere n , OTS îl informează pe UR în legătură cu dezechilibrul său acumulat provizoriu din săptămâna $n-1$.

(3) Dezechilibrul acumulat provizoriu are caracter de informare.

(4) Operatorii economici precizați la art. 2 alin. (1) iau toate măsurile necesare astfel încât pentru zilele de sâmbătă, duminică și cele declarate sărbători legale să poată transmite informațiile precizate la alin.

(1) – (3).

C. Lunar

Art.88. – (1) Până cel târziu la ora 16.00 din a 5-a zi lucrătoare de la sfârșitul lunii, OTS îl informează pe UR în legătură cu dezechilibrul acumulat din fiecare săptămână gazieră întreagă a lunii respective și cu dezechilibrul din fiecare zi gazieră a săptămânilor gaziere respective.

(2) Dezechilibrul zilnic se calculează de OTS cu ajutorul ecuațiilor de echilibrare aplicate pentru fiecare zi gazieră pe baza alocărilor finale pentru respectiva zi gazieră.

(3) Dezechilibrul acumulat se calculează pentru fiecare săptămână gazieră prin însumarea dezechilibrelor zilnice din fiecare zi gazieră a săptămânii gaziere respective.

(4) În termen de 72 ore de la primirea de către UR a informațiilor transmise de OTS cu privire la dezechilibrul lor acumulat, respectiv între ora 10.00 din a 6-a zi lucrătoare și ora 10.00 din a 9-a zi

lucrătoare de la sfârșitul lunii, UR informează OTS prin intermediul platformei informaționale în legătură cu utilizarea FTG.

(5) La încheierea termenului de efectuare FTG, pe baza informațiilor transmise de UR cu privire la cantitățile transferate prin FTG, OTS va recalcula dezechilibrul final pentru fiecare zi gazieră și dezechilibrul acumulat final pentru fiecare săptămână gazieră, pentru fiecare UR, în aceeași zi până la ora 12.00.

(6) Procedurile de echilibrare sunt prevăzute în Tabelul 1:

Tabelul 1 – Proceduri de echilibrare

	Procedură	Răspunsul către UR	Implicații
Zilnic (sfârșitul zilei gaziere)	OTS calculează dezechilibrul zilnic provizoriu pe baza alocării provizorii pentru ziua gazieră anterioară	Până cel târziu la ora 14.15 din ziua gazieră n, OTS informează UR în legătură cu dezechilibrul său provizoriu pentru ziua gazieră n-1.	Dezechilibrul zilnic provizoriu are caracter de informare.
Săptămânal (sfârșitul săptămânii gaziere)	OTS calculează dezechilibrul acumulat provizoriu pe baza alocării provizorii pentru săptămâna gazieră anterioară	Până cel târziu la ora 15.00 din prima zi gazieră a săptămânii gaziere n, OTS informează UR în legătură cu dezechilibrul său acumulat provizoriu pentru săptămâna gazieră n-1.	Dezechilibrul acumulat provizoriu are caracter de informare.
Lunar (sfârșitul lunii calendaristice)	OTS calculează dezechilibrul zilnic și dezechilibrul acumulat pe baza alocării finale pentru fiecare săptămână gazieră întreagă din respectiva lună calendaristică și pentru fiecare zi gazieră din respectivele săptămâni gaziere	În termen de maxim 5 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii, până la ora 16.00, OTS informează UR în legătură cu dezechilibrul acumulat pentru fiecare săptămână gazieră întreagă din respectiva lună și cu dezechilibrul pentru fiecare zi gazieră din respectivele săptămâni gaziere.	Pentru fiecare zi gazieră în care dezechilibrul lor zilnic depășește toleranța zilnică prevăzută în Tabelul 2, UR pot utiliza FTG.
În următoarele trei zile	Posibilă utilizare a FTG	Din a 6-a zi lucrătoare de la sfârșitul lunii, începând cu	Pentru fiecare zi gazieră în care dezechilibrul lor

lucrătoare	ora 10.00, și până în a 9-a zi lucrătoare, ora 10.00, se realizează FTG. În a 9-a zi lucrătoare, în intervalul 10.00 – 12.00, OTS recalculează și afișează dezechilibrele finale (zilnice și acumulate).	zilnic final după FTG, depășește toleranța zilnică prevăzută în Tabelul 2, UR li se percep tarifele de dezechilibru zilnic prevăzute în Tabelul 7. Pentru fiecare săptămână gazieră în care dezechilibrul lor acumulat final după FTG depășește limitele de echilibrare prevăzute în Tabelul 3, UR li se percep tarifele de dezechilibru acumulat prevăzute în Tabelul 8 sau în Tabelul 9, după caz.
------------	---	--

Dezechilibru zilnic și dezechilibru acumulat

Art. 89. – (1) UR răspund de asigurarea echilibrului dintre cantitățile de gaze naturale livrate în punctele de intrare ale SNT și cantitățile de gaze naturale preluate în punctele de ieșire ale SNT.

(2) În situația în care toleranțele zilnice prevăzute în Tabelul 2 sunt depășite, OTS percepe tarife de dezechilibru zilnic conform prevederilor art. 102. Tarifele de dezechilibru zilnic vor fi aplicate pentru fiecare zi gazieră, pe baza alocării finale, indiferent dacă UR optează sau nu pentru utilizarea FTG.

(3) Pentru depășirea limitelor de echilibrare prevăzute în Tabelul 3, UR li se percepe tariful de dezechilibru acumulat prevăzut la art. 103. Tarifele de dezechilibru acumulat se aplică pentru fiecare săptămână gazieră pe baza alocării finale, după ce UR au avut oportunitatea de a utiliza FTG.

(4) Dezechilibrul zilnic se calculează ca diferență dintre alocarea totală în punctele de intrare în SNT și alocarea totală în punctele de ieșire din SNT.

(5) Dezechilibrul acumulat se calculează prin însumarea dezechilibrelor zilnice calculate conform alin. (4).

Tabelul 2 – Dezechilibrul zilnic

Dezechilibrul zilnic
$2,5\% < \text{dezechilibru zilnic final} \leq 5\%$ din alocarea totală în punctele de intrare
$5\% < \text{dezechilibru zilnic final} \leq 15\%$ din alocarea totală în punctele de intrare
dezechilibrul zilnic final $> 15\%$ din alocarea totală în punctele de intrare

Notă: valori absolute ale dezechilibrului zilnic final

Tabelul 3 – Dezechilibrul acumulat

Dezechilibrul acumulat
4% < dezechilibrul acumulat final ≤ 8% din alocarea totală în punctele de intrare
8% < dezechilibru acumulat final ≤ 12% din alocarea totală în punctele de intrare
12% < dezechilibru acumulat final ≤ 15% din alocarea totală în punctele de intrare
15% < dezechilibru acumulat final ≤ 20% din alocarea totală în punctele de intrare
dezechilibrul acumulat final > 20% din alocarea totală în punctele de intrare

Notă: valori absolute ale dezechilibrului acumulat final

Serviciul de furnizare de urgență

Art.90. – Se aplică prevederile dispozițiilor legale referitoare la situațiile de urgență în sectorul gazelor naturale.

Forță majoră

Art.91. – Situația de furnizare de urgență nu acoperă forța majoră.

Art.92. – Forța majoră, drepturile și responsabilitățile OTS precum și ale UR în caz de forță majoră sunt cele prevăzute de Codul civil.

Măsurarea gazelor naturale în punctele de intrare/ieșire în/din SNT

Art.93. – (1) Măsurarea gazelor naturale se va realiza în conformitate cu reglementările AC în vigoare.

(2) Sistemele de măsurare a gazelor în punctele de intrare/ieșire în/din SNT sunt operate în conformitate cu prevederile „*Condițiilor tehnice pentru exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale la intrarea/ieșirea în/din SNT*” prevăzute în Anexa nr. 9.

(3) Reclamațiile privind măsurarea gazelor naturale sunt soluționate în conformitate cu prevederile reglementărilor AC și în termenele precizate prin standardul de performanță aplicabil, în vigoare.

Art.94. – Cerințele minime referitoare la calitatea gazelor naturale sunt precizate în reglementările tehnice elaborate de AC.

CAP. V ADMINISTRAREA CONTRACTELOR DE TRANSPORT

Art.95. – Tarifele aferente utilizării SNT sunt fundamentate anual de către OTS și stabilite de către AC.

Art.96. – (1) OTS afișează permanent pe pagina proprie de internet tarifele aferente utilizării SNT.

(2) Actualizarea acestora se realizează cu cel puțin 30 de zile înainte de începerea perioadei de rezervare de capacitate.

Tarif de transport în SNT

Art.97. – UR va plăti OTS o sumă corespunzătoare contravalorii serviciilor de transport în conformitate cu prevederile contractuale.

Tarif de nerespectare a nominalizării

Art.98. – Pentru fiecare zi gazieră și pentru fiecare punct de intrare/ieșire în/din SNT la care alocarea UR diferă de nominalizarea aprobată cu o valoare mai mare decât limitele intervalului specificat în Tabelul 5, UR va plăti un tarif de nerespectare a nominalizării.

Tarif de depășire a capacității rezervate

Art.99. – Pentru fiecare zi gazieră și fiecare punct de intrare/ieșire în/din SNT la care UR a depășit capacitatea rezervată maximă cu mai mult decât limitele intervalului specificat în Tabelul 4, UR va plăti un tarif de depășire a capacității rezervate.

Tabelul 4 – Limite de toleranță pentru depășirea capacității rezervate

Punct	Limită de toleranță (procent din capacitatea rezervată)
Punct de intrare din import	5%
Punct de intrare de la perimetrele de producție	7%
Puncte de intrare din depozitele de înmagazinare subterană a gazelor naturale	7%
Puncte de ieșire	5%

Tarif pentru livrare sub nominalizarea aprobată

Art.100. – În condițiile art. 76 și ale Anexei nr. 10, OTS va plăti UR un tarif pentru livrare sub nominalizarea aprobată, pentru cantitățile de gaze cu care aceasta nu a fost respectată, în funcție de limitele de toleranță specificate în Tabelul 6.

Tarif pentru neasigurarea capacității rezervate

Art.101. – (1) OTS va plăti UR un tarif pentru neasigurarea capacității rezervate.

(2) Se consideră că OTS nu asigură capacitatea rezervată atunci când acesta recurge la limitarea/întreruperea capacității fără a respecta obligațiile prevăzute în contractul de transport, de Codul rețelei sau de alte reglementări în vigoare.

Tabelul 5 – Limite de toleranță pentru stabilirea tarifului de nerespectare a nominalizării

Limite de toleranță pentru stabilirea tarifului de nerespectare a nominalizării
3% < diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată ≤ 10% din nominalizarea aprobată în punctul de intrare/ieșire
10% < diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată ≤ 20% din nominalizarea aprobată în punctul de intrare/ieșire
Diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată > 20% din nominalizarea aprobată în punctul de intrare/ieșire

Notă: valori absolute

Tabelul 6 – Limite de toleranță pentru stabilirea tarifului pentru livrare sub nominalizarea aprobată**Limite de toleranță pentru stabilirea tarifului pentru livrare sub nominalizarea aprobată**

3% < diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată ≤ 10% din nominalizarea aprobată totală în punctele de ieșire

10% < diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată ≤ 20% din nominalizarea aprobată totală în punctele de ieșire

Diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată > 20% din nominalizarea aprobată totală în punctele de ieșire

Notă: valori absolute

Tarif de dezechilibru zilnic

Art.102. – (1) Pentru intervalele de dezechilibru zilnic prevăzute în Tabelul 2, UR li se va percepe un tarif zilnic. Tariful de dezechilibru zilnic va fi aplicat pentru fiecare zi gazieră, pe baza alocării finale, după ce UR optează sau nu pentru utilizarea FTG, conform valorilor prevăzute în Tabelul 7.

(2) Tariful de dezechilibru zilnic conține prețul gazelor de echilibrare.

Tabelul 7 – Valoarea dezechilibrului zilnic

Dezechilibru zilnic(*)	Determinarea valorii dezechilibrului zilnic
2,5% < dezechilibru zilnic final ≤ 5% din alocarea totală în punctele de intrare	A x cantitatea care depășește alocarea totală în punctele de intrare
5% < dezechilibru zilnic final ≤ 15% din alocarea totală în punctele de intrare	B x cantitatea care depășește alocarea totală în punctele de intrare
dezechilibru zilnic final > 15% din alocarea totală în punctele de intrare	C x cantitatea care depășește alocarea totală în punctele de intrare

(*) valori absolute

Tarif pentru dezechilibru acumulat

Art.103. – (1) Pentru intervalele de dezechilibru acumulat prevăzute în Tabelul 3, UR li se va percepe un tarif de dezechilibru acumulat. Tariful de dezechilibru acumulat va fi aplicat pentru fiecare săptămână gazieră pe baza alocării finale, după ce UR au avut posibilitatea de a utiliza FTG ex-post, conform valorilor prevăzute în Tabelele 8 și 9.

(2) Tariful de dezechilibru acumulat nu conține prețul gazelor de echilibrare.

Tabelul 8 – Valoarea dezechilibrului acumulat

Dezechilibru acumulat	Determinarea valorii dezechilibrului acumulat
4% < Dezechilibru acumulat final ≤ 8% din alocarea totală în punctele de intrare	L x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare
8% < Dezechilibru acumulat final ≤ 12% din	M x cantitate acumulată care depășește alocarea

alocarea totală în punctele de intrare	totală în punctele de intrare
12% < Dezechilibru acumulat final ≤ 15% din alocarea totală în punctele de ieșire	N x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare
15% < Dezechilibru acumulat final ≤ 20% din alocarea totală în punctele de intrare	O x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare
Dezechilibru acumulat final > 20% din alocarea totală în punctele de intrare	P x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare

Tabelul 9 – Valoarea dezechilibrului acumulat

Interval de echilibrare	Tarif pentru dezechilibrul acumulat (lei/MWh)
-2,5% < dezechilibru acumulat final ≤ -5% din alocarea totală în punctele de intrare	Q x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare
-5% < dezechilibru acumulat final ≤ -8% din alocarea totală în punctele de intrare	R x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare
-8% < dezechilibru acumulat final ≤ -12% din alocarea totală în punctele de intrare	S x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare
-12% < dezechilibru acumulat final ≤ -15% din alocarea totală în punctele de intrare	T x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare
dezechilibru acumulat final > -15% din alocarea totală în punctele de intrare	U x cantitate acumulată care depășește alocarea totală în punctele de intrare

Art.104. – Valorile tarifelor pentru toate tipurile de dezechilibru sunt prevăzute în Anexa nr. 10 la Codul rețelei și vor intra în vigoare după o perioadă de testare, dar nu mai târziu de 1 iulie 2014.

Facturare și plată

Art.105. – (1) Pe durata administrării contractelor de transport, OTS emite în termen de 10 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii și transmite UR:

- a) o factură aferentă serviciilor de transport prestate pentru luna precedentă, întocmită în baza alocărilor finale;
- b) o factură aferentă dezechilibrelor calculate pentru luna precedentă, întocmită în baza alocărilor finale prin aplicarea FTG, care va include, după caz:
 - i. tariful de depășire a capacității rezervate;
 - ii. tariful de nerespectare a nominalizării aprobate;
 - iii. tariful de dezechilibru zilnic;
 - iv. tariful de dezechilibru acumulat.

(2) OTS are dreptul să emită o factură proforma având în vedere contravaloarea estimată a serviciilor prestate în luna respectivă UR, până cel târziu în data de 15 a lunii gaziere.

Contestarea facturilor

Art.106. – (1) În caz de contestare a facturilor se va urma procedura din prezenta secțiune.

(2) Pentru a verifica factura, UR va avea dreptul, pe baza unei notificări adresate OTS, de a avea acces la datele/documentele care au stat la baza emiterii facturii.

(3) Dacă la analizarea acestor date/documente se constată erori în cuprinsul facturii sau în modul de calcul, aceasta va fi corectată imediat și se vor efectua regularizările aferente.

(4) Toate datele/documentele care au stat la baza emiterii facturilor vor fi păstrate timp de 5 ani. Datele/documentele care au făcut obiectul contestațiilor sau neînțelegerilor în instanță vor fi păstrate cel puțin 1 an de la soluționarea respectivei contestații.

Plată

Art.107. – (1) Toate plățile efectuate de către UR vor fi făcute prin transfer bancar în contul specificat de OTS.

(2) Toate plățile efectuate de OTS vor fi făcute prin transfer bancar în contul specificat de UR.

(3) Fiecare dintre părți își poate alege o altă bancă, cu condiția transmiterii către cealaltă parte, cu cel puțin 22 de zile lucrătoare înaintea datei de scadență a plății, a unei notificări prealabile.

(4) Plata se va considera efectuată la timp dacă suma este transferată la banca părții până cel târziu la ora 11.00 a zilei scadenței de plată. Toate costurile aferente transferului banilor către banca unei părți vor fi achitate de partea care face transferul respectiv.

ANEXA nr. 1

(la Codul Rețelei pentru
Sistemul Național de Transport a gazelor naturale)

**CONTRACT-CADRU
DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE
nr. din anul lunaziua**

Societatea Comercială TRANSGAZ S.A., cu sediul în, strada nr., județul/sectorul, cod poștal, telefon, fax, cod unic de înregistrare, cod de înregistrare fiscală nr. de ordine la Oficiul Registrului Comerțului, având contul nr., deschis la, reprezentată legal prin, în calitate de prestator al serviciului de transport, denumită în continuare **„operatorul de transport și de sistem”** sau **„OTS”**, pe de o parte,

și

..... (se va completa cu datele de identificare al utilizatorului de rețea), în calitate de utilizator al Sistemului Național de Transport (SNT) și beneficiar al serviciilor de transport, denumită în cele ce urmează **„utilizator al rețelei”** sau **„UR”**, pe de altă parte,

au convenit încheierea prezentului contract de transport, denumit în continuare **„contract”**.

I. – Terminologie și legislația aplicabilă

Art. 1. (1) Termenii utilizați în prezentul contract sunt definiți în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și în Codul rețelei, aprobat prin Ordin al președintelui ANRE.

(2) Prevederile prezentului contract sunt completate cu prevederile din Codul civil, Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și reglementările ANRE, inclusiv prevederile Codului rețelei și ale Condițiilor tehnice pentru exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale la intrarea/ieșirea în/din SNT, denumite în continuare „Condiții tehnice”. Pentru toate situațiile care nu sunt prevăzute în mod explicit în prezentul contract, prevederile Codului rețelei sunt integral aplicabile.

II. - Obiectul contractului

Art. 2. (1) Obiectul prezentului contract îl constituie prestarea serviciilor ferme/întreruptibile de transport, desemnând ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de OTS pentru sau în legătură cu rezervarea capacității de transport în punctele de intrare/ieșire în/din SNT și transportul prin SNT al

cantităților determinate de gaze naturale, exprimate în unități de energie, în conformitate cu prevederile Codului rețelei.

(2) Capacitatea rezervată în punctele de intrare/ieșire în/din SNT este prevăzută în Anexa nr. 2 la prezentul contract și este exprimată în MWh/zi.

III. – Durata contractului

Art. 3. (1) Prezentul contract se încheie pentru un an gazier sau un multiplu de ani gazieri, în intervalul(ziua/luna/anul) - (ziua/luna/anul).

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1) contractul se poate încheia pentru o perioadă determinată în intervalul prevăzut la alin. (1), în conformitate cu prevederile Codului rețelei.

IV. – Măsurarea gazelor naturale în punctele de intrare/ieșire în/din SNT

Art.4. Măsurarea cantităților de gaze naturale se face continuu în conformitate cu prevederile legislației specifice, determinarea cantităților de energie intrate/ieșite în/din SNT, realizându-se în conformitate cu prevederile Codului rețelei.

V.– Tarife

Art.5. (1) UR va plăti OTS contravaloarea serviciilor ferme/întreruptibile de transport prestate, calculată în baza tarifului de transport.

(2) UR va plăti suplimentar OTS, după caz, tarifele prevăzute în Codul rețelei.

(3) Tarifele menționate la alin. (1) și (2) sunt prevăzute în Anexa nr. 1 la prezentul contract.

(4) Modalitatea de plată, precum și desemnarea băncilor agreate pentru derularea operațiunilor bancare se stabilesc de comun acord, cu respectarea legislației în vigoare.

(5) Plata contravalorii facturilor emise conform prevederilor din Codul rețelei, se face în termen de 15 zile calendaristice de la data emiterii facturii. În cazul în care data scadenței este zi nelucrătoare, termenul se socotește împlinit în următoarea zi lucrătoare.

(6) Obligația de plată este considerată îndeplinită la data intrării sumelor respective totale în contul OTS.

(7) Facturarea lunară a contravalorii serviciilor întreruptibile de transport al gazelor naturale prestate se realizează în baza capacității rezervate în SNT, a numărului de ore din fiecare lună în care serviciile de transport nu au fost limitate/întrerupte și a cantităților de gaze naturale predate/preluate de OTS, precum și, după caz, a celorlalte obligații de plată care derivă din executarea prezentului contract.

VI. - Drepturile și obligațiile OTS

Art.6. OTS are următoarele drepturi:

- a) să încaseze de la UR contravaloarea serviciilor prestate și a majorărilor de întârziere;
- b) să limiteze/întrerupă prestarea serviciilor de transport, cu preavizare, în cazul neîndeplinirii obligațiilor de plată la termenele și în condițiile prevăzute în prezentul contract;
- c) să întrerupă prestarea serviciilor de transport, în cazul în care UR nu respectă prevederile Codului rețelei;

- d) să refuze preluarea în SNT a gazelor naturale care nu respectă condițiile minime de calitate prevăzute în Condițiile tehnice;
- e) în cazul situațiilor de alimentare de urgență, să asigure întreruperea clienților întreruptibili, dacă UR nu face acest lucru.
- f) să factureze UR contravaloarea serviciilor de transport prestate, cu respectarea tarifelor prevăzute în prezentul contract, și, după caz, a majorărilor de întârziere;
- g) să limiteze sau să întrerupă prestarea serviciilor de transport în scopul remedierii avariilor apărute în SNT, cu informarea UR în maxim 6 ore;
- h) să limiteze sau să întrerupă prestarea serviciilor de transport, în cazul în care preluarea zilnică totală de energie înregistrează o variație mai mare sau egală cu 15% față de nominalizare timp de 2 zile gaziere consecutive;
- i) să răspundă și să soluționeze sesizările UR, referitoare la prestarea serviciilor de transport, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare;
- j) toate celelalte drepturi astfel cum acestea sunt prevăzute în Codul rețelei.

Art. 7. OTS are următoarele obligații:

- a) să anunțe UR în legătură cu eventualele limitări/întreruperi în prestarea serviciilor de transport în caz de neîndeplinire a obligațiilor de plată;
- b) să reia prestarea serviciilor de transport în termen de 24 de ore de la data îndeplinirii obligațiilor de plată;
- c) să preia, să transporte și să livreze UR cantitățile de energie, sub condiția respectării nivelurile de presiune prevăzute în contract și în conformitate cu nominalizările/renominalizările aprobate;
- d) să livreze gazele naturale la ieșirea din SNT cu respectarea condițiilor de calitate a gazelor naturale prevăzute în Condițiile tehnice;
- e) să permită accesul UR la datele/documentele care au stat la baza emiterii facturii în situația în care UR contestă factura emisă;
- f) să inițieze modificarea și/sau completarea prezentului contract, în cazul modificării circumstanțelor care au stat la baza încheierii acestuia;
- g) toate celelalte obligații astfel cum acestea sunt prevăzute în Codul Rețelei.

VII. – Drepturile și obligațiile UR

Art. 8. UR are următoarele drepturi:

- a) să returneze voluntar sau să transfere capacitatea aprobată, în conformitate cu prevederile din Codul rețelei;
- b) să transfere cantități de gaze naturale, în conformitate cu prevederile din Codul rețelei;
- c) să solicite și să primească de la OTS sumele aferente pentru neasigurarea capacității rezervate și, respectiv, pentru livrarea sub nominalizarea/renominalizarea aprobată, în conformitate cu

prevederile Codului rețelei;

d) să conteste factura emisă de OTS și să solicite acestuia accesul la datele/documentele care au stat la baza emiterii facturii;

e) de a refuza să preia în punctele de ieșire din SNT gazele naturale care nu respectă condițiile de calitate prevăzute în Condițiile tehnice;

f) să solicite OTS să modifice prezentul contract în cazul modificării circumstanțelor care au stat la baza încheierii acestuia;

g) toate celelalte drepturi astfel cum acestea sunt prevăzute în Codul rețelei.

Art. 9. UR are următoarele obligații:

a) să plătească integral și la termen facturile emise de OTS, reprezentând contravaloarea serviciilor de transport prestate și, după caz, a majorărilor de întârziere aferente;

b) să accepte reducerea temporară a capacității și a nominalizării/renominalizării aprobate în punctele de intrare, în cazul nerespectării condițiilor de calitate a gazelor naturale.

c) să anunțe OTS, prin intermediul nominalizării/renominalizării, în legătură cu partenerul desemnat și respectiv cu cantitățile de energie aferente acestuia;

d) să ia toate măsurile necesare, prin furnizori și operatorii de sistem, în vederea asigurării limitării/întreruperii livrărilor de energie către clienții săi, inclusiv pentru clienții întreruptibili, cu respectarea legislației în vigoare;

e) să livreze gazele naturale la intrarea în SNT cu respectarea condițiilor de calitate a gazelor naturale prevăzute în Condițiile tehnice.

f) toate celelalte obligații astfel cum acestea sunt prevăzute în Codul rețelei.

VIII. - Garanții

Art.10. (1) Garanțiile constituite în vederea îndeplinirii obligațiilor contractuale sunt prevăzute în Codul Rețelei.

(2) Suplimentar față de prevederile alin. (1), părțile pot să își prezinte reciproc unul sau mai multe instrumente de garantare a obligațiilor asumate prin contract.

(3) Instrumentele de garantare prevăzute la alin. 2 sunt constituite în condiții de echivalență.

IX. – Programul de transport

Art.11. (1) Programul de transport este prevăzut în Anexa nr. 3 la prezentul contract.

(2) Programul de transport poate fi modificat în conformitate cu procedura prevăzută de Codul rețelei.

(3) Părțile au obligația să respecte presiunea minimă/maximă, în punctele de intrare/ieșire, astfel cum aceasta este prevăzută în Convenția tehnică încheiată conform prevederilor Codului rețelei;

(4) OTS poate accepta depășirea presiunii în punctele de intrare dacă operarea în aceste condiții nu afectează transportul pentru alți UR.

X. – Clauza de confidențialitate

Art.12. (1) Părțile sunt obligate să păstreze confidențialitatea datelor, documentelor și a informațiilor obținute din derularea contractului.

(2) Sunt exceptate de la prevederile alin. (1), următoarele date, documente și informații:

- cele care pot fi dezvăluite, în conformitate cu prevederile Codului Rețelei;
- cele pentru a căror dezvăluire s-a primit acordul scris al celeilalte părți contractante;
- cele solicitate de organele abilitate ale statului, în baza unei obligații legale de informare.

(3) Prevederile prezentului articol vor rămâne în vigoare o perioadă de cinci ani de la încetarea raporturilor contractuale.

XI. Răspundere contractuală

Art.13. (1) Neîndeplinirea obligației de plată a facturilor, în termenul prevăzut la alin. (5) al art. 5, atrage:

a) perceperea unei cote a majorărilor de întârziere, calculată asupra valorii neachitate, egală cu nivelul dobânzii de întârziere datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare, pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a 16-a zi calendaristică de la data emiterii facturii până la achitarea integrală a acesteia, inclusiv ziua plății, în cazul neîndeplinirii obligației de plată în termen de 15 zile calendaristice de la data scadenței;

b) limitarea prestării serviciului de transport al gazelor naturale începând cu a 26-a zi de la data emiterii facturii, cu preaviz de 5 zile calendaristice, în cazul neîndeplinirii obligației de plată;

c) întreruperea prestării serviciului de transport al gazelor naturale, cu preaviz de 3 zile calendaristice, începând cu ziua imediat următoare expirării termenului de 15 zile calendaristice prevăzut la lit. a), în cazul neîndeplinirii obligației de plată.

(2) În cazul în care data scadenței sau ziua imediat următoare expirării termenului de grație este zi nelucrătoare, termenele prevăzute la alin. (1) se decalează în mod corespunzător.

Art. 14 – (1) În situația în care, pe parcursul lunii de livrare, UR nu asigură condițiile de calitate a gazelor naturale în punctele de intrare în SNT, cel puțin la nivelul prevăzut în Condițiile tehnice, OTS este îndrituit să solicite și să primească o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la intrarea în SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în Condițiile tehnice; contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, este calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul-verbal încheiat la intrarea în SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă.

(2) În cazul în care suma prevăzută la alin. (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, OTS are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a

prejudiciului cauzat, pentru situația în care UR nu își îndeplinește din culpă obligațiile în cauză, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.

Art. 15 - În cazul în care UR, la cererea OTS, nu cedează voluntar/nu recurge la facilitatea de transfer a capacității rezervată și neutilizată, procedându-se la transferul obligatoriu de capacitate, UR este obligat la plata a 5% din capacitatea transferată, pentru perioada cuprinsă între data transferului obligatoriu de capacitate și aceea a încetării contractului.

Art. 16 - (1) UR este îndrituit să solicite și să primească:

a) o sumă determinată în funcție de tariful pentru livrare sub nominalizare, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul livrării în punctele de ieșire din SNT sub nominalizarea/renominalizarea aprobată.

b) o sumă determinată în funcție de tariful pentru neasigurarea capacității rezervate, în conformitate cu prevederile Codului rețelei, în cazul în care OTS nu menține la dispoziția UR întreaga capacitate de transport rezervată de acesta.

c) o sumă egală cu 0,5% din contravaloarea gazelor naturale, exprimată în unități de energie, predate la ieșirea din SNT și care se află în condiții de calitate sub cele prevăzute în Condițiile tehnice, calculată prin înmulțirea cantității de gaze naturale, exprimată în unități de energie, consemnată în procesul-verbal încheiat la ieșirea din SNT, corespunzător perioadei de neasigurare a calității, cu suma fixă unitară pentru acoperirea costurilor de achiziție a gazelor naturale, exprimată în RON/unități de energie, evaluată de AC în perioada respectivă;

(2) În cazul în care suma prevăzută la alin (1) nu acoperă integral prejudiciul înregistrat, UR are dreptul să solicite și să primească suplimentar daune-interese, până la acoperirea integrală a prejudiciului cauzat, pentru situația în care OTS nu își îndeplinește din culpă obligația de prestare a serviciilor de transport al gazelor naturale, precum și orice alte obligații stabilite prin prezentul contract.

XII. – Forța majoră

Art.17. - (1) Forța majoră este acel eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, care exonerează părțile de răspundere, în condițiile art. 1351 din Codul Civil.

(2) În cazul în care forța majoră nu încetează în termen de 30 de zile calendaristice, părțile au dreptul să solicite încetarea de plin drept a contractului, fără ca vreuna din ele să aibă dreptul de a pretinde dezdăunări.

XIII. – Încetarea contractului

Art.18. - (1) Prezentul contract încetează:

- a) prin executarea prestațiilor;
- b) prin denunțare unilaterală;
- c) prin acordul de voință al părților;
- d) la expirarea termenului contractului;

- e) în cazul neîndeplinirii uneia din cerințele privind accesul la serviciile de transport în SNT, prevăzute de Codul rețelei;
- f) în cazul returnării voluntare a capacității aprobate totale, în conformitate cu Codul Rețelei;
- g) în cazul transferului obligatoriu al capacității totale aprobate în conformitate cu condițiile prevăzute de Codul rețelei;
- h) prin denunțare în caz de faliment, dizolvare, lichidare sau retragere a licenței, după caz, a partenerului contractual;
- i) pentru caz de forță majoră, conform contractului.

(2) Încetarea prezentului contract nu are nici un efect asupra obligațiilor contractuale care decurg din executarea contractului până la încetarea acestuia.

XIV - Notificări

Art.19. (1) Părțile sunt obligate ca pe parcursul derulării prezentului contract să își notifice reciproc, la sediul prevăzut în partea introductivă a prezentului contract, orice modificare a circumstanțelor avute în vedere la data semnării acestuia.

(2) Termenul de notificare este de maxim 5 zile calendaristice de la data producerii modificării de circumstanțe, dacă prin prezentul contract nu se prevede alt termen.

(3) Modalitățile de notificare sunt stabilite de către părți de comun acord, cu respectarea prevederilor Codului Rețelei.

XV. – Legislație aplicabilă și soluționarea litigiilor

Art.20. (1) Prevederile prezentului contract se supun legislației române în vigoare și se interpretează în conformitate cu aceasta.

(2) Părțile convin ca toate neînțelegerile privind valabilitatea, interpretarea, executarea și încetarea contractului să fie soluționate pe cale amiabilă. În cazul în care nu se reușește soluționarea pe cale amiabilă, litigiile vor fi soluționate de instanțele judecătorești competente.

XVI. – Cesionarea contractului

Art.21. (1) Nici una dintre părți nu va putea ceda unui terț, în orice mod, în tot sau în parte, drepturile și/sau obligațiile sale decurgând din prezentul contract decât cu acordul scris al celeilalte părți, care nu poate fi refuzat nemotivat.

(2) Notificarea intenției de cesionare se înaintează celeilalte părți cu minim 10 zile lucrătoare înaintea datei de cesionare planificate.

(3) Partea notificată are obligația de a răspunde motivat în termen de maxim 5 zile lucrătoare de la data înregistrării notificării.

(4) În situația în care partea notificată nu răspunde sau, după caz, nu răspunde motivat, în termenul prevăzut la alin. (3), intenția de cesionare este considerată acceptată.

XVII. – Alte clauze

Art.22. Prezentul contract poate fi modificat sau completat cu acordul părților, sub condiția respectării legislației în vigoare.

Art. 23. Următoarele anexe fac parte integrantă din prezentul contract:

- Anexa nr. 1 - Tarife
- Anexa 2: Capacitatea rezervată
- Anexa 3: Programul de transport

Prezentul contract a fost încheiat astăzi,, în două exemplare originale, și fiecare parte declară că a primit un astfel de exemplar original.

Notă: Clauzele din prezentul contract, aplicabile clienților întreruptibili de gaze naturale, vor fi preluate exclusiv în cadrul contractelor încheiate între OTS și UR care au în portofoliul lor de clienți, clienți întreruptibili.

OTS

Reprezentant legal,

UR

Reprezentant legal,

Anexa nr. 1
la contractul – cadru de transport
al gazelor naturale

TARIFE

Anexa nr. 2
la contractul – cadru de transport
al gazelor naturale

CAPACITATEA REZERVATĂ*

NOTĂ:

* se va prelua modelul anexei nr. 4 la Codul rețelei

Anexa nr. 3
la contractul – cadru de transport
al gazelor naturale

PROGRAM DE TRANSPORT*

NOTĂ:

* se va prelua modelul anexei nr. 5 la Codul rețelei

ANEXA nr. 2

(la Codul Rețelei pentru
Sistemul național de transport al gazelor naturale)

Declarația utilizatorului rețelei

În conformitate cu prevederile Codului Rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, declar prin prezenta că solicitarea de capacitate pentru fiecare punct de intrare în/ieșire din Sistemul național de transport al gazelor naturale este în concordanță cu:

- a) contractele încheiate cu clienții din portofoliul propriu;
- b) contractele de înmagazinare;
- c) necesarul de consum propriu.

Utilizatorul rețelei

Data:

Reprezentant autorizat

Semnătură:

ANEXA nr. 3

(la Codul rețelei

pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale)

Solicitare de capacitate**I. Parte solicitantă**

UR:

[numele și datele de identificare ale UR]

Persoana de contact pentru această solicitare:

II. Perioada de capacitate

Capacitatea este solicitată pentru perioada:

1. [Zi gazieră]; [lună]; [an] , ora 6,00 – 1. [zi gazieră];[lună]; [an], ora 6,00

III. Informații privind capacitatea

Capacitatea este solicitată pentru următorul/următoarele punct/puncte de intrare/ieșire:

Puncte de intrare

Nr. crt.	Cod PM*	Denumire PM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de intrare fizic.

Puncte de ieșire

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de ieșire fizic.

Puterea calorică superioară luată în calcul pentru transformarea capacității în MWh/zi se determină ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale a puterilor calorifice superioare măsurate în perioada anului calendaristic anterior pentru fiecare punct considerat.

Din capacitatea solicitată la punctele de ieșire, următoarea va fi cu alimentare de urgență întreruptibilă:

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de ieşire fizic.

IV. Informații suplimentare

Pentru capacitatea în punctele de intrare:

1. Partenerul/Clienții UR trebuie specificat/specificați.
2. Se vor ataşa declarații conform modelului din Anexa nr. 2 la Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale.

Utilizatorul rețelei

Data:

Reprezentant autorizat

Semnătură:

ANEXA nr. 4

(la Codul rețelei pentru
Sistemul național de transport al gazelor naturale)

Notificare

de aprobare / de refuz

Ca urmare a cererii dumneavoastră nr. ..., înregistrată sub nr. ...

Prin prezenta vă comunicăm faptul că se aprobă rezervarea următoarei capacități:

În baza art. 43 alin. (2) din Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, prin prezenta vă comunicăm faptul că se refuză rezervarea următoarei capacități:

Puncte de intrare

Nr. crt.	Cod PM*	Denumire PM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de intrare fizic.

Puncte de ieșire

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de ieșire fizic.

OTS

Data:

Reprezentant autorizat

Semnătură:

ANEXA nr. 5

(la Codul rețelei pentru

Sistemul național de transport a gazelor naturale)

Program de transport

Prin prezenta vă informăm în legătură cu programul nostru de transport anual în conformitate cu prevederile Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale. În acest sens, vă comunicăm mai jos cantitățile lunare convenite cu producătorii, furnizorii, operatorii de înmagazinare, operatorii de distribuție, clienții direcți, care vor face obiectul contractului de transport pentru perioada ..., după cum urmează:

Puncte de intrare

Nr. crt.	Cod PM*	Denumire PM*	Partenerul UR (furnizor)	Cantitatea MWh												
				Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	
1.	[cod]	[nume]	[nume]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]

* Punct de intrare fizic.

Puncte de ieșire

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Partenerul UR (OD/CD/Oî)	Cantitatea MWh												
				Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	
1.	[cod]	[nume]	[nume]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]

* Punct de ieșire fizic.

Puterea calorifică superioară luată în calcul pentru transformarea cantității în MWh se determină ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale a puterilor calorifice superioare măsurate în perioada anului calendaristic anterior pentru fiecare punct considerat.

Vă rugăm să aveți în vedere că acest program de transport este obligatoriu pentru anul gazier [], exceptând cazul în care este amendat de noi în scris potrivit termenilor și condițiilor Codului rețelei.

Utilizatorul rețelei

Data:

Reprezentant autorizat

Semnătură:

ANEXA nr. 6

(la Codul rețelei pentru

Sistemul național de transport a gazelor naturale)

Notificare de schimbare a programului de transport nr.**din data**

Prin prezenta vă informăm în legătură cu modificarea programului nostru de transport anual în conformitate cu prevederile Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale. În acest sens, vă comunicăm mai jos noile cantități avute în vedere:

Puncte de intrare

Nr. crt.	Cod PM*	Denumire PM*	Partenerul UR (furnizor)	Cantitatea MWh												
				Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	
1.	[cod]	[nume]	[nume]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]

* Punct de intrare fizic.

Puncte de ieșire

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Partenerul UR (OD/CD/furnizor/OÎ)	Cantitatea MWh												
				Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	
1.	[cod]	[nume]	[nume]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]

* Punct de ieșire fizic.

Utilizatorul rețelei
Reprezentant autorizat

Data:

Semnătură:

ANEXA nr. 7

(la Codul rețelei pentru
Sistemul național de transport a gazelor naturale)

Nominalizare/Renominalizare

Subsemnatul [numele și datele de identificare ale UR], parte la Contractul de transport nr., încheiat între [numele UR] și[numele OTS] în data de [se va completa data]

În conformitate cu prevederile Codului rețelei, vă rugăm să luați notă că nominalizarea/renominalizarea noastră pentru săptămâna/ziua gazieră [] este următoarea:

Puncte de intrare

Nr. crt.	Cod PM*	Denumire PM*	Partener UR (producător /importator/ furnizor / OÎ)	Cantitate MWh						
				MIERCURI zz/ll/aa	JOI zz/ll/aa	VINERI zz/ll/aa	SÂMBĂTĂ zz/ll/aa	DUMINICĂ zz/ll/aa	LUNI zz/ll/aa	MARȚI zz/ll/aa
1.	[cod]	[nume]	[nume]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]

* Punct de intrare fizic.

Puncte de ieșire

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Partener UR (OD/CD/OÎ)	Cantitate MWh						
				MIERCURI zz/ll/aa	JOI zz/ll/aa	VINERI zz/ll/aa	SÂMBĂTĂ zz/ll/aa	DUMINICĂ zz/ll/aa	LUNI zz/ll/aa	MARȚI zz/ll/aa
1.	[cod]	[nume]	[nume]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]	[valoare]

* Punct de ieșire fizic.

Puterile calorifice superioare luate în calcul la elaborarea nominalizării/renominalizării sunt cele disponibile pe pagina de internet a OTS la momentul elaborării solicitării respective, puteri calorifice superioare calculate și publicate în conformitate cu prevederile Regulamentului de măsurare a

cantităților de gaze naturale tranzacționate în România, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 62/2008, cu modificările ulterioare.

Confirmăm prin prezenta că aceasta reprezintă singura nominalizare/renominalizare pentru săptămâna/ziua gazieră [•] și ne rezervăm totodată dreptul de a face renominalizare în conformitate cu prevederile Codului rețelei.

Confirmăm prin prezenta că aceasta reprezintă singura renominalizare pentru săptămâna/ziua gazieră [•]

Declarăm că nominalizarea/renominalizarea este în conformitate cu obligațiile contractuale potrivit portofoliului propriu de clienți.

Așteptăm aprobarea dumneavoastră pentru valorile sus-menționate.

Utilizatorul rețelei

Data:

Reprezentant autorizat

Semnătură:

ANEXA nr. 8

(la Codul rețelei pentru

Sistemul național de transport al gazelor naturale)

Cerere de transfer de capacitate

Subsemnatul [numele și datele de identificare ale UR], parte la Contractul de transport nr. [] încheiat între [numele UR] și [numele OTS] în data de [se va completa data], în calitate de UR care transferă, și

Subsemnatul [numele și datele de identificare ale UR], parte la Contractul de transport nr. [] încheiat între [numele UR] și [numele OTS] în data de [se va completa data], în calitate de UR care beneficiază de transfer, solicităm prin prezenta transferarea următoarei capacități de la UR care transferă la UR beneficiar de transfer începând cu data de [se va completa data].

Puncte de intrare

Nr. crt.	Cod PM*	Denumire PM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de intrare fizic.

Puncte de ieșire

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de ieșire fizic.

Din care următoarea capacitate cu alimentare de urgență întreruptibilă:

Nr. crt.	Cod SRM*	Denumire SRM*	Capacitate
			MWh/zi
1.	[cod]	[nume]	[valoare]

* Punct de ieșire fizic.

Având în vedere cele de mai sus, vă rugăm să rețineți că capacitatea rezervată a celor doi UR implicați în transferul de capacitate va fi modificată în mod corespunzător de OTS.

Justificarea acestei cereri de transfer de capacitate este că [se vor enumera motivele]

UR care transferă

Data:

Reprezentant autorizat

Semnătură:

UR care beneficiază de transfer

Reprezentant autorizat

Semnătură:

ANEXA nr. 9

(la Codul Rețelei pentru
Sistemul Național de Transport a gazelor naturale)

**CONDIȚII TEHNICE PENTRU EXPLOATAREA PUNCTELOR DE MĂSURARE A
CANTITĂȚILOR DE GAZE NATURALE LA INTRAREA ÎN/IEȘIREA DIN SNT****Cap. 1 Condiții generale**

1.1. *Condițiile tehnice pentru exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale la intrarea/ieșirea în/din SNT*, denumite în continuare **Condiții tehnice**, fac parte integrantă din *Codul de rețea* și stabilesc:

- a) drepturile și obligațiile OTS, UR și partenerilor UR privind exploatarea punctelor de intrare/ieșire în/din SNT;
- b) schimbul de date dintre OTS, UR și partenerilor UR necesare operării și utilizării SNT în condiții de siguranță și eficiență;
- c) metodele și mijloacele de măsurare (contoare/sisteme de măsurare) a cantităților de gaze tranzacționate;
- d) relațiile de calcul utilizate pentru determinarea cantităților de gaze naturale;
- e) metode și mijloacele de determinare a parametrilor de calitate a gazelor naturale.

1.2. Condițiile tehnice se aplică în relațiile dintre OTS și UR sau partenerii UR, fiind parte integrantă din contractul de transport al gazelor naturale nr. _____ din _____.

1.3. Termenii utilizați în prezentele **Condițiile tehnice** sunt definiți în Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, precum și în *Codul rețelei*.

Cap. 2. Exploatarea punctelor de intrare în/ieșire din SNT

2.1. Exploatarea punctelor de intrare/ieșire în/din SNT aparținând OTS, se realizează de către OTS cu respectarea procedurilor de lucru întocmite în conformitate cu *Manualul de Asigurare a Calității* și legislația specifică din domeniu, și constă în principal din următoarele activități:

- a) Asigurarea funcționării în condiții de siguranță, securitate și continuitate a alimentării a ansamblului instalației tehnologice și a echipamentelor aferente prin operarea și întreținerea acestora de către personal de specialitate, autorizat;
- b) Operarea instalației tehnologice pentru asigurarea parametrilor stabiliți pentru presiune, debit și nivelul odorizării;
- c) Măsurarea și determinarea cantităților de gaze naturale prin intermediul sistemelor de măsurare în punctele de intrare în/ieșire din SNT;

- d) Adaptarea componenței și configurației sistemului de măsurare la cerințele de presiune și debit a gazelor naturale, în conformitate cu prevederile contractului de transport referitoare la capacitatea aprobată;
- e) Verificarea metrologică periodică a sistemelor de măsurare în conformitate cu prevederile legislației în vigoare și precizările din capitolul 4 al prezentelor **Condiții tehnice**;
- f) Menținerea și completarea la zi a cărții tehnice a instalației tehnologice aferente punctului de intrare/ieșire în/din SNT, care să conțină cel puțin:
- (1) descrierea generală a instalației tehnologice, cu precizarea caracteristicilor tehnice și a anului punerii în funcțiune;
 - (2) schema tehnologică a instalației tehnologice;
 - (3) configurația geometrică a panoului de măsurare cu precizarea dimensiunilor;
 - (4) sistemul de măsurare utilizat, cu precizarea caracteristicilor tehnice și metrologice a tuturor componentelor;
 - (5) delimitarea zonelor de exploatare cu evidențierea zonelor clasificate ca fiind arii periculoase;
 - (6) documente care atestă conformitatea sistemului de măsurare cu cerințele legislației metrologice în vigoare;
- g) Asigurarea securității măsurătorilor prin:
- (1) sigilarea sistemelor de măsurare conform schemei de sigilare din aprobarea de model;
 - (2) izolarea etanșă a liniilor de măsurare aflate în rezervă, dacă acestea există, prin închiderea și sigilarea robinetelor;
 - (3) respectarea condițiilor de funcționare conform cărții tehnice, a ansamblului instalațiilor și sistemelor de măsurare, prin sigilarea tuturor robinetelor în pozițiile de închis sau deschis complet, după caz;
 - (4) protejarea prin parole software a datelor înregistrate de calculatoarele de debit;
 - (5) protejarea și sigilarea tuturor subansamblelor aparatelor și traductoarelor care pot fi dereglate în decursul exploatării și care pot afecta rezultatul măsurării gazelor naturale.
- h) Asigurarea pazei, integrității și securității instalației tehnologice aferente punctului de intrare/ieșire în/din SNT;
- i) Asigurarea măsurilor de protecția muncii, P.S.I. și mediu în conformitate cu legislația specifică în vigoare.
- j) Menținerea integrității jurnalului de calibrare și completarea conform principiului: „*Așa am găsit, așa am lăsat*”.
- k) Menținerea integrității și completarea *jurnalului de configurare* și a *jurnalului de avarii*.

2.2. Drepturile și obligațiile OTS și ale UR sunt cele stabilite prin contractul de transport al gazelor naturale și *Codul rețelei*.

2.3. În scopul derulării contractelor de transport, UR are responsabilitatea ca prin contractele încheiate cu partenerii acestuia, să prevadă obligații cu privire la exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale și a schimbului de date dintre aceștia.

2.4. Pentru exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale la intrarea în SNT, OTS UR și partenerii UR au următoarele obligații specifice:

A. Partenerii UR - producători, importatori, OÎ - în relația cu OTS au următoarele obligații:

- (1) Să permită accesul reprezentanților desemnați de către OTS, la solicitarea scrisă a acestuia, în incinta instalațiilor tehnologice pentru controlul sistemelor de măsurare și verificarea metrologică a componentelor acestora, în prezența UR și/sau a partenerilor acestuia;
- (2) Să informeze OTS despre modificarea planificată a regimurilor tehnologice de livrare a gazelor naturale, cu minim 24 ore înainte;
- (3) Să livreze gaze naturale în SNT numai prin punctele în care UR au rezervat capacitate;
- (4) Să comunice în cel mai scurt timp OTS apariția situațiilor de avarie, care afectează regimul tehnologic din SNT, precum și măsurile luate pentru remediere.

B. OTS față de UR și partenerii acestuia are următoarele obligații:

- (1) Să informeze UR și partenerii acestuia - producători, importatori, OÎ - cu minim 24 ore înainte, despre modificarea regimului tehnologic a gazelor naturale preluate în vederea transportului;
- (2) Să comunice în cel mai scurt timp producătorului, importatorului, OÎ, după caz, apariția situațiilor deosebite în funcționarea SNT, care afectează regimul tehnologic și măsurile luate pentru remedierea acestora;
- (3) Să permită accesul UR și/sau al partenerilor acestuia, la solicitarea scrisă a acestora, în incinta instalațiilor tehnologice pentru controlul sistemelor de măsurare și verificarea metrologică a componentelor acestora, în prezența delegaților OTS.
- (4) Să monteze în aval de sistemele de măsurare clapete de curgere unisens, în toate cazurile unde este posibilă o curgere bidirecțională a gazelor naturale care afectează măsurarea.

2.5. Pentru exploatarea punctelor de măsurare a cantităților de gaze naturale la ieșirea din SNT, OTS UR și partenerii UR au următoarele obligații specifice:

A. OTS față de UR și partenerii acestuia - OD, OÎ, CD - are următoarele obligații:

- (1) Să permită accesul reprezentanților desemnați de către UR și/sau partenerii acestuia, la solicitarea scrisă a acestora, în incinta instalațiilor tehnologice pentru controlul sistemelor de măsurare și verificarea metrologică a componentelor acestora, în prezența delegaților OTS;
- (2) Să informeze UR și partenerii acestuia, despre modificarea planificată a regimurilor tehnologice de livrare a gazelor naturale, cu minim 24 ore înainte;

(3) Să comunice în cel mai scurt timp UR și partenerii acestuia apariția situațiilor de avarie, care afectează regimul tehnologic în SNT, precum și măsurile luate pentru remediere.

B. UR și partenerii acestuia în relația cu OTS au obligația să comunice în cel mai scurt timp OTS apariția situațiilor deosebite apărute în funcționarea sistemelor adiacente conectate la SNT care afectează regimul tehnologic și măsurile luate pentru îndepărtarea acestora.

2.6. Dotarea tehnică a punctelor de intrare/ieșire în/din SNT se realizează de către proprietarul/operatorul acestora, pe cheltuiala sa, cu respectarea condițiilor stipulate în *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România* și la capitolul 3 din prezentele **Condiții tehnice**.

2.7. Exploatarea punctelor de ieșire din SNT se va face numai de către OTS, indiferent de proprietarul acestora, în conformitate cu licența de operare a sistemului de transport al gazelor naturale și autorizația de funcționare aferentă.

Cap. 3. Măsurarea și determinarea cantităților de gaze naturale

3.1. (1) Măsurarea comercială a cantităților de gaze naturale se face de către proprietarul/operatorul punctelor de intrare/ieșire în/din SNT prin sisteme de măsurare, numite în continuare sisteme de măsurare de bază.

(2) Sisteme de măsurare de bază utilizate trebuie să respecte condițiile precizate în *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România*.

3.2. (1) Proprietarul/operatorul sistemelor de măsurare de bază la solicitarea celeilalte părți va accepta ca aceasta să își monteze sisteme de măsurare proprii numite în continuare sisteme de control, cu clasa de exactitate comparabilă cu clasa de exactitate a sistemelor de bază, montate astfel încât să nu se influențeze reciproc.

(2) Montarea sistemelor de măsurare de control se face în conformitate cu prevederile *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România*.

(3) Măsurarea cu sistemele de control nu este opozabilă măsurării cu sistemele de bază.

3.3. Prelevarea datelor pe baza cărora se determină cantitățile de gaze naturale ce intră/ies în/din SNT, se efectuează pentru toate punctele de predare/preluare de intrare și, respectiv, de ieșire, și pentru toate sistemele de măsurare, la ora 6⁰⁰ a zilei gaziere n pentru ziua gazieră $n-1$.

3.4. (1) Cantitățile determinate prin măsurarea cu sistemele de bază vor fi consemnate în procese-verbale conform modelelor din Anexele 2.1 ... 2.7 și comunicate zilnic părților: OTS, respectiv UR și partenerii acestuia.

(2) Pentru punctele de intrare/ieșire în/din SNT, unde nu există sistem de măsurare de control, operatorul sistemului de măsurare de bază va pune la dispoziție la cererea celeilalte părți datele și/sau diagramele înregistrate cel târziu până la încheierea procesului verbal de predare/preluare gaze săptămânal conform Anexelor nr. 2.1 ... 2.6.

3.5. În cazul în care părțile, din motive obiective și justificate nu convin asupra valorilor obținute se vor efectua verificări ale sistemelor de măsurare în conformitate cu capitolul 4 al prezentelor **Condiții tehnice**.

3.6. (1) Proprietarul/Operatorul sistemelor de măsurare, aflate în punctele de intrare în SNT compară zilnic cantitățile măsurate de sistemele de măsurare, de bază și de control (acolo unde acesta există).

(2) Provizoriu, în cazul în care se constată diferențe între cantitățile măsurate cu aparatul de bază și respectiv cel de control, părțile vor conveni ca valoarea indicată de aparatul de bază să fie valoarea ce se raportează.

(3) După stabilirea cauzelor care au generat diferența, dacă eroarea se datorează sistemului de măsurare de bază, valoarea raportată în conformitate cu alin. (2), se corectează pe cale amiabilă, în termen de 3 zile lucrătoare. Corecțiile realizate în acest caz se vor aplica de la data constatării diferențelor.

(4) Dacă momentul apariției diferenței nu poate fi stabilit sau dacă părțile nu se pun de acord, corecția se va efectua pentru o perioadă egală cu jumătate din perioada care a trecut de la efectuarea ultimei verificări, dar nu mai mult de 30 zile.

3.7. (1) Pentru punctele de intrare în SNT, producătorii/OÎ, după caz, au obligația transmiterii la OTS a următoarelor informații:

a) zilnic, până la ora 10.00, cantitatea de gaze naturale citită;

b) lunar, cel târziu până în a treia zi lucrătoare a lunii următoare celei de livrare, o copie după *jurnalul de înregistrări lunar* al calculatorului de debit electronic.

(2) *Jurnalul de înregistrări lunar* al calculatorului de debit electronic constituie documentul de bază la stabilirea cantității de gaze predate în SNT.

(3) Împreună cu *jurnalul de înregistrări lunar* a debitului de gaze naturale, va fi transmisă OTS și o copie a *jurnalului de configurare* al calculatorului electronic de debit.

(4) Datele de configurare a calculatorului electronic de debit vor fi introduse în prezența reprezentanților părților.

3.8. (1) Contoarele cu turbina sau cu pistoane rotative utilizate în punctele de ieșire din SNT, se echipează cu corectoare de volum tip PTZ, în conformitate cu cerințele tehnice prevăzute în *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România*.

(2) Setarea corectoarelor PTZ precizate la alin. (1) se face în prezența părților.

(3) La montarea contoarelor cu turbină sau a celor cu pistoane rotative trebuie respectate lungimile tronsoanelor amonte și aval prevăzute în *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România*.

3.9. În cazul în care sistemele de bază nu îndeplinesc condițiile pentru măsurarea cantităților de gaze naturale din cauze obiective, de comun acord se va conveni ca măsurarea comercială să se efectueze cu

sistemele de control (acolo unde există), până la eliminarea cauzelor, cu respectarea condițiilor privind accesul la informația de măsurare stipulată la art. 3.4.

3.10. (1) Modificările în configurația sistemului de măsurare de bază se fac în prezența părților, la o dată stabilită de comun acord, cu cel puțin o zi înainte.

(2) Modificările precizate la alin. (1) se dovedesc prin semnarea de către părți, a procesului verbal de modificare a configurării sistemului de măsurare de bază, întocmit conform modelului prevăzut în Anexa 3.1, respectiv Anexa 3.2. În funcție de modificările efectuate în configurarea sistemului de măsurare de bază se vor adapta și valorile de calcul a cantităților de gaze naturale.

(3) Modificările de configurare se actualizează în cartea tehnică a instalației tehnologice, precizată la art. 2.1. lit. f).

3.11. (1) Utilizarea înregistratoarelor mecanice în tranzacții comerciale în punctele de intrare/ieșire în/din SNT, se interzice.

(2) Operatorii punctelor de intrare/ieșire în/din SNT au obligativitatea ca în termen de maxim 18 luni, de la intrarea în vigoare a *Codului Rețelei*, să înlocuiască înregistratoarele mecanice existente care sunt utilizate în tranzacțiile comerciale.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) pe perioada specificată la alin. (2), se acceptă în tranzacțiile comerciale utilizarea înregistratoarelor mecanice existente.

(4) Până la ieșirea din exploatare a înregistratoarelor mecanice, determinarea cantităților de gaze naturale cu acestea se face aplicând prevederile Anexei nr. 5 „Metodologia de calcul pentru sistem mecanic”

Cap. 4. Verificarea sistemelor de măsurare a gazelor naturale

4.1. Supravegherea metrologică a utilizării și verificarea metrologică periodică a sistemelor de măsurare se efectuează conform reglementărilor metrologice aplicabile, iar prezentarea la verificarea metrologică periodică este sarcina proprietarului.

4.2. (1) În cazul unor neînțelegeri cu privire la cantitățile de gaze naturale măsurate, părțile pot solicita verificarea metrologică a sistemelor utilizate, suplimentar față de verificarea metrologică periodică.

(2) Dacă se constată că echipamentele funcționează în limita toleranțelor admise prin clasa de exactitate, cheltuielile de verificare se suportă de către reclamant, în caz contrar, acestea vor fi suportate de către proprietarul acestora.

4.3. Rezultatele verificărilor, efectuate conform prevederilor pct. 4.2, se consemnează în procese verbale de verificare, semnate de ambele părți, conform modelelor din Anexele 4.1 ... 4.4.

4.4. Înainte de repunerea în funcțiune a sistemului de măsurare se verifică respectarea condițiilor de montaj a tuturor mijloacelor de măsurare supuse verificării și refacerea etanșeității îmbinărilor mecanice.

4.5. (1) Dacă la verificarea sistemelor de măsurare, de bază sau de control, la unul din aparate se constată o eroare care depășește valoarea acceptată sau specificată în certificatul aprobării de model, respectivul aparat va fi recalibrat imediat sau înlocuit.

(2) Repararea aparatelor de măsurare, de bază sau de control, se face conform reglementărilor de metrologie legală aplicabile și este în responsabilitatea proprietarului acestora .

Cap. 5 Calitatea gazelor naturale

5.1. (1) Gazele naturale, tranzacționate prin punctele de intrare/ieșire în/din SNT, trebuie să fie conforme cu condițiile minime de calitate prevăzute de legislația în vigoare.

(2) OTS poate percepe penalități pentru nerespectarea calității gazelor naturale livrate în SNT.

5.2. (1) Aprecierea calității gazelor naturale, se face pe baza compoziției chimice a acestora și a următoarelor proprietăți fizice:

- a) puterea calorifică superioară și puterea calorifică inferioară;
- b) indicele Wobbe;
- c) densitatea;
- d) densitatea relativă;
- d) factorul de compresibilitate;
- e) punctul de rouă apă;
- d) punctul de rouă al hidrocarburilor lichide;

(2) Conținutul de impurități mecanice precum și condițiile minime de calitate ale gazelor naturale acceptate pentru a fi tranzacționate, sunt precizate în Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România.

5.3. (1) Punctele de prelevare necesare determinării calității gazelor naturale vor fi cele amplasate pe sistemul de măsurare.

(2) Prelevarea probelor pentru analiză să se efectueze în conformitate cu SR ISO 10715 – Gaz natural. Metode de prelevare probe.

(3) Dacă prelevarea probelor se face în scopul soluționării divergențelor, atunci aceasta se efectuează în prezența reprezentanților părților, cu înștiințarea UR.

5.4. (1) Compoziția chimică a gazelor naturale și respectiv proprietățile fizice enumerate la art. 5.2 se determină cu ajutorul gazcromatografului de laborator și/sau cu gazcromatografe de linie, conform precizărilor *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România* și reglementărilor legale în vigoare.

(2) Calibrarea gazcromatografelor se realizează utilizând gaze etalon în conformitate cu specificațiile/procedurile de calibrare ale producătorului cromatografelor.

(3) Perioadele de timp la care se realizează determinările sunt precizate în *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România*, dacă părțile nu convin altfel.

- 5.5.** Determinarea punctului de rouă al hidrocarburilor lichide, a hidrogenului sulfurat, a sulfului mercaptanic și implicit a sulfului total se face cu gazcromatografe sau cu analizoare specifice.
- 5.6.** (1) Determinările punctul de rouă al apei și al hidrocarburilor lichide se efectuează la condițiile de presiune și temperatură din punctul de intrare în SNT.
- (2) UR și/sau partenerii acestuia - producătorul, importatorul, OÎ - vor asigura în punctele de intrare în SNT:
- a) un punct de rouă al apei de cel puțin $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$ la presiunea de livrare din punctul de intrare în SNT;
 - b) un punct de rouă al hidrocarburilor lichide de cel puțin $0\text{ }^{\circ}\text{C}$ la presiunea de livrare din punctul de intrare în SNT.
- (3) Determinările de la alin.(1) vor fi efectuate lunar sau trimestrial, dacă părțile nu convin altfel.
- 5.7.** (1) Parametrii calitativi determinați periodic, se consideră valabili până la următoarea determinare a acestora.
- (2) În cazul determinării automate a parametrilor calitativi, valorile medii zilnice constituie baza pentru stabilirea abaterilor față de limitele admise.
- 5.8.** (1) Reclamațiile părților cu privire la cantitățile de energie tranzacționate, se soluționează conform prevederilor *Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România*.
- (2) În cazul divergențelor referitoare la calitate, părțile vor preleva probe pentru arbitraj care se vor păstra până în momentul soluționării divergențelor.
- (3) În cazul în care nu se ajunge la o soluționare pe cale amiabilă, litigiul va fi rezolvat conform prevederilor legale.
- 5.9** Pentru punctele de ieșire OTS are obligativitatea furnizării datelor referitoare la valorile parametrilor calitativi în termenul convenit cu UR.
- Cap. 6 Furnizarea datelor necesare pentru operarea și utilizarea SNT**
- 6.1.** Platforma informațională realizată de OTS asigură schimbul de date dintre OTS, UR și partenerii UR, necesar operării și utilizării SNT în condiții de siguranță și eficiență.
- 6.2.** (1) OTS are obligația să consemneze prin procese-verbale săptămânale (săptămâna gazieră) și lunare (luna calendaristică) încheiate cu producătorii, OÎ, OD și importatorii, conform modelelor prevăzute în *Condițiile tehnice*, cantitățile de gaze măsurate în punctele fizice de intrare/ieșire în/din SNT.
- (2) După implementarea programului SCADA, să permită accesul, la cerere, la datele proprii: debite, presiuni, temperaturi, etc.
- 6.3.** Producătorul are obligația să furnizeze OTS, pentru fiecare punct fizic de intrare în SNT, următoarele date:

- a) zilnic, până la ora 10.00, volumele și puterea calorică superioară pentru ziua gazieră precedentă;
- b) zilnic până la ora 14.00 alocarea pe UR a cantităților de gaze măsurate pentru ziua gazieră precedentă;
- c) cantitățile de gaze măsurate, puterea calorică superioară și energia aferentă consemnate prin procese-verbale săptămânale (săptămâna gazieră) și lunare (luna calendaristică) încheiate între părți, conform modelului prevăzut în Anexa 2.1;
- d) presiunile orare – telefonic sau e-mail;
- e) să pună la dispoziția OTS, la solicitarea acestuia, impulsuri de debit de la sistemele de măsurare în scopul odorizării corespunzătoare;
- f) după implementarea programelor SCADA, să permită accesul OTS la datele SCADA proprii: debite, presiuni, temperaturi, etc.

6.4. Oî are obligația să transmită OTS pentru fiecare punct fizic de intrare/ieșire în/din depozit, următoarele date:

- a) programul de injecție pentru perioada aprilie - septembrie, până la data de 15 martie;
- b) programul de extracție pentru perioada octombrie – martie, până la data de 15 septembrie;
- c) programul de injecție/extracție lunar, până cel târziu cu 5 zile anterior începerii lunii de livrare;
- d) nominalizările/renominalizările pentru fiecare UR, în conformitate cu prevederile Codului rețelei;
- e) zilnic, până la ora 10.00, să comunice volumele și puterea calorică superioară;
- f) zilnic, până la ora 14.00, alocarea pe UR a cantităților de gaze măsurate pentru ziua gazieră precedentă;
- g) după încheierea lunii calendaristice, să transmită datele finale - volume și putere calorică superioară - pentru toate punctele relevante cu alocare pe fiecare UR;
- h) furnizează OTS, pentru fiecare punct de intrare/ieșire din/spre depozit, următoarele date:
 - cantitățile de gaze măsurate, puterea calorică superioară și energia aferentă consemnate prin procese-verbale săptămânale (săptămâna gazieră) și lunare (luna calendaristică) încheiate între părți, conform modelelor prevăzute în Anexa 2.3;
 - debitele și presiunile orare – telefonic sau e-mail.
- i) pune la dispoziția OTS, la solicitarea acestuia, impulsuri de debit de la sistemele de măsurare în scopul odorizării corespunzătoare;
- j) după implementarea programelor SCADA, să permită accesul OTS la datele SCADA proprii: debite, presiuni, temperaturi, etc.

6.5. Operatorul de distribuție are obligația să transmită OTS următoarele date:

- a. programul de distribuție în punctele de ieșire din SNT:
 - pe an gazier cu defalcare lunară (până la 15 mai);

- pe an calendaristic cu defalcare lunară (până la 15 octombrie);
 - lunar (până cel târziu cu 5 zile anterior începerii lunii de livrare).
- b. zilnic, până la ora 14.00 să comunice cantitățile alocate pe fiecare UR în punctele de ieșire din SNT, pentru ziua gazieră precedentă, conform prevederii *Codului rețelei*;
- c. după încheierea lunii calendaristice, să transmită volumele final alocate pe UR în toate punctele de ieșire din SNT.
- d. să consemneze prin procese-verbale săptămânale (săptămâna gazieră) și lunare (luna calendaristică) încheiate cu OTS, conform modelului prevăzut în Anexele 2.4 și 2.5, în maxim 2 zile cantitățile de gaze măsurate în punctele fizice de ieșire din SNT.

6.6. Importatorul are obligația să transmită OTS următoarele date:

- a) Programul de import în punctele de intrare în SNT;
- pe an gazier cu defalcare lunară (până la 15 mai);
 - pe an gazier cu defalcare lunară (până la 15 octombrie);
 - lunar (până cel târziu cu 5 zile anterior începerii lunii de livrare).
- b) Nominalizările/renominalizările pentru fiecare UR, în conformitate cu prevederile din Codul rețelei.
- c) zilnic, până la ora 14.00 să comunice cantitățile alocate pe fiecare UR, pentru ziua gazieră precedentă, în conformitate cu prevederile din Codul rețelei.
- d) după încheierea lunii calendaristice, să transmită volumele final alocate pe UR în toate punctele de intrare în SNT.
- e) să consemneze prin procese-verbale săptămânale (săptămâna gazieră) și lunare (luna calendaristică) încheiate cu OTS, conform modelului prevăzut în Anexa 2.2, cantitățile de gaze măsurate în punctele fizice de intrare în SNT.

Anexa nr. 1*(la Condițiile tehnice)***Relații de transformare. Echivalența cu alte unități de măsură utilizate frecvent.**

În aplicarea prevederilor prezentelor **Condiții tehnice**, sunt tolerate și alte unități de măsură, după cum urmează:

1) Pentru presiune.

În SI unitatea de măsură pentru presiune, este pascalul (Pa) $1 Pa = 1 N/m^2$

Relații de transformare în cazul utilizării altor unități de măsură tolerate sunt precizate în tabelul de mai jos

UM presiune	$Pa (N/m^2)$	bar	$mm Hg$ (1 Torr)	$mm H_2O$	at (atmosfera tehnică), Kgf/cm^2	atm (atmosfera fizică)
$Pa (N/m^2)$	1	10^{-5}	$7,50064 \times 10^{-3}$	0,101972	$1,01972 \times 10^{-5}$	$0,98692 \times 10^{-5}$
bar	10^5	1	750,064	$1,01972 \times 10^4$	1,01972	0,98692
$mm Hg$ (1 Torr)	133,322	$1,33322 \times 10^{-3}$	1	13,5951	$13,5951 \times 10^{-4}$	$1,31579 \times 10^{-3}$
$mm H_2O$	9,80665	$9,80665 \times 10^{-5}$	0,073556	1	10^{-4}	$9,67837 \times 10^{-5}$
at (atmosfera tehnică), Kgf/cm^2	$9,80665 \times 10^4$	0,98066	735,559	10^4	1	0,967841
atm (atmosfera fizică)	$10,1325 \times 10^4$	1,01325	760	$1,03323 \times 10^4$	1,03323	1

2) Pentru temperatură.

În SI unitatea de măsură pentru temperatură, este Kelvin (K)

Relații de transformare în cazul utilizării altor unități de măsură tolerate:

a) din grade *Celsius* ($^{\circ}\text{C}$) este: $T(\text{K}) = t(^{\circ}\text{C}) + 273,15$

b) din grade *Fahrenheit* ($^{\circ}\text{F}$) este: $T(\text{K}) = [t(^{\circ}\text{F}) + 459,67]/1,8$

3) Pentru volum.

În SI unitatea de măsură pentru volum este m^3 .

În condițiile prezentelor **Condiții tehnice**, prin metru cub m^3 se înțelege cantitatea de gaze naturale care ocupă volumul unui cub cu latura de 1 m în condiții de bază, precizate prin reglementările AC.

Putere calorifică superioară.

Puterea calorifică superioară se va exprima în MWh/m^3 sau GJ/m^3 .

Temperatura de combustie este precizată în reglementările AC.

Transformările puterii calorifice se vor face în conformitate cu SR ISO 13443.

Stare de referință.

Starea unui gaz în condiții de lucru este caracterizată de mărimile de stare P și T, precum și de factorul de compresibilitate Z.

Legea universală a gazelor reale se scrie: $PV = \nu RTZ$

unde P- presiunea absolută a gazului, în N/m^2

V- volumul gazului, în m^3

ν - cantitate de substanță, în kmol

R- constanta universală a gazelor, în $\text{J}/\text{kmol K}$

T- temperatura absolută a gazului, în K

Z- coeficient de compresibilitate (adimensional)

Pentru transformarea unui volum de gaze naturale V aflat în anumite condiții de presiune și temperatură la starea caracteristică metrului cub așa cum a fost el definit în prezentele **Condiții tehnice** se utilizează formula:

$$V_r = V \cdot \frac{P}{P_r} \cdot \frac{T_r}{T} \cdot \frac{Z_r}{Z}$$

Anexa nr. 2.1*(la Condițiile tehnice)*

PROCES - VERBAL
DE PREDARE/PRELUARE GAZE (PVPPP) NR.
(pentru cantitățile de gaze naturale predate în SNT)

Încheiat azi luna anul între:

....., în calitate de **PRODUCĂTOR**

și

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ, în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE (OTS)**.

Prin prezentul se confirmă că în perioada s-a predat respectiv preluat prin panourile de măsurare cantitatea totală de gaze naturale de mc, respectiv Mwh, conform specificațiilor din Anexă (... pag.).

Părțile consemnează de comun acord următoarele:

- cantitățile de gaze naturale au fost predate – preluate în SNT cu respectarea prevederilor Condițiilor tehnice.
- cantitățile de gaze naturale menționate în Anexă sunt cele recunoscute de UR.

OBSERVAȚII

PREDAT,
SUBUNITATEA ...

.....

DELEGAT PRODUCĂTOR

PRELUAT,
SUBUNITATEA ...

.....

DELEGAT OTS

Nume

Prenume

Semnătura

Nume

Prenume

Semnătura

Prezentul proces-verbal s-a întocmit în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

ANEXA LA PVPPP nr. ...

Nr. Crt.	DENUMIRE PM	CANTITATE TOTALĂ			CANTITATE TOTALĂ DEFALCATĂ PE BENEFICIARII GAZELOR		
		VOLUM [m ³]	PCS [MWh/m ³]	ENERGIE [MWh]	DENUMIRE BENEFICIAR GAZE	CANTITATE	
						VOLUM [m ³]	ENERGIE [MWh]
1					1.1. ...		
					1.2. ...		
					1.n. ...		
2					2.1. ...		
					2.2. ...		
					2.n. ...		
...							
n.					n.1. ...		
					n.2. ...		
					n.3. ...		

PREDAT,
SUBUNITATEA ...

PRELUAT,
SUBUNITATEA ...

DELEGAT PRODUCĂTOR

DELEGAT OTS

Semnătura

Semnătura

.....

.....

Anexa nr. 2.2*(la Condițiile tehnice)*

PROCES - VERBAL
DE PREDARE/PRELUARE GAZE (PVPPI) NR.

Încheiat azi luna anul între:

....., în calitate de **IMPORTATOR**¹

și

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ, în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE (OTS)**.

Prin prezentul se confirmă că în perioada s-a predat respectiv preluat prin stația de măsurare gaze cantitatea totală de gaze naturale de mc, respectiv MWh, conform specificațiilor din Anexă (... pag.).

Părțile consemnează de comun acord următoarele:

- cantitățile de gaze naturale au fost predate – preluate în SNT cu respectarea prevederilor Condițiilor tehnice.
- cantitățile de gaze naturale menționate în Anexă sunt cele recunoscute de UR.

OBSERVAȚII

.....

PREDAT,
DELEGAT IMPORTATOR

PRELUAT,
DELEGAT OTS

Nume

Nume

Prenume

Prenume

Semnătura

Semnătura

¹ În cazul în care sunt mai mulți importatori:

- PV va fi semnat de importatorul împuternicit de ceilalți importatori, sau
- PV, încheiat în câte 2 ex., va fi semnat cu fiecare importator în parte.

Prezentul proces-verbal s-a întocmit în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Pcs este la $t_{\text{ref. măsurare}} = 15^{\circ}\text{C}$ și $t_{\text{ref. ardere}} = 15^{\circ}\text{C}$

Volumul este la 15°C și presiunea de 1,01325 bar

ANEXA LA PVPPI nr. ...

Nr. Crt.	DENUMIRE SMG	CANTITATE TOTALĂ			CANTITATE TOTALĂ DEFALCATĂ PE BENEFICIARII GAZELOR		
		VOLUM [m ³]	PCS [MWh /m ³]	ENERGIE [MWh]	DENUMIRE BENEFICIAR GAZE	CANTITATE	
						VOLUM [m ³]	ENERGIE [MWh]
1					1.1. ...		
					1.2. ...		
					1.n. ...		

PREDAT,
DELEGAT IMPORTATOR

PRELUAT,
DELEGAT OTS

Semnătura

Semnătura

.....

.....

Anexa nr. 2.3*(la Condițiile tehnice)*

PROCES - VERBAL
DE PREDARE/PRELUARE GAZE (PVPPDEP) NR.
(pentru cantitățile de gaze naturale intrate/ieșite în/din SNT)

Încheiat azi luna anul între:

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ, în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE (OTS)**

și

....., în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI DE ÎNMAGAZINARE (OÎ)**

Prin prezentul se confirmă că în perioada s-a predat respectiv preluat prin panoul de măsurare ... în scopul injecției/extracției în/din depozitul ... cantitatea totală de gaze naturale de mc, respectiv MWh, conform specificațiilor din Anexă (... pag.).

Părțile consemnează de comun acord următoarele:

- cantitățile de gaze naturale au fost predate – preluate în SNT cu respectarea prevederilor Condițiilor tehnice.
- cantitățile de gaze naturale menționate în Anexă sunt cele recunoscute de UR.

OBSERVAȚII.....

PREDAT,
SUBUNITATEA ...

.....

DELEGAT OTS² / DELEGAT OÎ³

PRELUAT,
SUBUNITATEA ...

.....

DELEGAT OÎ⁴ / DELEGAT OTS⁵

Nume

Prenume

Semnătura

Nume

Prenume

Semnătura

² Pentru ciclul de injecție.

³ Pentru ciclul de extracție.

⁴ Pentru ciclul de injecție.

⁵ Pentru ciclul de extracție.

Prezentul proces-verbal s-a întocmit în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Pcs este la $t_{\text{ref. măsurare}} = 15^{\circ}\text{C}$ și $t_{\text{ref. ardere}} = 15^{\circ}\text{C}$

Volumul este la 15°C și presiunea de 1,01325 bar

ANEXA LA PVPPDEP nr. ...

Nr. Crt.	DENUMIRE PM / DEPOZIT	CANTITATE TOTALĂ			CANTITATE TOTALĂ DEFALCATĂ PE UR		
		VOLUM [m ³]	PCS [MWh /m ³]	ENERGIE [MWh]	DENUMIRE UR	CANTITATE	
						VOLUM [m ³]	ENERGIE [MWh]
1					1.1. ...		
					1.2. ...		
					1.n. ...		

**PREDAT,
SUBUNITATEA ...**

.....

DELEGAT OTS⁶ / DELEGAT OÎ⁷

Semnătura

**PRELUAT,
SUBUNITATEA ...**

.....

DELEGAT OÎ⁸ / DELEGAT OTS⁹

Semnătura

⁶ Pentru ciclul de injecție.

⁷ Pentru ciclul de extracție.

⁸ Pentru ciclul de injecție.

⁹ Pentru ciclul de extracție.

Anexa nr. 2.4*(la Condițiile tehnice)***PROCES - VERBAL****DE PREDARE/PRELUARE GAZE PE SRM (PVPPD_1) NR.****(total)****(numai pentru cantitățile de gaze naturale predate în sistemele de distribuție)**

Încheiat azi luna anul între:

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ, în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE (OTS)**

și

....., în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI DE DISTRIBUȚIE (OD)**

Prin prezentul se confirmă că în perioada s-a predat respectiv preluat prin stațiile de reglare-măsurare cantitatea totală de gaze naturale de mc, respectiv MWh, conform specificațiilor din Anexă (... pag.).

Părțile consemnează de comun acord următoarele:

- cantitățile de gaze naturale au fost predate – preluate în SNT cu respectarea prevederilor Condițiilor tehnice.
- gazele livrate au fost odorizate conform reglementărilor în vigoare și au avut miros perceptibil permițându-se detectarea cu ușurință a emanațiilor.

OBSERVAȚII.....

PREDAT,
SUBUNITATEA ...

.....

PRELUAT,
SUBUNITATEA ...

.....

DELEGAT OTS**DELEGAT OD**

Nume

Nume

Prenume

Prenume

Semnătura

Semnătura

Prezentul proces-verbal s-a întocmit în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Pcs este la $t_{\text{ref. măsurare}} = 15^{\circ}\text{C}$ și $t_{\text{ref. ardere}} = 15^{\circ}\text{C}$

Volumul este la 15°C și presiunea de 1,01325 bar

ANEXA LA PVPPD nr. ...

NR. CRT.	DENUMIRE SRM	VALOARE INDEX CONTOR/CORECTOR		CANTITATE TOTALĂ		
		INDEX VECHI	INDEX NOU	VOLUM [m ³]	PCS [MWh /m ³]	ENERGIE [MWh]
1						
2						
...						
n						

PREDAT,
SUBUNITATEA ...

.....

DELEGAT OTS

Semnătura

.....

PRELUAT,
SUBUNITATEA ...

.....

DELEGAT OD

Semnătura

.....

Anexa nr. 2.5*(la Condițiile tehnice)***PROCES - VERBAL****DE PREDARE/PRELUARE GAZE PE SRM (PVPP_2) Nr. ...****(defalcat pe furnizor)****(numai pentru cantitățile de gaze naturale predate în sistemele de distribuție)**

Încheiat azi luna anul între:

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ, în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE (OTS)**

și

....., în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI DE DISTRIBUȚIE (OD)**

Prin prezentul se confirmă că în perioada s-a predat respectiv preluat prin stațiile de reglare-măsurare, conform proceselor – verbale de predare/preluare gaze (PVPPD_1), cantitatea totală de gaze naturale de mc, respectiv MWh, conform specificațiilor din Anexă (... pag.).

Părțile consemnează de comun acord următoarele:

- cantitățile de gaze naturale au fost predate – preluate în SNT cu respectarea prevederilor Condițiilor tehnice.
- cantitățile de gaze naturale menționate în Anexă sunt cele recunoscute de furnizori.
- gazele livrate au fost odorizate conform reglementărilor în vigoare și au avut miros perceptibil permițându-se detectarea cu ușurință a emanațiilor.

OBSERVAȚII

.....

.....

.....

PREDAT,**OTS**

Director ...

.....

PRELUAT,**OD**

Director ...

.....

Prezentul proces-verbal s-a întocmit în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Nr. Crt.	DENUMIRE SRM	CANTITATE TOTALĂ			CANTITATE TOTALĂ DEFALCATĂ PE FURNIZORI		
		VOLUM [m ³]	PCS [MWh /m ³]	ENERGIE [MWh]	DENUMIRE FURNIZOR	CANTITATE	
						VOLUM [m ³]	ENERGIE [MWh]
1					1.1. ...		
					1.2. ...		
					1.n. ...		
2					2.1. ...		
					2.2. ...		
					2.n. ...		
...							
n.					n.1. ...		
					n.2. ...		
					n.3. ...		

PREDAT,

OTS

Director ...

.....

PRELUAT,

OD

Director ...

.....

Anexa nr. 2.6*(la Condițiile tehnice)*

PROCES – VERBAL
DE PREDARE/PRELUARE GAZE PE SRM (PVPPCD) NR.
(numai pentru cantitățile de gaze naturale predate la CD)

Încheiat azi luna anul între:

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ, în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE (OTS)**

și

....., în calitate de **FURNIZOR(I) LICENȚIAT(ȚI)**

Prin prezentul se confirmă că în perioada s-a predat respectiv preluat prin SRM ... cantitatea totală de gaze naturale de mc, respectiv MWh, conform specificațiilor din Anexă (... pag.).

Părțile consemnează de comun acord următoarele:

- cantitățile de gaze naturale au fost predate – preluate în SNT cu respectarea prevederilor Condițiilor tehnice.

OBSERVAȚII

.....

 .

PREDAT,
SUBUNITATEA ...

.....

PRELUAT,

DELEGAT OTS

Nume

Prenume

Semnătura

DELEGAT(ȚI) FURNIZOR(I)

Nume

Prenume

Semnătura

Prezentul proces-verbal s-a întocmit în ... exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Pcs este la $t_{\text{ref. măsurare}} = 15^{\circ}\text{C}$ și $t_{\text{ref. ardere}} = 15^{\circ}\text{C}$

Volumul este la 15°C și presiunea de 1,01325 bar

ANEXA LA PVPPCD nr. ...

Nr. Crt.	DENUMIRE SRM	CANTITATE TOTALĂ			CANTITATE TOTALĂ DEFALCATĂ PE FURNIZORI		
		VOLUM [m ³]	PCS [MWh /m ³]	ENERGIE [MWh]	DENUMIRE FURNIZOR	CANTITATE	
						VOLUM [m ³]	ENERGIE [MWh]
1					1.1. ...		
					1.2. ...		
					1.n. ...		

PREDAT,
SUBUNITATEA ...
DELEGAT OTS

Semnătura

.....

PRELUAT,
SUBUNITATEA ...
DELEGAT(ȚI) FURNIZOR(I)

Semnătura

.....

Anexa nr. 2.7*(la Condițiile tehnice)*

PROCES - VERBAL
DE PREDARE/PRELUARE GAZE (PVPPUR) Nr. ...
(pentru cantitatea totală de gaze naturale transportată)

Încheiat azi luna anul între:

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ, în calitate de **OPERATOR LICENȚIAT AL SISTEMULUI NAȚIONAL DE TRANSPORT AL GAZELOR NATURALE (OTS)**

și

....., în calitate de **UTILIZATOR REȚEA (UR)**

Prin prezentul se confirmă că în perioada s-a predat respectiv preluat prin stațiile de reglare-măsurare, conform proceselor – verbale de predare/preluare gaze (PVPPD_1; PVPPD_2; PVPPCD), cantitatea totală de gaze naturale transportate de mc, respectiv MWh, conform specificațiilor din Anexă (... pag.).

Părțile consemnează de comun acord următoarele:

- cantitățile de gaze naturale au fost predate – preluate în SNT cu respectarea prevederilor Condițiilor tehnice.
- gazele livrate au fost odorizate conform reglementărilor în vigoare și au avut miros perceptibil permițându-se detectarea cu ușurință a emanațiilor.

OBSERVAȚII

.....

Din partea

Din partea

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ

S.C.

Director ...

Director ...

.....

.....

Prezentul proces-verbal s-a întocmit în 2 exemplare, câte unul pentru fiecare parte.

Nr. Crt.	DENUMIRE SRM	CANTITATE TOTALĂ		
		VOLUM [m ³]	PCS [MWh /m ³]	ENERGIE [MWh]
1				
2				
...				
n.				

SNTGN TRANSGAZ SA MEDIAȘ

S.C.

Director ...

Director ...

.....

.....

Anexa nr. 3.1*(la Condițiile tehnice)***Proces-verbal de modificare a instalației mecanice de măsurare din data de ...****Denumire punct de măsurare.....**Modificare element deprimogen **(Da/Nu)**.....**Tip..... Serie.....Diametru interior d_{20}mm****Material..... Coeficient de dilatare liniară λ_d K^{-1}** **Alte observații:****Au participat din partea****din partea OTS****Semnătură****OTS**

Anexa nr. 3.2*(la Condițiile tehnice)***Proces-verbal de modificare a instalației electronice de măsurare din data de ...****Denumire punct de măsurare.....**Modificare element deprimogen **(Da/Nu)**.....**Tip..... Serie.....Diametru interior d_{20}mm****Material..... Coeficient de dilatare liniară λ_d K^{-1}** Modificare calculator electronic de măsurare **(Da/Nu)**.....- Modificare traductor de presiune absolută **(Da/Nu)**.....**Tip..... Serie..... Nr. buletin de verificare.....****Domeniu de lucru..... bar, Eroare admisă.....**- Modificare traductor de presiune diferențială 1 **(Da/Nu)**.....**Tip..... Serie..... Nr. buletin de verificare.....****Domeniu de lucru..... mmH₂O, Eroare admisă.....**- Modificare traductor de presiune diferențială 2 **(Da/Nu)**.....**Tip..... Serie..... Nr. buletin de verificare.....****Domeniu de lucru..... mmH₂O, Eroare admisă.....**- Modificare traductor de temperatură **(Da/Nu)**.....**Tip..... Serie..... Nr. buletin de verificare.....****Domeniu de lucru..... °C, Eroare admisă.....****Alte observații:****Au participat din partea****din partea OTS**

Anexa nr. 4.1*(la Condițiile tehnice)***Proces-verbal de verificare a sistemului electronic de măsurare gaze naturale**

Încheiat astăzi la punctul de măsură..... cu ocazia
verificării sistemului electronic cu următoarele componente:

Traductor de presiune absolută..... eroare.....

Traductor de presiune diferențială 1.....eroare.....

Traductor de presiune diferențială 2.....eroare.....

Traductor de temperatură.....eroare.....

Componentele instalației se/nu se încadrează în clasa de precizie

Alte observații:

Au participat din partea

din partea OTS

Anexa nr. 4.2*(la Condițiile tehnice)***FIȘA****cu rezultatele verificării traductorului de presiune absolută**

Locația traductorului

Tip Seria Clasa de precizie..... Eroare admisă.....

Etalon tip Seria..... Clasa de precizie..... Nr.certif. etalonare.....

Metrolog verificator..... Data verificării.....

Valori obținute

Valoare simulată		Semnal de ieșire calculat Ic	Semnal de ieșire măsurat		Eroare		Observații
			U	C	U	C	
%	KPaA	mA	mA	mA			
0							
10							
20							
30							
40							
50							
60							
70							
80							
90							
100							

Anexa nr. 4.3*(la Condițiile tehnice)***FIȘA****cu rezultatele verificării traductorului de presiune diferențială**

Locația traductorului

Tip Seria Clasa de precizie.....Eroare admisă.....

Etalon tip Seria..... Clasa de precizie.....Nr.certif. etalonare.....

Metrolog verificator..... Data verificării.....

Valori obținute

Valoare simulată		Semnal de ieșire calculat I _c	Semnal de ieșire măsurat		Eroare		Observații
			U	C	U	C	
%	mmH ₂ O	mA	mA	mA			
0							
10							
20							
30							
40							
50							
60							
70							
80							
90							
100							

Anexa nr. 5*(la Condițiile tehnice)***Măsurarea gazelor naturale utilizând sisteme mecanice înregistratoare**

În cazul în care determinarea cantităților de gaze naturale se face utilizând un sistem de măsurare mecanic, zilnic, pe fiecare diagramă se vor înscrie valorile obținute prin planimetrare, temperatura planimetrată sau medie a gazelor, presiunea barometrică, caracteristicile elementului de strangulare și ale aparatului de măsură, precum și cantitatea de gaze rezultată, acestea confirmându-se prin semnătura persoanei care a făcut calculele. Diagramele utilizate vor fi în prealabil verificate și acceptate de ambele părți, urmând a fi păstrate pe o perioadă de 5 ani.

Dacă înregistrarea presiunii diferențiale pe diagramă este sub formă de bandă în funcție de lățimea benzii se procedează în felul următor:

- dacă lățimea este de 1-3 mm se planimetrează pe mijlocul benzii;
- dacă lățimea este de 3-5 mm se planimetrează pe partea inferioară a benzii (I_{h1}) și pe partea superioară (I_{h2}), iar în calcul se va introduce valoarea $I_h = I_{h1} + 1/3 (I_{h2} - I_{h1})$;
- dacă lățimea este egală sau mai mare de 5 mm planimetrarea se va face pe partea inferioară a benzii.

Metodologia de calcul pentru sistem mecanic

În urma efectuării măsurării cu ajutorul unui înregistrator mecanic de presiune diferențială, pentru determinarea cantităților de gaze naturale vehiculate prin aceea secțiune de curgere este necesară aplicarea unui algoritm de calcul conform cu prescripțiile standard ce au stat la baza măsurării, respectiv ISO 5167. În continuare este prezentată forma acestui algoritm de calcul implementat pe calculatorul electronic.

1. Introducerea datelor inițiale

- caracteristicile punctului de măsurare (definirea punctului, caracteristici tehnice ale liniilor și ale aparatelor de măsurare);
- valorile zilnice ale parametrilor și mărimilor fizice care intervin în calcul, rezultate în urma măsurării (planimetrării)

2. Stocarea datelor inițiale utilizate la calculul debitului**3. Calculul debitului zilnic de gaze naturale****3.1. Valori stabilite inițial pentru Q_1 și RE**

Pentru calculul debitului de gaze, în prima aproximație, se stabilesc următoarele valori inițiale pentru Q_1 și RE:

$$Q_1 = 0$$

$$RE = 10^6$$

3.2. Valori calculate inițial pe baza măsurătorilor zilnice și a datelor fixe

3.2.1. Temperatura medie a gazului t :

dacă temperatura se măsoară cu termometru de pe panou:

$$t = \text{media aritmetică a temperaturii gazului în cursul zilei} \quad [1]$$

dacă temperatura se înregistrează pe diagramă circulară:

$$t = t_c^2 \cdot \frac{(t_{\max} - t_{\min})}{25} + t_{\min} \quad [2]$$

3.2.2. Raportul diametrelor β :

$$\beta = \frac{d_g}{D} \quad [3]$$

3.2.3. Factorul de corecție pentru presiune f_p :

$$f_p = 1, \frac{5647}{1,608 - 0,0722 \cdot \text{dens} + 0,01 \cdot \text{co}_2 - 0,00392 \cdot \text{n}_2} \quad [4]$$

unde co_2 și n_2 sunt procentele molare ale dioxidului de carbon, respectiv azotului

3.2.4. Expresia parțială f_{pX} :

$$f_{pX} = 0,01450376 \cdot f_p \quad [5]$$

3.2.5. Factorul de corecție pentru temperatură f_t :

$$f_t = 2, \frac{2629}{0,9915 + 2,119 \cdot \text{dens} - 0,01 \cdot \text{co}_2 - 0,01681 \cdot \text{n}_2} \quad [6]$$

3.2.6. Densitatea gazului ρ_g la 15°C :

$$\rho_g \left[\frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \right] = \text{dens} \cdot 1,225442 \quad [7]$$

unde :

$$1,225442 = \rho_{\text{aer}} \text{ la } 15^\circ\text{C}$$

3.2.7. Temperatura pseudocritică T_{pc} in [°K] :

$$T_{pc} [\text{°K}] = 88,25 \cdot [1,7591 \cdot (0,56364 + \rho_g) - 0,01 \cdot (\text{co}_2 + 1,681 \cdot \text{n}_2)] \quad [8]$$

3.2.8. Presiunea pseudocritică P_{pc} in [bar]:

$$P_{pe}[\text{bar}] = 30,168 \cdot 0,980665 \cdot [0,05993 \cdot (26,831 - \rho_s) + 0,01 \cdot (e_2 - 0,392 \cdot n_2)] \quad [9]$$

3.2.9. Determinarea coeficienților α_{ij} din formula de calcul a coeficientului de debit α (unde i =tipul elementului primar).

Expresia de calcul a coeficienților α_{ij} este diferită, în funcție de tipul elementului primar utilizat .

Astfel :

dacă $te=1$:

$$\alpha_{11} = (0,99 - 0,2262 \cdot \beta^{4,1}) \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [10]$$

$$\alpha_{12} = (0,00175 \cdot \beta^2 - 0,0033 \cdot \beta^{4,15}) \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [11]$$

dacă $te=2$:

$$\alpha_{21} = 0,9965 \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [12]$$

$$\alpha_{22} = 0,00653 \cdot \beta^{0,5} \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [13]$$

dacă $te=3$:

$$\alpha_{31} = (0,5959 + 0,0312 \cdot \beta^{2,1} - 0,184 \cdot \beta^8) \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [14]$$

$$\alpha_{32} = 0,0029 \cdot \beta^{2,5} \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [15]$$

Coeficientul α_{33} se calculează în mod diferit, în funcție de valoarea diametrului D , astfel :

a) dacă $D \leq 58,62$ mm:

$$\alpha_{33} = 0,9906 \cdot \frac{\beta^4}{D \cdot (1 - \beta^4)} \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [16]$$

b) dacă $D > 58,62$ mm :

$$\alpha_{33} = 2,286 \cdot \frac{\beta^4}{D \cdot (1 - \beta^4)} \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [17]$$

$$\alpha_{34} = 0,85598 \cdot \frac{\beta^8}{D} \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [18]$$

dacă $t_e=4$:

$$\alpha_{41} = (0,5959 + 0,0312 \cdot \beta^{2,1} - 0,184 \cdot \beta^8) \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [19]$$

$$\alpha_{42} = 0,0029 \cdot \beta^{2,5} \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [20]$$

dacă $t_e=5$:

$$\alpha_{51} = (0,5959 + 0,0312 \cdot \beta^{2,1} - 0,184 \cdot \beta^8) \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [21]$$

$$\alpha_{52} = 0,0029 \cdot \beta^{2,5} \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [22]$$

$$\alpha_{53} = \left(0,039 \cdot \frac{\beta^4}{(1 - \beta^4)} - 0,01584 \cdot \beta^8 \right) \cdot \frac{1}{(1 - \beta^4)^{0,5}} \quad [23]$$

3.2.10. Presiunea statică relativă E:

$$E[\text{bar}] = I_p^2 \cdot \frac{P_{\text{mombar}}}{25} \quad [24]$$

3.2.11. Presiunea statică absolută P:

Se determină în două moduri în funcție de tipul unității de măsură a presiunii barometrice :

a) dacă $t_{umb} = 1$:

$$P[\text{bar}] = E[\text{bar}] + \frac{B[\text{mmHg}]}{750}, 062 \quad [25]$$

b) dacă $t_{umb} = 2$:

$$P[\text{bar}] = E[\text{bar}] + B[\text{bar}] \quad [26]$$

3.2.12. Presiunea diferențială H:

$$H[\text{mmH}_2\text{O}] = I_h^2 \cdot \frac{H_{\text{max}}[\text{mmH}_2\text{O}]}{25} \quad [27]$$

3.2.13. Temperatură relativă față de T_{pc} :

$$T_r = \frac{t + 273,155}{T_{pc}} \quad [28]$$

3.2.14. Presiunea relativă față de P_{pc} :

$$P_r = \frac{P}{P_{pc}} \quad [29]$$

3.2.15. Vâscozitatea dinamică a gazului μ în [cP]:

$$\mu[\text{cP}] = 3,24 \cdot 0,001 \cdot \left[\frac{(t + 273,155)^{0,5 + 1,37 - 9,09 \cdot \rho_{s,125}^0}}{\rho_{s,125}^0 + 2,08 - 1,5 \cdot 0,01 \cdot (co_2 + n_2)} \right] \cdot \left[1 + \frac{P_r^2}{30 \cdot (T_r - 1)} \right] \quad [30]$$

3.2.16. Expresia RE_{fix} :

Pornind de la expresia cifrei Reynolds:

$$RE = \frac{4 \cdot q_m}{\pi \cdot \mu \cdot D} \quad [31]$$

în care :

q_m = debitul masic de gaz în [kg/s]

μ = vâscozitatea dinamică a gazului în [Pa*s]

D = diametrul panoului de măsurare în [m]

și ținând cont de relația de legătură dintre debitul masic și debitul volumic:

$$q_m = q_v \cdot \rho_s \quad [32]$$

unde :

q_v = debitul volumic de gaz [m³/s]

ρ_s = densitatea gazului [kg/m³]

atunci expresia lui RE se mai poate scrie astfel :

$$RE = \frac{4 \cdot q_v \cdot \rho_s}{\pi \cdot \mu \cdot D} \quad [33]$$

unde :

q_v = debitul volumic de gaz în $[m^3/s]$

ρ = densitatea gazului în $[kg/m^3]$

μ = vâscozitatea dinamică a gazului în $[Pa*s]$

D = diametrul panoului de măsurare în $[m]$

Deoarece :

$$1 [m^3/h] = 3600 [m^3/s]$$

$$1 [m] = 1000 [mm]$$

$$1 [Pa*s] = 1000 [cP]$$

Rezultă că :

$$q_v [m^3/s] = \frac{q_{vh} [m^3/h]}{3600} \quad [34]$$

$$D [m] = \frac{D [mm]}{1000} \quad [35]$$

$$\mu [Pa \cdot s] = \frac{\mu [cP]}{1000} \quad [36]$$

Dacă se face înlocuirea lui $q_v [m^3/s]$, $D [m]$, $\mu [Pa*s]$, cu expresiile echivalente de mai sus, atunci expresia lui RE se mai poate scrie astfel :

$$RE = \frac{4 \cdot q_{vh} [m^3/h] \cdot \rho_s [kg/m^3]}{\pi \cdot 3600 \cdot \mu [cP] \cdot D [m] \cdot 10^{-3}} \cdot 1000 \quad [37]$$

Dacă se notează debitul volumic orar cu Q_h , și dacă se efectuează calculele din formula de mai sus, expresia de calcul a lui RE devine :

$$RE = 0,353677 \cdot 1000 \cdot \frac{\rho_s [kg/m^3]}{\mu [cP] \cdot D [m]} \cdot Q_h \quad [38]$$

Dacă se notează cu RE_{fix} expresia cu care se înmulțește debitul orar Q_h :

$$RE_{fix} = 0,353677 \cdot 1000 \cdot \frac{\rho_s [kg/m^3]}{\mu [cP] \cdot D [mm]} \quad [39]$$

atunci expresia de calcul a lui RE devine :

$$RE = RE_{fix} \cdot Q_h \quad [40]$$

3.2.17. Exponentul adiabatic K :

$$K = 1,29 + 0,704 \cdot 10^{-6} \cdot [2575 + (73,045 - t)^2] \cdot P \cdot 1,01972 \quad [41]$$

3.2.18. Raportul presiunilor statice aval și amonte de elementul primar:

$$\tau = \frac{(P - \Delta P)}{P_2}$$

$$\tau = \frac{P - H \cdot 9,80665 \cdot 10^{-5}}{P} \quad [42]$$

3.2.19. Raportul $X = \Delta P / (P \cdot K)$:

$$X = \frac{H \cdot 9,80665 \cdot 10^{-5}}{P \cdot K} \quad [43]$$

3.2.20. Expresia Q_{fix} :

$$Q_{fix} = 0,21116526 \cdot d_e^2 \cdot \frac{1}{\sqrt{\rho_s}} \cdot \sqrt{\frac{P \cdot H}{t + 273,155}} \quad [44]$$

3.2.21. Coeficientul de detentă ε :

$$\varepsilon = \left[\left(\frac{\kappa \cdot \tau^{\frac{2}{\kappa}}}{\kappa - 1} \right) \cdot \left(\frac{1 - \beta^4}{1 - \beta^4 \cdot \tau^{\frac{2}{\kappa}}} \right) \cdot \left(\frac{1 - \tau^{\frac{\kappa-1}{\kappa}}}{1 - \tau} \right) \right]^{0,8} \quad [45]$$

a) dacă $\tau = 1$ sau 2 :

b) dacă $\tau = 3, 4$ sau 5 :

$$\varepsilon = 1 - (0,41 + 0,35 \cdot \beta^4) \cdot X \quad [46]$$

3.2.22. Coeficientul de debit α :

dacă $\tau = 1$:

$$\alpha = \alpha_{11} - \alpha_{12} \cdot \left(\frac{10^6}{RE}\right)^1, 15$$

[47]

dacă $te = 2$:

$$\alpha = \alpha_{21} - \alpha_{22} \cdot \left(\frac{10^6}{RE}\right)^0, 5$$

[48]

dacă $te = 3$:

$$\alpha = \alpha_{31} + \alpha_{32} \cdot \left(\frac{10^6}{RE}\right)^0, 75 + \alpha_{33} - \alpha_{34}$$

[49]

dacă $te = 4$:

$$\alpha = \alpha_{41} + \alpha_{42} \cdot \left(\frac{10^6}{RE}\right)^0, 75$$

[50]

dacă $te = 5$:

$$\alpha = \alpha_{51} + \alpha_{52} \cdot \left(\frac{10^6}{RE}\right)^0, 75 + \alpha_{53}$$

[51]

3.3. Determinarea factorului de compresibilitate Z pentru starea măsurată și starea de referință standard

Pentru calculul factorului de compresibilitate relativ Z_r , utilizat la calculul debitului, este necesar să se calculeze succesiv factorul de compresibilitate pentru cele două stări :

- a) Z = factorul de compresibilitate pentru starea măsurată (de lucru) (P,t)
- b) Z_{aga} = factorul de compresibilitate pentru starea de referință standard (p_{st} , t_{st})

unde : $p_{st}=p_N=1.01325$ [bar] și $t_{st}=15^\circ\text{C}$

Pentru determinarea factorului de compresibilitate Z și Z_{aga} se vor utiliza aceleași formule și notații pentru expresiile parțiale de evaluat, fiind necesară parcurgerea lor de două ori, dar cu valori diferite ale parametrilor P și t.

Schimbarea valorilor parametrilor P,t se va face prin intermediul unui comutator de program (flag), care poate avea următoarele două valori :

flag = 0 pentru starea măsurată

flag = 1 pentru starea de referință standard

Inițial se stabilește valoarea flag = 0. Cu valorile parametrilor P și t pentru starea măsurată (obținute la punctul 3.2.1 și 3.2.11) se calculează următoarele valori și expresii:

3.3.1. Presiunea modificată f_{p1} :

$$f_{p1} = f_{p0} \cdot P + 0,0147 \quad [52]$$

3.3.2. Temperatura modificată f_{t1} :

$$f_{t1} = (0,0036 \cdot t + 0,984) \cdot f_t \quad [53]$$

3.3.3. Expresia f_{tx} :

$$f_{tx} = |1,09 - f_{t1}| \quad [54]$$

3.3.4. Expresia f_{t2} :

$$f_{t2} = f_{t1}^2 \quad [55]$$

3.3.5. Expresia f_{p2} :

$$f_{p2} = f_{p1}^2 \quad [56]$$

3.3.6. Expresia coeficientului de corecție w:

Coeficientul de corecție w se calculează în mod diferit, în funcție de limitele între care se situează valoarea lui f_{p1} și f_{t1} și anume:

a) dacă: $0 < f_{p1} \leq 2$ și $1,09 \leq f_{t1} \leq 1,4$

$$w = 1 - 0,00075 \cdot f_{p1}^2 \cdot 3 \cdot e^{-20 \cdot f_{tx}} - 0,0011 \cdot w_h \cdot f_{p1}^2 \cdot (2,17 + 1,4 \cdot w_h - f_{p1})^2 \quad [57]$$

în care s-a notat cu w_h expresia:

$$w_h = \sqrt{f_{tx}} \quad [58]$$

b) dacă : $0 < f_{p1} \leq 1,3$ și $0,84 \leq f_{t1} < 1,09$

$$w = 1 - 0,00075 \cdot f_{p1}^2 \cdot 3 \cdot (2 - e^{-20 \cdot f_{tx}}) - 1,317 \cdot f_{tx}^4 \cdot f_{p1} \cdot (1,69 - f_{p2})$$

[59]

c) dacă : $1,3 < f_{p1} \leq 2$ și $0,88 \leq f_{t1} < 1,09$

$$w = 1 - 0,00075 \cdot f_{p1}^2 \cdot 3 \cdot (2 - e^{-20 \cdot f_{tx}}) + 0,455 \cdot (200 \cdot f_{tx}^6 - 0,03249 \cdot f_{tx} + 2,0167 \cdot f_{tx}^2 - 18,028 \cdot f_{tx}^3 + 42,844 \cdot f_{tx}^4) \cdot (f_{p1} - 1,3) \cdot (1,692 \cdot 2^1,25 - f_{p2})$$

[60]

3.3.7. Expresia m:

$$m = \frac{1}{f_{t2}} \cdot \left[0,0330378 - \frac{1}{f_{t1}} \cdot \left(0,0221323 - 0, \frac{0161353}{f_{t2}} \right) \right]$$

[61]

3.3.8. Expresia f_{pm2} :

$$f_{pm2} = m \cdot f_{p2}$$

[62]

3.3.9. Expresia n:

$$n = \frac{1}{m} \cdot \left[\frac{1}{f_{t2}} \cdot \left(0,265827 + 0, \frac{0457697}{f_{t2}} \right) - 0, \frac{133185}{f_{t1}} \right]$$

[63]

3.3.10. Expresia b_w :

$$b_w = \frac{9 \cdot n - 2 \cdot m \cdot n^3}{54 \cdot f_{pm2} \cdot f_{p1}} - \frac{w}{2 \cdot f_{pm2}}$$

[64]

3.3.11. Expresia c:

$$c = \frac{3 - m \cdot n^2}{9 \cdot f_{pm2}}$$

[65]

3.3.12. Expresia d_w :

$$d_w = \left(b_w + \sqrt{b_w^2 + c^3} \right)^{\frac{1}{3}}$$

[66]

3.3.13. Expresia z_{rt} :

$$z_{rt} = 0, \frac{00132}{f_{rt}^3 \cdot 25} + 1$$

[67]

3.3.14. Factorul de compresibilitate Z_{aga} :

$$z_{aga} = \frac{z_{rt}^2}{\frac{c}{d_w} - d_w + \frac{n}{3 \cdot f_{pl}}}$$

[68]

După parcurgerea șirului de operații de la punctul (3.3.1) până la punctul (3.3.14) se testează valoarea comutatorului de program flag și în funcție de aceasta se fac următoarele operații :

a) dacă flag = 0 După calculul factorului de compresibilitate Z_{aga} pentru starea măsurată:

- se reține valoarea acestuia într-o variabilă de memorie Z: $Z = Z_{aga}$
- se atribuie parametrilor P, t valorile pentru starea de referință: $P=1,01325$ [bar] și $t=15$ [°C]
- se atribuie comutatorului de program flag valoarea 1: flag = 1
- se reiau operațiile începând de la punctul (3.3.1) până la punctul (3.3.14) pentru determinarea factorului de compresibilitate Z_{aga} corespunzător stării de referință standard.

b) dacă flag = 1 După calculul factorului de compresibilitate Z_{aga} pentru starea de referință standard:

- se trece la punctul următor (3.4) pentru calculul factorului de compresibilitate relativ.

3.4. Calculul factorului de compresibilitate relativ Z_r **3.4.1. Factorul de compresibilitate relativ Z_r :**

$$z_r = \frac{1}{\sqrt{\frac{z}{z_{aga}}}} = \sqrt{\frac{z_{aga}}{z}}$$

[69]

unde :

z = factorul de compresibilitate pentru starea măsurată

Z_{aga} = factorul de compresibilitate pentru starea de referință standard

3.5. Calculul debitului orar Q_h

3.5.1. Metoda utilizată pentru determinarea debitului orar

Pentru determinarea debitului orar se folosește formula:

$$Q_h = 0,21116526 \cdot \alpha \cdot s \cdot ds^2 \cdot \frac{1}{\sqrt{P_s}} \cdot z_r \cdot \sqrt{\frac{P \cdot H}{t + 273,155}} \quad [70]$$

Dacă se ține cont de expresia parțială [44] notată cu Q_{fix} , care a fost deja calculată la punctul (3.2.20), rezultă că formula [70] de calcul a debitului orar se mai poate scrie și sub forma:

$$Q_h = Q_{fix} \cdot s \cdot z_r \cdot \alpha \quad [71]$$

Dacă se mai face notația :

$$Q_{fx} = Q_{fix} \cdot s \cdot z_r \quad [72]$$

atunci expresia debitului orar va fi:

$$Q_h = Q_{fx} \cdot \alpha \quad [73]$$

Deoarece debitul orar Q_h se calculează în funcție de α , și α este în funcție de RE, care la rândul său este funcție de Q_h , determinarea debitului orar nu se poate face direct, ci numai prin aproximații succesive. Printr-un calcul iterativ executat în mai mulți pași ($i = 1, 2, \dots, n$), se va evalua un șir de valori ale debitului orar Q_h , executând succesiv operațiile de aproximare necesare, prin calcularea erorii până ce valoarea ei se încadrează în limita impusă și prestabilită la începutul calculului iterativ.

Pentru ca precizia calculului debitului să fie cât mai mare, se stabilește inițial o valoare foarte mică pentru eroarea maximă admisă:

$$\delta Q_{prest.} = 10^{-5} [Sm^3] = 0,00001 [Sm^3] \quad [74]$$

3.5.2. Determinarea debitului orar prin aproximații succesive

În prima aproximație (pasul 1) se evaluează expresia Q_{fx} și se calculează debitului orar Q_h cu formula [70], în care se ia pentru α valoarea calculată la punctul (3.2.22) corespunzătoare lui RE = 10^6 , așa cum s-a stabilit inițial la începutul calculelor de la punctul (3.1), atribuind lui Q_1 și RE valorile inițiale ($Q_1 = 0$ și RE = 10^6)

3.5.2.1. Evaluarea expresiei Q_{fx} :

$$Q_{fx} = Q_{fix} \cdot s \cdot z_r \quad [75]$$

3.5.2.2. Calculul debitului orar Q_h :

$$Q_h = Q_{fix} \cdot \alpha \quad [76]$$

3.5.2.3. Determinarea erorii debitului calculat ΔQ :

Eroarea ΔQ , reprezintă diferența absolută dintre cele două valori succesive ale debitului, obținute prin calculul iterativ, comparativ cu pasul anterior de aproximare:

$$\Delta Q = |Q_h - Q_1| \quad [77]$$

3.5.2.4. Verificarea încadrării în precizia prestabilită:

Se va compara eroarea debitului calculat ΔQ , cu eroarea maximă prestabilită δQ_{prest} . În funcție de rezultatul comparării se vor efectua următoarele operații :

a) dacă $\Delta Q < \delta Q_{prest}$:

Operația de aproximare s-a terminat, ultima valoare Q_h calculată rămâne definitivă, încadrându-se în precizia de calcul prestabilită. Se va trece la punctul (3.6.) pentru calculul debitului zilnic.

b) dacă $\Delta Q > \delta Q_{prest}$:

Se continuă procedeul de aproximare, trecând la pasul următor, efectuând următoarele operații:

3.5.2.5. Înlocuirea lui Q_1 cu valoarea lui Q_h :

$$Q_1 = Q_h \quad [78]$$

3.5.2.6. Recalcularea valorii lui RE :

$$RE = Q_1 \cdot RE_{fix} \quad [79]$$

3.5.2.7. Corecția coeficientului de debit α în funcție de noua valoare recalculată a lui RE:

Recalcularea coeficientului de debit α se va face în funcție de tipul elementului primar (te) cu formulele descrise anterior la punctul (3.2.22)

3.5.2.8. Reluarea operațiilor începând de la punctul (3.5.2.2) cu noua valoare recalculată a coeficientului de debit α .

3.6. Calculul debitului zilnic

Evaluarea debitului zilnic se face în ultima fază de calcul, în funcție de tipul măsurării zilnice, pe baza debitului orar calculat separat pentru fiecare set de aparate utilizat și a duratei măsurărilor efectuate cu setul de aparate respectiv.

Dacă se consideră cazul cel mai complex ($t_{imz}=3$), în care măsurătorile zilnice s-au efectuat cu două seturi de aparate diferite (Set Aparate 1 și Set Aparate 2), în două intervale de timp din zi ($oref_1$ și $oref_2$), atunci pe baza celor două debite orare (Q_{h1} și Q_{h2}), calculate separat pentru fiecare set de aparate utilizat, se vor determina debitele zilnice parțiale (Q_{z1} și Q_{z2}) pentru cele două intervale de timp, după care se va face calculul debitului zilnic total $Q_{z\text{tot}}$ prin însumarea celor două debite zilnice parțiale.

3.6.1. Debitul zilnic parțial calculat pentru măsurătorile efectuate pe intervalul ore f_1 cu Set Aparate 1:

$$Q_{z1} = Q_{h1} \cdot oref_1 \quad [80]$$

3.6.2. Debitul zilnic parțial calculat pentru măsurătorile efectuate pe intervalul ore f_2 cu Set Aparate 2:

$$Q_{z2} = Q_{h2} \cdot oref_2 \quad [81]$$

3.6.3. Debitul zilnic total se obține prin însumarea celor două debite parțiale:

$$Q_{z\text{tot}} = Q_{z1} + Q_{z2} \quad [82]$$

4. Stocarea debitelor zilnice calculate

Debitele zilnice calculate sunt stocate separat în 12 fișiere lunare: DGAZ01,...DGAZ12 . Pentru fiecare punct de măsură, este prevăzută câte o înregistrare în cadrul fiecărui fișier lunar, înregistrare care prin structura sa de câmpuri asigură stocarea separată a debitelor zilnice calculate pentru fiecare zi din luna respectivă și a debitelor cumulate corespunzătoare. Înregistrarea cuprinde 31 de câmpuri distincte pentru stocarea debitelor zilnice la nivel de lună și 31 de câmpuri distincte pentru stocarea debitelor cumulate la nivel de lună, astfel fiind asigurat spațiul de stocare a debitelor zilnice și cumulate calculate pe o perioadă de un an de zile.

ANEXA nr. 10(la Codul Rețelei pentru
Sistemul Național de Transport a gazelor naturale)

Nr. Crt.	Tariful	U.M.
Tarif de nerespectare a nominalizării (TNN)		
1.	3% < Diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată ≤ 10%	V x 10% pentru fiecare MWh/zi din interval
	10% < Diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată ≤ 20%	V x 20% pentru fiecare MWh/zi din interval
	Diferența dintre alocare și nominalizarea aprobată > 20%	V x 30% pentru fiecare MWh/zi din interval
Tarif de depășire a capacității rezervate (TDCR)		
2.		RCf x 24 x 150% pentru fiecare MWh/zi depășit
Tarif pentru livrare sub nominalizarea aprobată (TLSN)		
3.	3% < Diferența dintre livrare și nominalizarea aprobată ≤ 10%	V x 10% pentru fiecare MWh/zi nelivrat din interval
	10% < Diferența dintre livrare și nominalizarea aprobată ≤ 20%	V x 20% pentru fiecare MWh/zi nelivrat din interval
	Diferența dintre livrare și nominalizarea aprobată > 20%	V x 30% pentru fiecare MWh/zi nelivrat din interval
Tarif pentru neasigurarea capacității rezervate (TNCR)		
4.		RCf x 24 x 150% pentru fiecare MWh/zi neasigurat
Tarif de dezechilibru zilnic (TDZ)		
5.	A	Q x 110% x CUG _T lei
	B	Q x 115% x CUG _T lei
	C	Q x 120% x CUG _T lei

Tarif de dezechilibru acumulat (TDA)		
6.	L	120% x CUG _T lei/MWh
	M	125% x CUG _T lei/MWh
	N	130% x CUG _T lei/MWh
	O	135% x CUG _T lei/MWh
	P	140% x CUG _T lei/MWh
	Q	5% x CUG _T lei/MWh
	R	10% x CUG _T lei/MWh
	S	15% x CUG _T lei/MWh
	T	20% x CUG _T lei/MWh
	U	25% x CUG _T lei/MWh

V: componenta volumetrică a tarifului de transport în Sistemul național de transport;

RCf: componenta fixă pentru rezervarea capacității pentru servicii ferme;

Q: cantitatea de gaze naturale care constituie dezechilibru zilnic conform Codului rețelei pentru Sistemul național de transport;

CUG_T: costul mediu al amestecului de gaze naturale din intern și din import, fără servicii de transport;

A – C: indicii pentru stabilirea tarifelor de dezechilibru zilnic;

L – P: indicii pentru stabilirea tarifelor pentru dezechilibru acumulat în caz de deficit de gaze naturale în Sistemul național de transport;

Q – U: indicii pentru stabilirea tarifelor pentru dezechilibru acumulat în caz de excedent de gaze naturale în Sistemul național de transport.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 634138